

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024-2025**

(Αφορά τους νεοεισαχθέντες από
το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024–2025

(αφορά όσους εισήχθησαν από το ακαδημαϊκό έτος 2023-
2024 και μετά)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΠΣ

Σουλτάνα Λάμπρου, Καθηγήτρια
Ευστράτιος Μουρατίδης, ΕΔΙΠ
Ελένη Αντωνοπούλου, ΕΔΙΠ

Εξώφυλλο: *Ο καλός ποιμήν. «Ανώνυμη Κατακόμβη». Ρώμη (Via Anapo)*

Επιμέλεια εξωφύλλου: Σουλτάνα Λάμπρου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α΄. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	6
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΘ	6
Β΄. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	8
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	9
Γ΄. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	12
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	12
1. ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ	12
2. ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	12
3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	16
4. ΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	17
5. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	19
Ε.ΔΙ.Π. – ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΕΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ - Ε.Τ.Ε.Π.	21
ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	22
Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	22
ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	22
ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	22
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΘΕΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	23
ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	23
ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	23
Δ΄. ΤΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	25
1. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	25
2. ΣΥΣΤΗΜΑ ECTS	26
3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	26
4. ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ 2021-2027	26
5. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ	29
6. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	29
7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ	30
Ε΄. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	31
ΣΤ΄. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΑΠΘ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	34
Ζ΄. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	35

Η΄ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ	36
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Α΄ και Β΄ ΕΤΟΥΣ	38
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	39
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΕΤΟΥΣ	41
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ.....	58
1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΙΚΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	58
2. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ.....	61
3. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΨΑΛΤΙΚΗ-ΧΟΡΩΔΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ	62
4. ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ	63
5. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΛΑΤΡΕΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ	64
6. ΑΣΚΗΣΗ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ-ΑΓΙΟΓΡΑΦΕΙΟ	64
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ.....	65
1. Κέντρο Αγίου Δημητρίου και Αγίου Γρηγορίου Παλαμά.....	65
2. Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής	66
3. Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών	67
4. Εργαστήριο Ιστορίας, Πολιτικής, Διπλωματίας και Γεωγραφίας της Εκκλησίας.....	68
5. Εργαστήριο Λειτουργικών Μελετών.....	71
ΝΗΣΙΔΑ Η/Υ.....	73
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΠΘ.....	74
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ & ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ.....	75

Χαιρετισμός του Προέδρου του Τμήματος

Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού καθηγήτῆ Απόστολου Κραλίδη

Μιλώντας σήμερα για την σπουδή στην θεολογία, έναν όρο με ελληνική προέλευση, αναφερόμαστε στην συστηματική, επιστημονική εξέταση της θρησκευτικής παράδοσης και των επιπτώσεων της θρησκείας στην καθημερινή ζωή. Η συνάντηση του Χριστιανισμού με την ελληνική σκέψη έδωσε ώθηση στην ανάπτυξη της θεολογίας με τη μορφή της κατανόησης και ερμηνείας της έννοιας του Θεού, της αποκάλυψης του Θεού στον άνθρωπο και ειδικότερα του Τριαδικού Θεού. Η εμπειρική θεολογία, που ως βιωματική μέθεξη αναζητά τον Θεό, αποτέλεσε την βάση για την σταδιακή ανάπτυξη της θεολογίας μέσα σε ένα δομημένο ακαδημαϊκό πλαίσιο. Πρόκειται για τον έλλογο χαρακτήρα της, με τις δικές της μεθοδολογικές αρχές, όχι για ξηρή γνωστική διεργασία, αλλά για σύζευξη γνώσης και διδασκαλίας των χριστιανικών αληθειών, ανακαινισμό του ανθρώπου, στάση ζωής και προσφοράς στον σύγχρονο κόσμο.

Κατά μία ευρύτερη άποψη, η προσέγγιση της θεολογίας γίνεται σε συνάφεια με τον πολιτισμό που παρήγαγε και παράγει η Εκκλησία από την ίδρυσή της έως σήμερα, την μελέτη της ορθόδοξης ζωής και παράδοσης και των μνημείων λόγου και τέχνης. Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., με επικαιροποιημένα τα Προγράμματα Σπουδών, με νέα μεταπτυχιακά προγράμματα, που διακρίνονται για το υψηλό επίπεδο της έρευνας, επιδιώκει με το εκπαιδευτικό και ερευνητικό του έργο να συμβάλει στην προβολή της Ορθόδοξης Θεολογίας, των πατερικών σπουδών, του θεολογικού διαλόγου με τον σύγχρονο κόσμο και του Χριστιανικού Πολιτισμού στις διάφορες εκφάνσεις του. Οι φοιτητές μας από την Ελλάδα και το εξωτερικό επιβεβαιώνουν το υψηλό επίπεδο των σπουδών στο Τμήμα.

Καλωσορίζουμε τις νέες φοιτήτριες και τους νέους φοιτητές και σας συγχαίρουμε για την εισαγωγή σας στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού. Ως νέες και νέους συναδέλφους, σας ευχόμαστε κατά την διάρκεια των σπουδών σας να γνωρίσετε τα κείμενα και τα σύμβολα, να κατανοήσετε τις θεολογικές έννοιες, την ιστορία της Εκκλησίας, την πολιτιστική κληρονομιά, την λειτουργική παράδοση, την έννοια της ετερότητας και τη σημασία του διαλόγου, την κοινωνική και παιδαγωγική διάσταση των θεολογικών σας γνώσεων και τον ρόλο που μπορείτε να διαδραματίσετε ως νέοι επιστήμονες στην κοινωνία. Μαζί με όσους φοιτούν στο Τμήμα μας, παρά τις όποιες δυσκολίες ή αντιξοότητες, σας προτρέπουμε να αναπτύξετε ακόμη περισσότερο ένα πνεύμα ενθουσιασμού και να διακριθείτε είτε ως αυριανοί εκπαιδευτικοί και ερευνητές είτε ως κληρικοί και στελέχη της Εκκλησίας.

Εμείς, οι πανεπιστημιακοί σας δάσκαλοι θα είμαστε δίπλα σας, αρωγοί στην διάρκεια των σπουδών σας, που ξεκινούν για πολλούς από εσάς αυτή την ακαδημαϊκή χρονιά και συνεχίζονται κανονικά για όλους τους άλλους.

Ο Τριαδικός Θεός να σας δίνει υγεία, δύναμη και προκοπή στις σπουδές σας!

Α΄. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Πανεπιστημιούπολη, 54124 Θεσσαλονίκη
Τηλεφωνικό κέντρο: +30 2310996000

Πληροφορίες σχετικά με το ΑΠΘ : <http://www.auth.gr>

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΘ

1. Πρυτανεία

ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Χαράλαμπος Ν. Φεΐδας

Καθηγητής Τμήματος Γεωλογίας, Σχολή Θετικών Επιστημών

☎ +30 2310 996715, -6728, -6703

e-mail: rector@auth.gr, rector-secretary@auth.gr

ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Κυριάκος Υάκινθος

Καθηγητής του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικός, Πολυτεχνική Σχολή

☎ +30 2310 996826, 6848, 4033

e-mail: vice-rector-rc@auth.gr, vrect-rc-secretary@auth.gr

ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ

Γεώργιος Τζέτζης

Καθηγητής του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Σχολή
Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού

☎ +30 2310 996712, 6713

e-mail: vice-rector-ac@auth.gr, vrect-ac-secretary@auth.gr

ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Δημήτριος Κουσενίδης

Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, Σχολή Κοινωνικών και
Οικονομικών Επιστημών

☎ +30 2310 996711, 6716

e-mail: vice-rector-ec@auth.gr, vrect-ec-secretary@auth.gr

ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΙΣΣΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Στέλλα Λάββα

Αναπλ. καθηγήτρια του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών,
Σχολή Καλών Τεχνών

☎ +30 2310 996726, 6709

e-mail: vice-rector-ad@auth.gr, vrect-ad-secretary@auth.gr

2. Συμβούλιο Διοίκησης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΜΕΛΗ

Φεΐδας Χαράλαμπος, Πρύτανης και Πρόεδρος του Σ.Δ., Καθηγητής του Τμήματος
Γεωλογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών. e-mail: hfeidas@geo.auth.gr

Αναστασιάδης Κυριάκος, Καθηγητής του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής
Επιστημών Υγείας. e-mail: anastasi@auth.gr

Στυλιανίδης Ευστράτιος, Καθηγητής του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης της Πολυτεχνικής Σχολής. e-mail: sstyl@plandevel.auth.gr

Ζαρωτιάδης Γρηγόριος, Καθηγητής του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών. e-mail: gzarotia@econ.auth.gr

Αποστολίδης Απόστολος, Καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος. e-mail: apaposto@agro.auth.gr

Ζωγραφίδης Γεώργιος, Καθηγητής του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής. e-mail: zograf@edlit.auth.gr

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΜΕΛΗ

Σταματιάδης Νικηφόρος, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Kentucky, ΗΠΑ. e-mail: nikstamat@ad.auth.gr

Αγγελιδάκη Ειρήνη, Καθηγήτρια του Technical University of Denmark (DTU), ΔΑΝΙΑ. e-mail: iria@ad.auth.gr

Παπαντώνης Δημήτριος, Ομότιμος Καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. e-mail: papan@ad.auth.gr

Βάββας Δημήτριος, Καθηγητής Οφθαλμολογίας /Διευθυντής Αμφιβληστροειδούς, Harvard Medical School, ΗΠΑ. e-mail: vavvas@ad.auth.gr

Τσατσαρώνης Γεώργιος, Καθηγητής Πολυτεχνείου Βερολίνου, ΓΕΡΜΑΝΙΑ. e-mail: gtsatsaronis@ad.auth.gr

3. Σύγκλητος

Το ανώτατο διοικητικό όργανο του Πανεπιστημίου είναι η Σύγκλητος.

Β΄. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Η Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης λειτουργεί από το 1942, αν και η ίδρυσή της προβλεπόταν από την ίδρυση του Πανεπιστημίου, το 1925. Από το 1964 η Σχολή, τροποποιώντας τον κανονισμό λειτουργίας της, χώρισε τις προπτυχιακές σπουδές σε τρία Τμήματα. Απ' αυτά το τρίτο, της Κοινωνικής Διακονίας, δεν λειτούργησε αποδοτικά, επειδή δεν προσήλθε σ' αυτό ικανοποιητικός αριθμός φοιτητών. Τα άλλα δύο Τμήματα, δηλαδή αυτό της Θεολογίας και αυτό της Ποιμαντικής, λειτούργησαν αποδοτικά για μία περίπου εικοσαετία, έχοντας ενιαία διοίκηση, τον κοινό σύλλογο των καθηγητών της Σχολής. Με το νόμο για τα Α.Ε.Ι. 1268/82 επιβλήθηκε και η διοικητική διάκριση μεταξύ των δύο Τμημάτων της Σχολής, τα οποία από το 1982 λειτουργούν αυτόνομα και το καθένα διοικείται από τη Γενική του Συνέλευση. Η στελέχωση των Τμημάτων έγινε από το προσωπικό που υπηρετούσε ήδη στη Σχολή [Υ.Α. Β2/5216/21-10-82 (ΦΕΚ 229/25-10-1982 τεύχος Ν.Π.Δ.Δ.)]. Με το Π.Δ. 316 (Φ.Ε.Κ. 166/ 6.10.94 τεύχος Α΄) το Τμήμα Ποιμαντικής μετονομάστηκε σε Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, χωρίς να αλλάξει το γνωστικό του αντικείμενο. Με το ΦΕΚ 5710/24.12.2020, τ. Β΄, το Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας μετονομάστηκε σε Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, χωρίς να αλλάξει το γνωστικό του αντικείμενο.

Σύμφωνα με το νόμο 1351/1983, άρθρο 6, παρ. 10, «οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Ποιμαντικής των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης έχουν δικαίωμα διορισμού στην εκκλησιαστική, Γενική και Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση». Στη Θεολογική Σχολή λειτουργεί Βιβλιοθήκη (www.lib.auth.gr/el/βιβλιοθήκη-θεολογικής-σχολής-ο), η οποία προέκυψε από την ενοποίηση των επιμέρους βιβλιοθηκών των παλιών Σπουδαστηρίων της Σχολής, που ήταν κατεσπαρμένες σ' όλο το κτίριο. Η Βιβλιοθήκη είναι πλούσια και οργανωμένη και διαθέτει αναγνωστήριο. Η διοίκησή της ασκείται από την Κοσμητεία της Σχολής.

Η Θεολογική Σχολή εξέδιδε επιστημονικό περιοδικό με τίτλο «Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής-Α.Π.Θ.», το οποίο κατ' αρχήν αποτελούσε έναν ενιαίο τόμο, που περιελάμβανε συνεργασίες μελών Δ.Ε.Π. όλης της Θεολογικής Σχολής. Από το 1990 η Επετηρίδα εκδιδόταν σε δύο ανεξάρτητα τεύχη, ένα από κάθε Τμήμα της Σχολής. Σήμερα τα ηλεκτρονικά περιοδικά **Σύνθεσις** του Τμήματος Θεολογίας (<https://ejournals.lib.auth.gr/synthesis>) και **Κόσμος** του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού (<https://ejournals.lib.auth.gr/kosmos>) αντικατέστησαν τις Επιστημονικές Επετηρίδες των δύο Τμημάτων.

Επί πλέον, η Θεολογική Σχολή μετέχει στο Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών (<https://www.kbe.auth.gr/>), το οποίο υπάγεται στη Σύγκλητο του Α.Π.Θ. Το Κ.Β.Ε. αποτελείται από πέντε Τμήματα (Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας, Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Βυζαντινής Θεολογίας, Βυζαντινού Δικαίου) και διοικείται από πενταμελές διοικητικό συμβούλιο, στο οποίο η Θεολογική Σχολή εκπροσωπείται από ένα μέλος.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Όργανα διοικήσεως της Θεολογικής Σχολής είναι η Κοσμητεία και ο Κοσμήτορας [N. 4957/2022 (ΦΕΚ 141 Α'), άρθρο 22].

1. Κοσμητεία

Η Κοσμητεία της Σχολής απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα, τους Προέδρους των Τμημάτων, τους Διευθυντές Τομέων, τους εκπροσώπους των φοιτητών (ποσοστό 10% των μελών της Κοσμητείας, με ελάχιστη εκπροσώπηση ενός (1) φοιτητή ανά κύκλο σπουδών), καθώς και έναν εκπρόσωπο, ανά κατηγορία, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) [N. 4957/2022 (ΦΕΚ 141 τ. Α'), άρθρο 23.].

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ

πρωτοπρ. Αθανάσιος Γκίκας,

Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Ποιμαντική και Εξομολογητική»

☎ +302310 996676, +30 2310 996699

e-mail : agikas@past.auth.gr

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Απόστολος Κραλίδης

Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Ιστορία Θρησκειών»

☎ +302310 997020

e-mail : akralid@past.auth.gr

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

(Αναπληρωτής Κοσμήτορα)

Νικόλαος Μαγγιώρος

Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Κανονικό και Εκκλησιαστικό Δίκαιο»

☎ +302310 997132

e-mail : nikmag@theo.auth.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΤΟΜΕΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αθανάσιος Παπαρνάκης (Τομέας Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας)

Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Βιβλική Θεολογία και Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης»

☎ +302310 997119

e-mail : apaparna@past.auth.gr

Παναγιώτης Τζουμέρκας (Τομέας Ιστορίας Δόγματος Διορθόδοξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων)

Αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Εκκλησιαστική Ιστορία και Σύγχρονος Βίος των νεοτέρων Ορθόδοξων Εκκλησιών»

☎ +302310 996686

e-mail : tzoumerkass@past.auth.gr

Δημοσθένης Κακλαμάνος (Τομέας Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης)

Αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Αγιολογία-Υμνολογία»

☎ +302310 996966

e-mail : dkaklama@past.auth.gr**Μιλτιάδης Βάντσος** (Τομέας Δικαίου, Οργανώσεως, Ζωής και Διακονίας της Εκκλησίας)

Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Χριστιανική Ηθική και Βιοηθική»

☎ +302310 997163

e-mail : mvantsos@past.auth.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΤΟΜΕΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Μόσχος Γκουτζιούδης (Τομέας Βιβλικής Γραμματείας και Θρησκευολογίας)

Αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Καινή Διαθήκη»

☎ +302310 997946

e-mail : moschosg@theo.auth.gr**Αθανάσιος Αθανασιάδης** (Τομέας Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Χριστιανικής Γραμματείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης)

Αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Ιστορία Σλαβικών Εκκλησιών»

☎ +302310 997045

e-mail : thanosatha@theo.auth.gr**Ιωάννης Κουρεμπελές** (Τομέας Δογματικής Θεολογίας)

Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Δογματική και Συμβολική Θεολογία»

☎ +302310 997093

e-mail : kourebe@theo.auth.gr**Βασιλική Μητροπούλου** (Τομέας Λατρείας, Χριστιανικής Αγωγής και Εκκλησιαστικής Διοίκησης)

Καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: «Η διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών με χρήση των νέων τεχνολογιών»

☎ +302310 997075

e-mail : mitro@theo.auth.gr**Χρήστος Τσιρώνης** (Τομέας Ηθικής και Κοινωνιολογίας)

Αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Κοινωνική Θεωρία του Σύγχρονου Πολιτισμού και του Χριστιανισμού»

☎ +302310 996910

e-mail : tsironis@theo.auth.gr

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΕΠ

Χρυσούλα Παπαδοπούλου

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΔΙΠ

Ιωάννης Σαρηγιαννίδης

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΤΕΠ

Αικατερίνη Στράτου

Βασιλική Σγουρνιού (αναπλ. μέλος)

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Δεν έχουν οριστεί

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΣΜΗΤΕΙΑΣ

Ζαχαρένια Συμεωνίδου

Διοικητικό προσωπικό

☎ +30 2310 996698

e-mail : srenia@theosch.auth.gr

Γ΄. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ. αποσκοπεί στην «κατάρτιση στελεχών ικανών για το έργο του θεολόγου επιστήμονα ως κληρικού και ως καθηγητού θρησκευτικών μαθημάτων καθώς και στην προετοιμασία ερευνητών που θα ασχοληθούν με τη θεολογία στους ποικίλους τομείς αυτής».

Το Τμήμα παρέχει:

1. Πτυχίο Θεολογίας

2. **Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ)** με τίτλο «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός» στις εξής ειδικεύσεις: α) Βιβλικών, Πατερικών, Αγιολογικών και Θρησκευολογικών Σπουδών, β) Ιστορίας, Δόγματος, Φιλοσοφίας και Αρχαιολογίας, γ) Εφαρμοσμένης Θεολογίας, χωρίς δίδακτρα (<https://msc-theo.web.auth.gr/>).

3. **Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) Θεολογίας**, το οποίο είναι ενιαίο και ανεξάρτητο από την ειδίκευση.

4. **Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ)** με τίτλο «Σπουδές στην ιστορία, την πνευματικότητα, την τέχνη και τη μουσική παράδοση του Αγίου Όρους», με δίδακτρα (<https://msc-mount-athos-studies.past.auth.gr/>).

5. **Διδρυματικό Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ)** με τίτλο «Ελλάδα: Εκκλησιαστική Ιστορία και Πολιτισμός», σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με δίδακτρα (<https://hchc.past.auth.gr>).

6. **Διδρυματικό Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ)** με τίτλο «Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός Τουρισμός», σε συνεργασία με το Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος, με δίδακτρα (<https://msc-religioustourism.web.auth.gr/>).

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Όργανα διοίκησης του Τμήματος είναι η **Συνέλευση**, το **Διοικητικό Συμβούλιο**, ο **Πρόεδρος** και ο **Αντιπρόεδρος του Τμήματος** [Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ 141 Α΄), άρθρο 28].

1. ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ

Πρόεδρος: Ο καθηγητής **Απόστολος Κραλίδης**

Αντιπρόεδρος: Ο καθηγητής **Αθανάσιος Παπαρνάκης**

2. ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Η **Συνέλευση Τμήματος** συγκροτείται με βάση το άρθρο 29 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ 141 Α΄).

Οι αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ορίζονται από το άρθρο 30 του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ 141 Α΄) και από λοιπές διατάξεις του εν λόγω νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού και της κείμενης νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Απόστολος Κραλίδης, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Ιστορία Θρησκειών»

☎ +302310 997020

e-mail : akralid@past.auth.gr

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αθανάσιος Παπαρνάκης, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Βιβλική Θεολογία και Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης»

☎ +302310 997119

e-mail : apaparna@past.auth.gr

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Θεόδωρος Γιάγκου, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Πηγές Κανονικού Δικαίου»

☎ +302310 996675

e-mail : giagou@past.auth.gr

Κωνσταντίνος Χρήστου, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Εκκλησιαστική Ιστορία»

☎ +302310 996656

e-mail : konchris@past.auth.gr

Συμεών Πασχαλίδης, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Πατρολογία - Αγιολογία»

☎ +302310 996964

e-mail : spaschal@past.auth.gr

Βασίλειος Τσίγκος, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Δογματική της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας»

☎ +302310 996962

e-mail : vtsigkos@past.auth.gr

Βασίλειος Κουκουσάς, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Πηγές της Εκκλησιαστικής Ιστορίας» (βρίσκεται σε τετραετή αναστολή καθηκόντων)

☎ +302310 997482

e-mail : vkukusas@past.auth.gr

πρωτοπρ. Αθανάσιος Γκίκας, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Ποιμαντική και Εξομολογητική»

☎ +302310 996676

e-mail : agikas@past.auth.gr

Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Ελπιδοφόρος (Ιωάννης) Λαμπруνιάδης, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Συμβολική, διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις» (βρίσκεται σε τριετή άδεια άνευ αποδοχών)

☎ +302310 991332

e-mail : lambriiadis@past.auth.gr

Μιλτιάδης Βάντσος, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Χριστιανική Ηθική και Βιοηθική»

☎ +302310 997163

e-mail : mvantsos@past.auth.gr

Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού»

☎ +302310 996515

e-mail : kkotsiop@past.auth.gr

Δημήτριος Νικολακάκης, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Εκκλησιαστικό Δίκαιο»

☎ +302310 996697

e-mail : dnik@past.auth.gr

Άννα Καραμανίδου, καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: «Εκκλησιαστική Γραμματεία από την Άλωση (1453) μέχρι σήμερα»

☎ +302310 996945

e-mail : annakarm@past.auth.gr

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: «Καινή Διαθήκη. Ερμηνεία, Θεολογία και Ιστορία Χρόνων»

☎ +302310 991161

e-mail : etsala@past.auth.gr

Σουλτάνα Λάμπρου, καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: «Εκκλησιαστική Γραμματεία από τον 9^ο έως τον 15^ο αιώνα»

☎ +302310 996943

e-mail : slabrou@past.auth.gr

Θεόδωρος Πιτταράς, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Πατρολογία. Χριστιανική Γραμματεία από τον 1^ο έως τον 8^ο αιώνα»

☎ +302310 996986

e-mail : pittaras@past.auth.gr

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

πρωτοπρ. Χρήστος Φιλιώτης-Βλαχάβας, αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Ιστορία Δογμάτων»

☎ +302310 991332

e-mail : filiotis@past.auth.gr

Γεώργιος Γκαβαρδίνας, αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Κανονικό Δίκαιο»

☎ +302310 991347

e-mail : ggavard@past.auth.gr

Ευαγγελία Δάφνη, αναπλ. καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: «Παλαιά Διαθήκη – Μετάφραση των Ο»

☎ +302310 996963

e-mail : edafni@past.auth.gr

Κωνσταντίνος Μποζίνης, αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Ιστορία της Αρχαίας και Βυζαντινής Φιλοσοφίας»

☎ +302310 996953

e-mail : cbozinis@past.auth.gr

πρωτοπρ. Βασίλειος Γεωργόπουλος, αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο:
«Σύγχρονες Χριστιανικές Αιρέσεις»

☎ +302310 996949

e-mail : georgopv@past.auth.gr

Δημοσθένης Κακλαμάνος, αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο:
«Αγιολογία-Υμνολογία»

☎ +302310 996966

e-mail : dkaklama@past.auth.gr

Παναγιώτης Τζουμέρκας, αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο:
«Εκκλησιαστική Ιστορία και Σύγχρονος Βίος των νεοτέρων Ορθόδοξων Εκκλησιών»

☎ +302310 996686

e-mail : tzoumerkass@past.auth.gr

πρωτοπρ. Γρηγόριος Σταμκόπουλος, αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Εφαρμογές της Πληροφορικής»

☎ +302310 996966

e-mail : telem@past.auth.gr

πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο:
«Πηγές της Θείας Λατρείας, Βυζαντινή Λειτουργική Παράδοση»

☎ +302310 996677

e-mail : nassis@past.auth.gr

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Αγγελική Τριβυζαδάκη, επίκ. καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο: «Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη»

☎ +302310 991383

e-mail : atrivyza@past.auth.gr

Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Χριστιανική Παιδαγωγική: Θεωρία και Πράξη»

☎ +302310 996968

e-mail : pepes@past.auth.gr

Ιωάννης Λιάκος, επίκ. Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Εκκλησιαστική Μουσική και Ψαλτική Τέχνη»

☎ +302310 996672

e-mail : liakos@past.auth.gr

Στυλιανός Χαραλαμπίδης, επίκ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο:
«Οικουμενική Κίνηση. Διορθόδοξες Σχέσεις»

☎ +302310 996672

e-mail : charalass@past.auth.gr

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ Ε.ΔΙ.Π.
Γιολάντα Σίσκου
Παρασκευή Παπαδημητρίου (αναπλ. μέλος)

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ Ε.Τ.Ε.Π.
Κωνσταντίνος Σκύφτας
Βασιλική Σγουρνιού (αναπλ. μέλος)

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
Δεν έχει οριστεί

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
Δεν έχει οριστεί

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Ζωή Κοπαΐλα

3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Απόστολος Κραλίδης, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Ιστορία Θρησκειών»
☎ +302310 997020
e-mail : akralid@past.auth.gr

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
Αθανάσιος Παπαρνάκης, καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Βιβλική Θεολογία και Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης»
☎ +302310 997119
e-mail : apaparna@past.auth.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΤΟΜΕΩΝ

Αθανάσιος Παπαρνάκης (Τομέας Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας)
Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Βιβλική Θεολογία και Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης»
☎ +302310 997119
e-mail : apaparna@past.auth.gr

Παναγιώτης Τζουμέρκας (Τομέας Ιστορίας Δόγματος Διορθόδοξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων)
Αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Εκκλησιαστική Ιστορία και Σύγχρονος Βίος των νεότερων Ορθόδοξων Εκκλησιών»
☎ +302310 996686
e-mail : tzoumerkass@past.auth.gr

Δημοσθένης Κακλαμάνος (Τομέας Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης)
Αναπλ. καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Αγιολογία-Υμνολογία»
☎ +302310 996966
e-mail : dkaklama@past.auth.gr

Μιλτιάδης Βάντσος (Τομέας Δικαίου, Οργανώσεως, Ζωής και Διακονίας της Εκκλησίας)

Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο: «Χριστιανική Ηθική και Βιοηθική»

☎ +302310 997163

e-mail : mvantsos@past.auth.gr

4. ΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ο Τομέας είναι η ακαδημαϊκή μονάδα που συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος, το οποίο αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Όργανα του Τομέα είναι η Γενική Συνέλευση του Τομέα και ο Διευθυντής του [άρθρα 24 Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ 141 Α')].

A. Τομέας Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας

Καλύπτει τη γνωστική περιοχή της έρευνας και διδασκαλίας των θεμάτων που συνδέονται με εισαγωγικά, ιστορικά, θεολογικά και φιλολογικά ζητήματα της Αγίας Γραφής, της Πατερικής Γραμματείας και των συναφών αντικειμένων καθώς και τη γνωστική περιοχή των θεμάτων που αφορούν στη σημασία και σπουδαιότητα αυτών των κειμένων για τη σύγχρονη ζωή της Ορθόδοξης Εκκλησίας και για τη σύγχρονη διανόηση. Παράλληλα, εξετάζεται η γλώσσα των βιβλικών και εκκλησιαστικών κειμένων, ως μέρος της συνέχειας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας μέχρι την εξέλιξή της στη Νέα Ελληνική. Ειδικότερα, μελετώνται ζητήματα που εμπíπτουν στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα: α) της Παλαιάς Διαθήκης, β) της Καινής Διαθήκης, με μελέτη της κριτικής του κειμένου της, των εισαγωγικών ζητημάτων που αφορούν στη σύνταξη των βιβλίων της, της ερμηνείας των κειμένων της με βάση τον φιλολογικό και θεολογικό σχολιασμό τους, καθώς και με μελέτη των ερμηνευτικών τρόπων προσέγγισης του καινοδιαθηκικού κειμένου, αρχαίων και νεοτέρων, και με εμβάθυνση στη θεολογία τους. Τα θέματα μελετώνται διεπιστημονικά, αλλά και σε συνάρτηση με όλα τα άλλα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος, αποβλέποντας σε μία ενιαία και ενοποιητική θεολογική γνώση, σύμφωνα με το πνεύμα της Ορθόδοξης Θεολογίας, γ) της Πατρολογίας, σε όλη την έκταση του αντικείμενου στην ευρύτερη μορφή της Χριστιανικής Γραμματείας (από την Αποστολική εποχή ως την περίοδο της Τουρκοκρατίας), και της Αγιολογίας ως γνωστικού τομέα της Πατρολογίας, που ασχολείται με το θεολογικο-φιλολογικό πλαίσιο της αναπτύξεως της αγιολογικής γραμματείας και της ειδολογικής εξέλιξής της από την περίοδο των διωγμών ως τη μεταβυζαντινή περίοδο, δ) της Θρησκευσιολογίας, με τη μελέτη τόσο των εισαγωγικών θεμάτων, όσο και, κυρίως, της ιστορίας των Θρησκειών και του διαλόγου, κυρίως των μεγάλων μονοθεϊστικών Θρησκειών (Χριστιανισμού, Ιουδαϊσμού και Ισλάμ), στην ιστορική εξέλιξή του και το θεολογικό περιεχόμενό του.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Αθανάσιος Παπαρνάκης, καθηγητής

ΜΕΛΗ:

Συμεών Πασχαλίδης, καθηγητής

Απόστολος Κραλίδης, καθηγητής

Άννα Καραμανίδου, καθηγήτρια

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, καθηγήτρια

Σουλτάνα Λάμπρου, καθηγήτρια

Θεόδωρος Πιτταράς, καθηγητής
Ευαγγελία Δάφνη, αναπλ. καθηγήτρια
Ελένη Αντωνοπούλου, ΕΔΙΠ
Γεωργία Χριστοδούλου, ΕΤΕΠ

Β. Τομέας Ιστορίας, Δόγματος, Διορθόδοξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων

Καλύπτει α) τη γνωστική περιοχή της σπουδής των ιστορικών πηγών, των ιστορικών σχέσεων μεταξύ των Ορθοδόξων Πατριαρχείων και των τοπικών εκκλησιών, των εκκλησιαστικών εξελίξεων μέχρι σήμερα, όπως επίσης και των θεσμών της Ορθόδοξου Εκκλησίας διαχρονικά, της ερμηνείας των εκκλησιαστικών γεγονότων, ιδίως εκείνων που καθόρισαν την πορεία των λαών της Ευρώπης, αλλά και ερμηνεύουν την Ορθόδοξη Διασπορά ανά τον κόσμο, β) τη γνωστική περιοχή της ερμηνείας των διατυπώσεων της Ορθόδοξου πίστεως, με τη μελέτη των συνοδικών και δογματικού περιεχομένου κειμένων σε μία συνέχεια γραμματείας, εκκλησιαστικής ζωής και μαρτυρίας του εκκλησιαστικού σώματος, διερευνώντας το ιστορικό φιλοσοφικό υπόβαθρο των διατυπώσεων της πίστεως, αλλά και τις αντιθέσεις και παρερμηνείες που οδήγησαν στη διάσπαση της χριστιανοσύνης, για μία ακριβή κατανόηση του σύγχρονου κόσμου προς διακονία του ανθρώπου ως υπαρκτικής οντότητας του σύγχρονου κόσμου. Με τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα: Ερμηνεία των δογματικών και συμβολικών κειμένων, Ιστορία των Δογμάτων, Δογματική της Ορθόδοξου Εκκλησίας, Συμβολική - Διορθόδοξες και Διαχριστιανικές Σχέσεις, Φιλοσοφία και Μελέτη των χριστιανικών αιρέσεων ο υποτομέας του Δόγματος επιχειρεί να διεισδύσει επιπλέον στο διεθνές περιβάλλον και να μελετήσει την οικουμενικότητα της Ορθοδοξίας σε διάλογο με τη λοιπή χριστιανοσύνη, με τον πολιτισμό, την κοινωνία, τις Φυσικές Επιστήμες, την Τεχνολογία και τη σύγχρονη διανόηση, διευκολύνοντας την επικοινωνία των Ορθοδόξων ανά τον κόσμο και διερευνώντας τη δυνατότητα συγκροτήσεως ενός πραγματικού διαλόγου.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Παναγιώτης Τζουμέρκας, αναπλ. καθηγητής

ΜΕΛΗ:

Κωνσταντίνος Χρήστου, καθηγητής
Βασίλειος Τσίγκος, καθηγητής
Βασίλειος Κουκουσάς, καθηγητής
Ελπιδοφόρος Λαμπруνιάδης, Αρχιεπίσκοπος Αμερικής, καθηγητής
Χρήστος Φιλιώτης-Βλαχάβας, πρωτοπρ. αναπλ. καθηγητής
Κωνσταντίνος Μποζίνης, αναπλ. καθηγητής
Βασίλειος Γεωργόπουλος, πρωτοπρ. αναπλ. καθηγητής
Στυλιανός Χαραλαμπίδης, επίκ. καθηγητής
Αναστασία Αγγελοπούλου, ΕΔΙΠ
Ευστράτιος Μουρατίδης, ΕΔΙΠ
Γεώργιος Σίσκος, ΕΔΙΠ

Γ. Τομέας Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης

Καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της ιστορικής, θεολογικής και δεοντολογικής εξέτασης και ερμηνείας της θείας λατρείας και χριστιανικής αρχαιολογίας σ' όλες τις εκφάνσεις τους, δηλαδή: της λατρείας, του κηρύγματος, της υμνογραφίας, του εορτολογίου, της αγιολογίας, της αγιογραφίας, της αρχιτεκτονικής, της γλυπτικής, της ζωγραφικής, της μικροτεχνίας και της εκκλησιαστικής μουσικής,

ως ζωντανών και δομικών στοιχείων της ζώσας εκκλησιαστικής κοινότητας και ως διαχρονικού αποθέματος λόγου, πράξης και πολιτισμού.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Δημοσθένης Κακλαμάνος, αναπλ. καθηγητής

ΜΕΛΗ:

π. Γρηγόριος Σταμκόπουλος, αναπλ. καθηγητής
Χρυσόστομος Νάσσης, πρωτοπρ. αναπλ. καθηγητής
Αγγελική Τριβυζαδάκη, επίκ. καθηγήτρια
Ιωάννης Λιάκος, επίκ. καθηγητής
Παρασκευή Παπαδημητρίου, ΕΔΙΠ
Ιωάννης Σαρηγιαννίδης, ΕΔΙΠ
Ελένη Χρυσάφη, ΕΔΙΠ
π. Στυλιανός Χατζηγηγορίου, ΕΔΙΠ
Κωνσταντίνος Σκύφτας, ΕΤΕΠ

Δ. Τομέας Δικαίου, Οργάνωσης, Ζωής και Διακονίας της Εκκλησίας

Καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της διδασκαλίας και έρευνας θεμάτων που αναφέρονται στο δίκαιο και στην οργάνωση, στη ζωή, στη διακονία και στο ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας (Κανονικό Δίκαιο και Εκκλησιαστική Νομοθεσία, Ποιμαντική, Ποιμαντική Ψυχολογία, Ψυχολογία, Παιδαγωγικά, Χριστιανική Ηθική και Βιοηθική, Κοινωνιολογία, Ιεραποστολική, Εξομολογητική), με ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τη μελέτη των πηγών κατά την παράδοση της Ορθοδόξου Θεολογίας, την ερμηνεία τους κατά της αρχές της Πατερικής Γραμματείας και της λειτουργικής ζωής και των θεσμών της Εκκλησίας σε συνδυασμό με τα παραχθέντα πολιτιστικά, πολιτικά και κοινωνικά αγαθά και αποθέματα της Ορθοδόξου Εκκλησίας ως κοινής πορείας των λαών που έζησαν και ζουν στον ευρύτατο χώρο των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων, των Νεότερων Πατριαρχείων, των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών και της Διασποράς των Ορθοδόξων ανά τον κόσμο.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Μιλτιάδης Βάντσος, καθηγητής

ΜΕΛΗ:

Θεόδωρος Γιάγκου, καθηγητής
Αθανάσιος Γκίκας, πρωτοπρ. καθηγητής
Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, καθηγητής
Δημήτριος Νικολακάκης, καθηγητής
Γεώργιος Γκαβαρδίνας, αναπλ. καθηγητής
Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

5. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Απόστολος Κραλίδης, καθηγητής (συντονιστής)
Συμεών Πασχαλίδης, καθηγητής
Βασίλειος Τσίγκος, καθηγητής
Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, καθηγητής
Δημήτριος Νικολακάκης, καθηγητής
Γεώργιος Γκαβαρδίνας, αναπλ. καθηγητής
Αγγελική Τριβυζαδάκη, επίκ. καθηγήτρια

Γεώργιος Σίσκος, ΕΔΙΠ

Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, καθηγήτρια (συντονίστρια)

Δημήτριος Νικολακάκης, καθηγητής

Άννα Καραμανίδου, καθηγήτρια

Σουλτάνα Λάμπρου, καθηγήτρια

Δημοσθένης Κακλαμάνος, αναπλ. καθηγητής

π. Χρυσόστομος Νάσσης, αναπλ. καθηγητής

Στυλιανός Χαραλαμπίδης, επίκ. καθηγητής

Επιτροπή Οδηγού Σπουδών

Α) Οδηγού σπουδών ΠΠΣ

Σουλτάνα Λάμπρου, καθηγήτρια (συντονίστρια)

Ελένη Αντωνοπούλου, ΕΔΙΠ

Ευστράτιος Μουρατίδης, ΕΔΙΠ

Β) Οδηγού σπουδών ΠΜΣ

Δημοσθένης Κακλαμάνος, αναπλ. καθηγητής (συντονιστής)

Παρασκευή Παπαδημητρίου, ΕΔΙΠ

Ευστράτιος Μουρατίδης, ΕΔΙΠ

Επιτροπή διαχείρισης ιστοσελίδας

Συμεών Πασχαλίδης, καθηγητής

π. Γρηγόριος Σταμκόπουλος, αναπλ. καθηγητής (συντονιστής)

Στυλιανός Χαραλαμπίδης, επίκ. καθηγητής

Ευστράτιος Μουρατίδης, ΕΔΙΠ

Γεωργία Χριστοδούλου, ΕΤΕΠ

Επιτροπή Βιοηθικής

π. Αθανάσιος Γκίκας, καθηγητής

Μιλτιάδης Βάντσος, καθηγητής (συντονιστής)

π. Χρήστος Φιλιώτης-Βλαχάβας, αναπλ. καθηγητής

π. Βασίλειος Γεωργόπουλος, αναπλ. καθηγητής

Στυλιανός Χατζηρηγορίου, ΕΔΙΠ

Εκπρόσωποι για τη Βιβλιοθήκη της Θεολογικής Σχολής

Κωνσταντίνος Μποζίνης, αναπλ. καθηγητής (συντονιστής)

Δημοσθένης Κακλαμάνος, αναπλ. καθηγητής

Παναγιώτης Τζουμέρκας, αναπλ. καθηγητής

Ιωάννης Λιάκος, επίκ. καθηγητής

Γεώργιος Σίσκος, ΕΔΙΠ

Εκπρόσωποι στην Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής

Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, καθηγητής (συντονιστής)

Δημήτριος Νικολακάκης, καθηγητής

π. Χρήστος Φιλιώτης-Βλαχάβας, αναπλ. καθηγητής

Ευαγγελία Δάφνη, αναπλ. καθηγήτρια

Ε.ΔΙ.Π. – ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΕΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ - Ε.Τ.Ε.Π.

Ε.ΔΙ.Π.

Αναστασία Αγγελοπούλου, δρ Θεολογίας

e-mail: tessa@past.auth.gr

Ελένη Αντωνοπούλου, δρ Οικονομίας Περιβάλλοντος

e-mail : eantonop@past.auth.gr

Ευστράτιος Μουρατίδης, δρ Πληροφοριακών Συστημάτων

e-mail : stmour@past.auth.gr

Παρασκευή Παπαδημητρίου, δρ Θεολογίας

e-mail : parpapadim@past.auth.gr

Ιωάννης Σαρηγιαννίδης, δρ Βαλκανικών Σπουδών

e-mail : isarigiannidis@past.auth.gr

Γεώργιος Σίσκος, δρ Θεολογίας

e-mail : gsiskos@past.auth.gr

Γιολάντα Σίσκου, δρ Θεολογίας

e-mail : gsiskou@past.auth.gr

Στυλιανός Χατζηγηγορίου, δρ Ελληνικής Φιλολογίας

e-mail : stylxatz@past.auth.gr

Ελένη Χρυσάφη, δρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας

e-mail : echrys@past.auth.gr

Ε.Ε.Π. Διδασκάλισσες Ξένων Γλωσσών

Αγγλική Γλώσσα: Βασιλεία Καζαμία

email: vkazamia@lance.auth.gr

Γαλλική Γλώσσα: Χαρίκλεια Χατζημιχαήλ

e-mail: harahatzimihail@frl.auth.gr

Γερμανική Γλώσσα: Δάφφα Αγνή

email: agndaffa@lance.auth.gr

Ελληνική Γλώσσα: Γεωργία Γαβριηλίδου

email: ggavriil@smg.auth.gr

Ε.Τ.Ε.Π.

Βασιλική Σγουρνιού

email: vasosg@past.auth.gr

Κωνσταντίνος Σκύφτας

e-mail: kskyftas@past.auth.gr

Γεωργία Χριστοδούλου, δρ Θεολογίας

e-mail: gechrist@past.auth.gr

ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ευφημία Τσιαρτσιάρη

e-mail: info@past.auth.gr

Αικατερίνη Αραμπατζίδου

e-mail: info@past.auth.gr

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ

Ζωή Κοπαίλα

☎ +302310 996680

e-mail : zoikopaila@past.auth.gr

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Ευτέρπη Βαφειάδου

☎ +302310 996683

e-mail : evafeia@past.auth.gr

Ευθυμία Κυρατζή

☎ +302310 996682

e-mail : ekyratz@past.auth.gr

Μιλτιάδης Ματσούκας

☎ +302310 996648

e-mail : mmatsouk@past.auth.gr

Αλεξία Σουκαρά

☎ +302310 996681

e-mail : alexias@past.auth.gr

Η Γραμματεία δέχεται μόνο από τις θυρίδες 12:00-13:00 μ.μ. καθημερινά και μόνο με την επίδειξη της ακαδημαϊκής ταυτότητας του φοιτητή.

ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού είναι εγγεγραμμένοι **1.862 φοιτητές**. Απ' αυτούς φοιτούν:

στο Α' έτος	45
στο Β' έτος	39
στο Γ' έτος	59
στο Δ' έτος	170
στο πτυχίο	1549

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ιωάννης Φουντούλης (†)

Μητροπολίτης Τυρολόης και Σερεντίου Παντελεήμων Ροδόπουλος (†)

Γεώργιος Στογιόγλου (†)

Στέργιος Σάκκος (†)

Μητροπολίτης Περγάμου Ιωάννης Ζηζιούλας (†)

Αντώνιος Παπαδόπουλος (†)

Χρίστος Κρικώνης (†)

Ευθύμιος Τσιγαρίδας
Χρήστος Βάντσος (†)
Παυσανίας Κουτλεμάνης (†)
Ευστράτιος Ζεγκίνης (†)
Σταύρος Καλαντζάκης
Σωτήριος Βαρναλίδης
Ηλίας Νικολακάκης
Βασίλειος Φανουργάκης
Γεώργιος Θεοδωρούδης
πρωτοπρ. Θεόδωρος Ζήσης
Αθανάσιος Καραθανάσης
Χρήστος Οικονόμου
Δέσπω Λιάλιου
Μιχαήλ Τρίτος
Ηρακλής Ρεράκης

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΘΕΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Πρωτοπρ. Ιωάννης Ρωμανίδης (†)
Χριστίνα Μπουλάκη-Ζήση
Στέργιος Τσιάμης (†)
Θεολόγος Αλιπράντης (†)
Αθανάσιος Αγγελόπουλος
Πρωτοπρ. Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης
Πρωτοπρ. Σπυρίδων Αντωνίου
Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας
Μητρ. Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου Ανδρέας Νανάκης
Κυριακούλα Παπαδημητρίου
Τρύφωνας Τσομπάνης

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ιωάννης Μπάκας (†)

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

(ΠΡΟ ΤΟΥ 1982)
Βασίλειος Ιωαννίδης
Αβέρκιος Παπαδόπουλος
Δημήτριος Πετρακάκος
Δημήτριος Μωραΐτης
Βασίλειος Έξαρχος
Κωνσταντίνος Μπόνης
Δημήτριος Κουϊμουτσόπουλος
Ιωάννης Τράκας
Γεράσιμος Κονιδάρης
Μάρκος Σιώτης
Μητροπολίτης Άνθιμος Σίσκος
Παρθένιος Πολάκης
Αθανάσιος Χαστούπης
Ιωάννης Καλογήρου
Παναγιώτης Χρήστου

Αρχιμ. Ιερώνυμος Κοτσώνης, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αθηνών
Σάββας Αγουρίδης
Ευάγγελος Θεοδώρου
Ανδρέας Παπαγεωργακόπουλος
Ιωάννης Αναστασίου
Κωνσταντίνος Καλοκύρης
Παναγιώτης Δημητρόπουλος
Ευάγγελος Σδράκας
Παναγιώτης Σιμωτάς

Δ΄. ΤΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για την απόκτηση του πτυχίου του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξετασθούν με επιτυχία σε 33 υποχρεωτικά γενικού υποβάθρου/κορμού (Υ), σε 2 υποχρεωτικά κατ' επιλογήν Σεμινάρια (ΥΕΣ), σε 6 κατ' επιλογήν Κατεύθυνσης, Κοινωνικής Θεολογίας και Μελέτης της Θρησκείας (ΥΕΚΘ) ή Χριστιανικού Πολιτισμού (ΥΕΧΠ) αντίστοιχα, και σε 8 ελεύθερης επιλογής (ΕΕ), συνολικά 49 μαθήματα και ξένη γλώσσα (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ελληνικά), και να συμπληρώσουν 155 διδακτικές ώρες και 240 ECTS. Υπάρχει η δυνατότητα οι φοιτητές/τριες να επιλέξουν κάποιο/α μάθημα/ματα από τη άλλη Κατεύθυνση, το/α οποίο/α θα προσμετράται/ώνται ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΕ). Εναλλακτικά μπορεί να επιλεγεί προαιρετικά η συγγραφή Πτυχιακής Εργασίας (ΠΕ) (10 ECTS) με παράλληλη απαλλαγή από 2 μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΕ), συνολικά 47 μαθήματα και ξένη γλώσσα (Α,Γ,ΓΕ, ΕΛ) και Πτυχιακή εργασία, και να συμπληρώσουν 149 διδακτικές ώρες και 240 ECTS.

Οι τελικές εξετάσεις γίνονται προφορικά ή και γραπτά ή και μέσω εργασίας

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού αποσκοπεί στην κατάρτιση επιστημόνων ικανών να ερευνούν, να μελετούν και να κατανοούν τις πηγές και τις εκφάνσεις της Ορθόδοξης Θεολογίας διαχρονικά, τα κείμενα της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης στις πρωτότυπες γλώσσες τους, καθώς και τη συναφή γραμματεία της εποχής τους, την πατερική και εκκλησιαστική γραμματεία, την ερμηνεία των θεολογικών διατυπώσεων, την ιστορία, τη λατρεία, την τέχνη, τον πολιτισμό και τους θεσμούς της Εκκλησίας καθεαυτής και σε σύγκριση με τη διαμόρφωση του εκάστοτε ιστορικού και κοινωνικού περιβάλλοντος, να προάγουν συνολικά την επιστήμη της Θεολογίας και τις θεολογικές σπουδές σε ακαδημαϊκό επίπεδο αναπτύσσοντας τη συνεργασία με τις υπόλοιπες ανθρωπιστικές επιστήμες και το διάλογο με τις φυσικές επιστήμες, και ειδικά να καλλιεργούν την Ορθόδοξη Θεολογία και το Χριστιανικό Πολιτισμό.

Σε εφαρμοσμένο επίπεδο το Π.Π.Σ. αποβλέπει σε μαθησιακά αποτελέσματα και δεξιότητες, που προσδίδουν ικανότητα προσφοράς υπηρεσιών από τους αποφοίτους του στους τομείς της Εκπαίδευσης, της Ορθόδοξης Εκκλησίας σε πανορθόδοξο επίπεδο, του πολιτισμού, του κοινωνικού έργου, και των ευρωπαϊκών και διεθνών θεσμών και οργανώσεων.

Βαθμολογία των φοιτητών

Η βαθμολογική κλίμακα, με την οποία υπολογίζονται οι βαθμοί επίδοσης των φοιτητών είναι δεκαβάθμια (0-10) και ο βαθμός μόνον του πτυχίου ακολουθεί την παρακάτω βαθμολογική κατανομή επιτυχίας με τους ακόλουθους χαρακτηρισμούς:

Άριστα: 8,50-10,00

Λίαν Καλώς: 6,50-8,49

Καλώς: 5,00-6,49

Ο ελάχιστος προαγώγιμος βαθμός είναι το 5.

Επίσημη διάρκεια του προγράμματος: 8 εξάμηνα, 240 ECTS. Ένα πλήρες ακαδημαϊκό έτος σπουδών ισοδυναμεί με 60 μονάδες ECTS (Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων) και ένα πλήρες εξάμηνο σε 30 ECTS (1 ECTS=25-30 ώρες) (Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας, Υ.Α. Φ5/89656/Β3, ΦΕΚ 1466/2007/Β, άρθρ. 1-3, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή). Σε κάθε μάθημα αποδίδεται ο αριθμός των απαιτούμενων ECTS (≥ 2) που εκφράζει το φόρτο εργασίας που απαιτείται από το φοιτητή για την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, εργαστηρίου, φροντιστηρίου, πρακτικής άσκησης κλπ. και ο τρόπος σπουδών χαρακτηρίζεται: Πλήρης φοίτηση.

2. ΣΥΣΤΗΜΑ ECTS

Το σύστημα ECTS = European Credit Transfer and Accumulation System (Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών μονάδων) είναι ένας συστηματικός τρόπος περιγραφής ενός εκπαιδευτικού προγράμματος με τη χρήση πιστωτικών μονάδων, οι οποίες απεικονίζουν το φόρτο εργασίας που απαιτείται για να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος. Ο φόρτος εργασίας αποτελείται από το χρόνο και την ποσότητα δουλειάς που χρειάζεται να καταβάλει ένας φοιτητής για να αποκτήσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που παρέχει η προγραμματισμένη διαδικασία μάθησης.

Ένα πλήρες εξάμηνο σπουδών θεωρείται ότι αντιστοιχεί σε 30 πιστωτικές μονάδες (που αντιπροσωπεύουν περίπου 900 ώρες φοιτητικής εργασίας). Επομένως, μία πιστωτική μονάδα αντιστοιχεί στο ένα τριακοστό (1/30) των απαιτούμενων πιστωτικών μονάδων κάθε εξαμήνου. Σε κάθε επιμέρους εκπαιδευτικό στοιχείο του προγράμματος (μάθημα) απονέμονται πιστωτικές μονάδες ανάλογα με το φόρτο εργασίας, που επιβάλλουν οι διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες του στοιχείου (όπως παρακολούθηση διδασκαλίας, μελέτη, εργασίες, άσκηση, εξετάσεις). Ο φοιτητής που ολοκληρώνει με επιτυχία τη δουλειά που απαιτείται και αξιολογείται κατάλληλα, περνά το μάθημα και παίρνει τις πιστωτικές μονάδες ECTS του μαθήματος.

Συντονιστής Τμήματος για το σύστημα ECTS:

Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

α) Μαθήματα

Στην αρχή κάθε εξαμήνου ο φοιτητής/η φοιτήτρια δηλώνει όποια μαθήματα επιθυμεί, από τον κατάλογο για το κάθε χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, που καλύπτουν 30 +/- 2 ECTS.

Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να εξεταστεί στο τέλος κάθε εξαμήνου στα μαθήματα για τα οποία έχει υποβάλει έγκαιρα δηλώσεις, και μόνο σ' αυτά.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Τα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής επιλέγονται από το φοιτητή από έναν κατάλογο μαθημάτων που καταρτίζεται στην αρχή κάθε εξαμήνου, όπου κάθε μέλος ΔΕΠ προσφέρει μαθήματα της ειδικότητάς του.

4. ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ 2021-2027

Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού συμμετέχει στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα ERASMUS+ 2021-2027. Μέσω του προγράμματος Erasmus δίνεται η δυνατότητα σε προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και σε

υποψήφιους διδάκτορες να πραγματοποιήσουν ένα αναπόσπαστο κομμάτι των σπουδών τους στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης μέλη του Διδακτικού Προσωπικού έχουν την ευκαιρία με το ίδιο πρόγραμμα να πραγματοποιήσουν κινητικότητα με σκοπό τη διδασκαλία ή την επιμόρφωση, ενώ και το διοικητικό προσωπικό μπορεί να μετακινηθεί για επιμόρφωση.

Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- Κινητικότητα φοιτητών για αναγνωρισμένες περιόδους Σπουδών.
- Κινητικότητα φοιτητών για Πρακτική Άσκηση.
- Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS).
- Το Παράρτημα Διπλώματος (DS).
- Κινητικότητα διδακτικού προσωπικού με σκοπό τη Διδασκαλία.
- Κινητικότητα διοικητικού και διδακτικού προσωπικού με σκοπό την Επιμόρφωση (Κατάρτιση).
- Γλωσσική προετοιμασία για εισερχόμενους και εξερχόμενους φοιτητές (EILC).
- Εντατικά προγράμματα διδασκαλίας σύντομης διάρκειας (IP).
- Προγράμματα πανεπιστημιακής συνεργασίας σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος (Θεματικά Δίκτυα).

Στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού έχει εξασφαλίσει, για το ακαδημαϊκό έτος 2024-25, συνεργασία μέσω διμερών συμβάσεων, με τα εξής Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια:

Όνομα υπευθύνου	Πανεπιστήμιο	Erasmus Code	Subject Areas
Βάντσος Μιλτιάδης	Universitatea 'Aurel Vlaicu' din Arad	RO ARAD01	0221 - Religion and Theology
	Alexandru Ioan Cuza University of Iași	RO IASI02	0221 - Religion and Theology
Δάφνη Ευαγγελία	Universität Salzburg	A SALZBUR01	0221 - Religion and Theology
	Humboldt-Universität zu Berlin	D BERLIN13	0221 - Religion and Theology
	Universität Duisburg-Essen	D ESSEN04	0221 - Religion and Theology
	Philipps-Universität Marburg	D MARBURG01	0221 - Religion and Theology
	Eberhard Karls Universität Tübingen	D TUBINGE01	0221 - Religion and Theology
	Universität Leipzig	D LEIPZIG01	0221 - Religion and Theology
Itä-Suomen yliopisto	SF KUOPIO12	0221 - Religion and Theology	
Κακλαμάνος Δημοσθένης	Universitatea din Craiova	RO CRAIOVA01	0221 - Religion and Theology
Καραμανίδου Άννα	Università Ca' Foscari Venezia	I VENEZIA01	022 - Humanities (except languages)

Κωτσιόπουλος Κωνσταντίνος	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	SK NITRA01	0314 - Sociology and cultural studies
Λάμπρου Σουλτάνα	Ludwig-Maximilians- Universität München	D MUNCHEN01	0221 - Religion and Theology
	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	SK NITRA01	0221 - Religion and Theology
Μποζίνης Κωνσταντίνος	Christian-Albrechts- Universität zu Kiel	D KIEL01	022 - Humanities (except languages)
Παπαδημητρίου Κυριακούλα	Charles University	CZ PRAHA07	0221 - Religion and Theology
	Universität Kassel	D KASSEL01	0221 - Religion and Theology
	Université Catholique de Lyon	F LYON10	0221 - Religion and Theology
	Universiteit van Amsterdam	NL AMSTERD01	0221 - Religion and Theology
Παπαρνάκης Αθανάσιος	Theological School of the Church of Cyprus	CY NICOSIA34	0221 - Religion and Theology
Πασχαλίδης Συμεών	Universitatea Valahia din Targoviste	RO TARGOVI01	0221 - Religion and Theology
Πεπές Ευάγγελος	Universitatea '1 Decembrie 1918' din Alba Iulia	RO ALBAIU01	0221 - Religion and Theology
Τσαλαμπούνη Αικατερίνη	Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw	PL WARSZAW07	0221 - Religion and Theology
	Universitatea 'Babes- Bolyai' din Cluj- Napoca	RO CLUJNAP01	0221 - Religion and Theology
	University of Helsinki	SF HELSINK01	0221 - Religion and Theology
Φιλιώτης– Βλαχάβας Χρήστος	Universitatea din Bucuresti	RO BUCURES09	0221 - Religion and Theology
	Université catholique de Louvain (UCL)	B LOUVAIN01	0221 - Religion and Theology
	University of Malta	MT MALTA01	0221 - Religion and Theology
	Université de Strasbourg	F STRASBO48	0221 - Religion and Theology

Συντονιστής Τμήματος για το ECTS:

Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

Συντονιστής Τμήματος για το Erasmus+:

Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

Συντονιστής Τμήματος για το Erasmus+ International:

Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

Για περαιτέρω πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Τμήματος Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (<https://eurep.auth.gr/>), καθώς και την αντίστοιχη υποσελίδα του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού (<https://past.auth.gr/spoydes/programmata-diethnon-antallagon-erasmus/>).

5. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για την προσαρμογή των φοιτητών στο ακαδημαϊκό περιβάλλον του ΑΠΘ, την παρακολούθηση της φοίτησής τους, τη διευκόλυνση φοιτητών με ειδικές ανάγκες, την πληροφόρηση των φοιτητών για τις παροχές του ΑΠΘ και την αντιμετώπιση των δυσκολιών τους, το Τμήμα ορίζει κάθε χρόνο καθηγητές του, προς τους οποίους οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται, ώστε να είναι αποτελεσματική η φοιτητική μέριμνα.

Σύμβουλοι Σπουδών για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος είναι:

Α΄ Έτος

π. Χρυσόστομος Νάσσης, αναπλ. καθηγητής
Αγγελική Τριβυζαδάκη, επίκ. καθηγήτρια

Β΄ Έτος

Απόστολος Κραλίδης, καθηγητής
Άννα Καραμανίδου, καθηγήτρια
Σουλτάνα Λάμπρου, καθηγήτρια
π. Γρηγόριος Σταμκόπουλος, αναπλ. καθηγητής

Γ΄ Έτος

Βασίλειος Τσίγκος, καθηγητής
Μιλτιάδης Βάντσος, καθηγητής
π. Βασίλειος Γεωργόπουλος, αναπλ. καθηγητής

Δ΄ Έτος

π. Αθανάσιος Γκίκας, καθηγητής
Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, καθηγήτρια
Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

Επίπτυχίω

Θεόδωρος Γιάγκου, καθηγητής
Κωνσταντίνος Χρήστου, καθηγητής
Συμεών Πασχαλίδης, καθηγητής
π. Χρήστος Φιλιώτης - Βλαχάβας, αναπλ. καθηγητής

6. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Οι ακαδημαϊκοί σύμβουλοι προσφέρουν εθελοντικά την εμπειρία που έχουν αποκομίσει πάνω σε θέματα εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας. Οι σύμβουλοι παρέχουν καθοδήγηση για την ανάπτυξη και την επίτευξη ουσιαστικών εκπαιδευτικών, επαγγελματικών και προσωπικών στόχων. Οι ακαδημαϊκοί σύμβουλοι βοηθούν στην ενημέρωση για τις τελευταίες τάσεις σ' έναν συγκεκριμένο τομέα μελέτης, προτείνουν κατάλληλες αναγνώσεις, παρέχουν γενικές κατευθύνσεις που σχετίζονται με κάποιο τομέα που ενδιαφέρει τους φοιτητές, παρέχουν πληροφορίες για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα ή/και το εξωτερικό, ή παρέχουν πληροφορίες για επαγγελματικές προοπτικές και για

την αγορά εργασίας. Οι συναντήσεις με τους ενδιαφερόμενους φοιτητές ή αποφοίτους γίνονται με προκαθορισμένα ραντεβού και σε συγκεκριμένες μέρες και ώρες που ορίζονται από τον ακαδημαϊκό σύμβουλο. Οι φοιτητές και απόφοιτοι που ενδιαφέρονται να κάνουν χρήση του θεσμού των ακαδημαϊκών συμβούλων για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος θα πρέπει να επικοινωνήσουν με τους παρακάτω καθηγητές:

	Προπτυχιακές Σπουδές	Μεταπτυχιακά στην Ελλάδα	Μεταπτυχιακά στο εξωτερικό	Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο
Μιλτιάδης Βάντσος, καθηγητής	✓	✓	Γερμανία	✗
Άννα Καραμανίδου, καθηγήτρια	✓	✓	Ιταλία	✗
Σουλτάνα Λάμπρου, καθηγήτρια	✓	✓	Σλοβακία	✗
Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, καθηγήτρια	✓	✓	Αγγλία, Φινλανδία	✗
π. Χρήστος Φιλιώτης – Βλαχάβας	✓	✓	Γαλλία, Βέλγιο, Ρουμανία, Μάλτα, Αυστρία	✓
Κωνσταντίνος Μποζίνης, αναπλ. καθηγητής	✓	✓	Ελβετία	✓
Δημοσθένης Κακλαμάνος, αναπλ. καθηγητής	✓	✓	Ρουμανία	✗

Για περαιτέρω πληροφορίες: Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ) (<https://career.auth.gr/csoadvisors/>).

7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Αντικειμενικός σκοπός του μέτρου της Αξιολόγησης Μαθημάτων και Διδακτικής Ικανότητας (ΑΜΔΙ) είναι η έκφραση και καταγραφή της γνώμης των φοιτητών και φοιτητριών που παρακολουθούν την εκπαιδευτική διαδικασία για τη διδακτική ικανότητα των διδασκόντων και την καταλληλότητα των διανεμόμενων διδακτικών συγγραμμάτων. Μέχρι και το χειμερινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2011-2012 η αξιολόγηση στηριζόταν στη συμπλήρωση κατάλληλων ερωτηματολογίων, τα οποία οι διδάσκοντες διένειμαν στους φοιτητές κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος προς το τέλος του εξαμήνου. Από το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2011-2012 η αξιολόγηση πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα κάθε εξαμήνου μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που ανέπτυξε η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του ΑΠΘ. Η επεξεργασία των αποτελεσμάτων γίνεται αυτόματα και οι διδάσκοντες ενημερώνονται μέσω των ιστοσελίδων της ΜΟΔΙΠ μετά την κατάθεση των βαθμολογιών των μαθημάτων του εκάστοτε εξαμήνου. Τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής αξιολόγησης είναι στη διάθεση οποιουδήποτε έχει νόμιμο συμφέρον, μέσω της Γραμματείας του Τμήματος.

Ε΄. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

(1). Μαθήματα (Παραδόσεις - Εξετάσεις)

1. Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν το πρώτο 10ήμερο του Οκτωβρίου και διαρκούν 13 εβδομάδες. Το πρόγραμμα διδασκαλίας ανακοινώνεται στις αρχές του Σεπτεμβρίου.
2. Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν μετά τη λήξη των εξετάσεων του χειμερινού εξαμήνου και διαρκούν επίσης 13 εβδομάδες. Το πρόγραμμα διδασκαλίας του εαρινού εξαμήνου ανακοινώνεται τον Ιανουάριο.
3. Παραδόσεις που δεν γίνονται εξαιτίας Γενικών Συνελεύσεων ή εκδηλώσεων των φοιτητών και μέχρι δύο ημέρες ανά εξάμηνο, πρέπει να αναπληρώνονται.
4. Αν μία παράδοση μαθήματος δεν γίνει εξαιτίας του διδάσκοντος, αυτός οφείλει να μεριμνήσει για την αναπλήρωση της.
5. Σε περίπτωση που για λόγους ανωτέρας βίας (π.χ. ασθένεια) ένας διδάσκων προβλέπεται να απουσιάσει πάνω από μία εβδομάδα, ο αρμόδιος Τομέας οφείλει να ορίσει αντικαταστάτη. Οι διδάσκοντες οφείλουν να προγραμματίζουν τις εκτός Πανεπιστημίου απασχολήσεις τους έτσι ώστε να μην απουσιάζουν κατά την περίοδο διδασκαλίας των μαθημάτων.
6. Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: α) Ιανουαρίου, για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου. β) Ιουνίου, για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου και γ) Σεπτεμβρίου (επαναληπτική), για τα μαθήματα των δύο εξαμήνων. Η διάρκεια κάθε εξεταστικής περιόδου είναι κατ' ανώτατο όριο τέσσερις εβδομάδες.
7. Το πρόγραμμα των εξετάσεων κάθε εξαμήνου ανακοινώνεται στην αρχή του εξαμήνου. Αν, για οποιοδήποτε λόγο, αποφασιστεί παράταση στη διδασκαλία του εξαμήνου, γίνεται παράλληλη μετατόπιση του. Το πρόγραμμα της περιόδου Σεπτεμβρίου ανακοινώνεται τον Ιούνιο.
8. Κάθε φοιτητής/τρια πρέπει να δηλώσει, να παρακολουθήσει και να εξεταστεί, σε κάθε εξάμηνο, στα μαθήματα ελεύθερης επιλογής, τα οποία επιλέγονται από τον κατάλογο μαθημάτων που ανακοινώνει το Τμήμα κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, όπως επίσης έχει τη δυνατότητα μετά από έλεγχο των ECTS να επιλέξει μαθήματα από όλα τα Τμήματα του Α.Π.Θ. Σε όλη τη διάρκεια των σπουδών του ο φοιτητής/τρια μπορεί να επιλέξει οκτώ μαθήματα που τον/την ενδιαφέρουν από οποιοδήποτε άλλο Τμήμα του Α.Π.Θ.
9. Οι δηλώσεις για τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου γίνονται στην έναρξη του εξαμήνου.
10. Κανένας φοιτητής/τρια δεν έχει δικαίωμα προσέλευσης στην εξέταση των μαθημάτων εάν δεν έχει κάνει ηλεκτρονικά τη δήλωσή τους. Οι δηλώσεις των μαθημάτων ισχύουν για κάθε εξάμηνο και κατ' επέκταση για μία και μόνο - ακαδημαϊκή χρονιά.
11. Η εξεταστέα ύλη μαθήματος αντιστοιχεί στη διδασκαλία των 13 εβδομάδων και ανακοινώνεται από τον διδάσκοντα στην έναρξη του ακαδ. έτους.
12. Σε περίπτωση αντιγραφής κατά τη διάρκεια γραπτών εξετάσεων εφαρμόζεται η απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. (αριθμ. πρωτ. Α. 11508/14.6.1989), η οποία προβλέπει ποινή αποκλεισμού από όλα τα μαθήματα της επόμενης εξεταστικής περιόδου.
13. Η βαθμολογία των μαθημάτων πρέπει να κατατίθεται στη Γραμματεία το συντομότερο δυνατό και οπωσδήποτε όχι αργότερα από δέκα μέρες μετά το τέλος της εξεταστικής περιόδου.

14. Ο φοιτητής/τρια έχει το δικαίωμα να ενημερωθεί από το διδάσκοντα για τον τρόπο βαθμολόγησής του/της, ανεξάρτητα από το είδος της εξέτασης.
15. Αλλαγή καταχωρηθείσας βαθμολογίας δεν επιτρέπεται παρά μόνον με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ύστερα από έγγραφη αιτιολόγηση του διδάσκοντος η οποία συνοδεύεται και από το αναβαθμολογηθέν γραπτό.
16. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος/η να το επαναλάβει, και επομένως να εξεταστεί σύμφωνα με τις νέες προϋποθέσεις αν υπάρξει οποιαδήποτε αλλαγή (π.χ. στην ύλη).

(2). Προσωπικό - Διδασκαλία

1. Το έργο των μελών ΔΕΠ γενικά περιλαμβάνει τη διδασκαλία και την έρευνα, την καθοδήγηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών εργασιών, και τη συμμετοχή τόσο στα συλλογικά όργανα όσο και σε διάφορες επιτροπές του Τμήματος.
2. Οι αναθέσεις των μαθημάτων γίνονται από τους Τομείς εντός του Μαΐου, για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά.
3. Ανάθεση μαθήματος νέο-εισαγόμενου στο πρόγραμμα σπουδών πρέπει να γίνεται τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν από την έναρξη διδασκαλίας του.
4. Η Γ.Σ. του Τομέα επεξεργάζεται και καθορίζει την ύλη κάθε νέου μαθήματος.
5. Τα μέλη ΔΕΠ είναι υποχρεωμένα να έχουν τουλάχιστον έξι (6) ώρες διδασκαλίας την εβδομάδα σε κάθε εξάμηνο.
6. Σε περιπτώσεις μικρής ή μεσαίας διάρκειας αδειών (συνέδρια, μικρές εκπαιδευτικές, προσωπικές, κ.ά.), το μέλος ΔΕΠ που υποδεικνύεται ως αντικαταστάτης αναλαμβάνει όλες τις σχετικές υποχρεώσεις (μαθήματα, φροντιστήρια, εργαστήρια, εξετάσεις, επιτηρήσεις, αποτελέσματα εξετάσεων κ.ά.) για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.
7. Σε Συνέλευση του Τμήματος εντός του Μαΐου γίνεται απολογισμός της λειτουργίας του Τμήματος και προγραμματισμός για την επόμενη χρονιά (όπως π.χ. αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών) ύστερα από σχετικές εισηγήσεις της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, των Διευθυντών των Τομέων και του Προέδρου.
8. Το Τμήμα έχει Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, η οποία προβλέπεται από το Νόμο και της οποίας η θητεία είναι ετήσια (Ακαδημαϊκό Έτος). Η Επιτροπή αποτελείται από έναν εκπρόσωπο κάθε Τομέα και τον αντικαταστάτη του και δύο εκπροσώπους των φοιτητών με τους αντικαταστάτες τους που ορίζονται από το φοιτητικό σύλλογο, και τον Πρόεδρο (ή τον Αναπληρωτή Πρόεδρο) του Τμήματος. Η Επιτροπή λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και συνεδριάζει αμέσως μετά τη συγκρότηση της με σκοπό τον προγραμματισμό για την υλοποίηση των συμπερασμάτων της Συνέλευσης του Τμήματος του Μαΐου. Επίσης συνεδριάζει οπωσδήποτε κάθε δύο μήνες κατά τη διάρκεια του διδακτικού χρόνου.
9. Στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών είναι: α) Εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στο πρόγραμμα σπουδών ή τον κανονισμό σπουδών, ώστε να βελτιωθεί ή να εκσυγχρονισθεί το επίπεδο των σπουδών. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού συγκεντρώνει από όλους τους φορείς τα απαραίτητα στοιχεία, όπως επίσης επιμέρους παρατηρήσεις των διδασκόντων και των φοιτητών. β) Είναι υπεύθυνη για το πρόγραμμα διδασκαλίας και το πρόγραμμα εξετάσεων σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Τμήματος. Εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος τυχόν μεταβολές.

10. Τα διδακτικά βιβλία εγκρίνονται από τη Γ.Σ. του Τομέα που έχει την ευθύνη του μαθήματος και κατόπιν από τη Συνέλευση του Τμήματος, που έχει και την τελική ευθύνη της Οργάνωσης του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

11. Ο κάθε φοιτητής/τρια, με τη δήλωση των μαθημάτων, επιλέγει, μέσα από το ηλεκτρονικό σύστημα Εύδοξος (<https://eudoxus.gr/>) και το σύγγραμμα που επιθυμεί να αποκτήσει για το κάθε μάθημα. Ο κάθε φοιτητής/τρια δικαιούται να επιλέξει μέσα από τον κατάλογο προτεινόμενων συγγραμμάτων ένα (1) μόνο σύγγραμμα για κάθε μάθημα. Η προμήθεια των συγγραμμάτων γίνεται από τα σημεία διανομής, όπως τα έχει καθορίσει ο εκάστοτε εκδοτικός οίκος μετά την αποστολή σε αυτόν της σχετικής κατάστασης δικαιούχων μετά το τέλος των δηλώσεων μαθημάτων και συγγραμμάτων.

Το πλήρες κείμενο του Κανονισμού Προπτυχιακών Σπουδών είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση:

<https://past.auth.gr/spoydes/proptyxiakes-spoudes/kanonismos-spoudon/>

ΣΤ΄. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΑΠΘ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Λειτουργία και απαιτήσεις του προπτυχιακού προγράμματος

Όλοι οι φοιτητές/τριες του ΑΠΘ έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν τη συνδρομή, για συγκεκριμένο κάθε φορά λόγο, ειδικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου (<https://www.auth.gr/services/>) όπως:

- Υπηρεσίες Υγείας
- Στέγαση
- Πανεπιστημιακή Φοιτητική Λέσχη
- Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας
- Υποτροφίες
- Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας
- Κέντρο Διδασκαλίας Ξένων Γλωσσών
- Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης
- e-ΑΠΘ
- Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο
- Πανεπιστημιακή Κατασκήνωση Καλάνδρας
- Παιδικό Κέντρο

προκειμένου να τους συνδράμουν σε προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ή ακόμη και να γίνουν οι ίδιοι εθελοντές προσφέροντας τις υπηρεσίες τους σε συναδέλφους/συμφοιτητές τους που τις έχουν ανάγκη.

Παράλληλα το **Τμήμα Σπουδών** (<https://dps.auth.gr>) του ΑΠΘ εκδίδει στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους τον ΟΔΗΓΟ επιβίωσης του φοιτητή σε ηλεκτρονική μορφή (διατίθεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Σπουδών), με πληροφορίες για το ΑΠΘ και τη Θεσσαλονίκη.

Επίσης οι φοιτητές/τριες μπορούν να αντλήσουν σημαντικές πληροφορίες από την ιστοσελίδα του **Γραφείου Διασύνδεσης** (<https://career.auth.gr>) που αποσκοπεί στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη σύνδεση του Ιδρύματος με την αγορά εργασίας.

Ζ΄. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στη Θεολογική Σχολή λειτουργεί Βιβλιοθήκη (<https://www.lib.auth.gr/el/b015>), η οποία προέκυψε από την ενοποίηση των επιμέρους βιβλιοθηκών των παλιών Σπουδαστηρίων της Σχολής, που ήταν κατεσπαρμένες σ' όλο το κτίριο. Η Βιβλιοθήκη είναι πλούσια και οργανωμένη, και διαθέτει αναγνωστήριο. Η διοίκησή της ασκείται από την Κοσμητεία της Σχολής.

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης κατανέμεται στους εξής τομείς :

- Τμήμα Παλαιτύπων
- Αναγνωστήριο
- α΄ Βιβλιοστάσιο: Περιοδικά, Σειρές, Θεματικοί Κύκλοι, Μεταπτυχιακές και Διδακτορικές Εργασίες, Τμήμα Σλαβικών μελετών
- β΄ Βιβλιοστάσιο: κυρίως συλλογή

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Δευ -Παρ: 08.30-15.00.

Η εξυπηρέτηση για το κοινό είναι μέχρι τις 2.30 μ.μ.

Η πρόσβαση στο υπόγειο και οι δανεισμοί υλικού ολοκληρώνονται έως και ένα τέταρτο πριν τη λήξη του ωραρίου.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Απόστολος Τζελιάτης

 +302310996690, +302310 996691

e-mail : theolibrary@theosch.auth.gr

Η΄. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επομένου ημερολογιακού έτους. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, στο χειμερινό και στο εαρινό, καθένα των οποίων περιλαμβάνει 13 εβδομάδες διδασκαλίας και δύο ή τρεις εβδομάδες εξετάσεων.

- Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου και λήγει το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου. Ακολουθεί η πρώτη εξεταστική περίοδος του χειμερινού εξαμήνου.
- Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου και λήγει στα τέλη Μαΐου. Ακολουθεί η πρώτη εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου.

Κάθε εξάμηνο έχει δύο εξεταστικές περιόδους:

- Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου εξετάζονται κατά την περίοδο του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.
- Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου εξετάζονται κατά την περίοδο του Ιουνίου και επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Οι εξεταστικές περιόδους του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και Σεπτεμβρίου διαρκούν τρεις εβδομάδες, όλες όμως συνήθως επεκτείνονται σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Κάθε εξάμηνο, πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου, οι φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να αξιολογήσουν τα μαθήματα και τους διδάσκοντές τους, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών τους. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ-ΑΠΘ <https://qa.auth.gr/>) και στην του Τμήματος.

- Κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο δεν διεξάγονται μαθήματα ή εξετάσεις και θεωρούνται μήνες θερινών διακοπών. Επίσης στις διακοπές συγκαταλέγονται:
- **Οι διακοπές Χριστουγέννων:** Από 24 Δεκεμβρίου ως 7 Ιανουαρίου.
- **Οι διακοπές της Αποκριάς:** Από την Πέμπτη της Τυροφάγου ως και την επομένη της Καθαρής Δευτέρας.
- **Οι διακοπές του Πάσχα:** Από τη Μεγάλη Δευτέρα ως την Κυριακή του Θωμά.
- **Η 26^η Οκτωβρίου:** Εορτή του πολιούχου της πόλης Αγίου Δημητρίου. Απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης (Εθνική εορτή).
- **Η 28^η Οκτωβρίου:** Επέτειος του "ΟΧΙ" στον ιταλικό φασισμό (Εθνική εορτή).
- **Η 17^η Νοεμβρίου:** Επέτειος εξέγερσης του Πολυτεχνείου το 1973.
- **Η 30^η Ιανουαρίου:** Εορτή των Τριών Ιεραρχών (Θρησκευτική εορτή).
- **Η 25^η Μαρτίου:** Επέτειος της επανάστασης του 1821 εναντίον του τουρκικού ζυγού (Εθνική εορτή).
- **Η 1^η Μαΐου:** Πρωτομαγιά (Εργατική εορτή).
- **Του Αγ. Πνεύματος:** Κινητή θρησκευτική εορτή.

Ειδικά στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, λόγω της ιδιαιτερότητάς του, δεν γίνονται μαθήματα το απόγευμα της παραμονής των παραπάνω εορτών. Επιπλέον, μαθήματα δε γίνονται το απόγευμα της παραμονής και μέχρι 11 π.μ. της ημέρας των παρακάτω εορτών:

- **Αγίου Γρηγορίου Παλαμά** (14 Νοεμβρίου)
- **Εισοδίων της Θεοτόκου** (21 Νοεμβρίου)
- **Αγίου Νικολάου** (6 Δεκεμβρίου)

- **Υπαπαντής (2 Φεβρουαρίου)**
- **Αγίου Γεωργίου (23 Απριλίου)**
- **Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης (21 Μαΐου)**
- **Αναλήψεως**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Α΄ και Β΄ ΕΤΟΥΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Με απόφαση της Συγκλήτου (συνεδρίαση αριθμ. 3134/31-8-2023), μετά από πρόταση του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών έχει αναμορφωθεί. Το νέο πρόγραμμα ισχύει για όσους εισήχθησαν στο Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 και μετά.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ECTS
ΥΜ101	Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΑΛΑΜΠΟΥΝΗ	5
ΥΜ102	ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ – ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ	ΣΥΜΕΩΝ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	5
ΥΜ103	ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ	5
ΥΜ104	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	ΣΥΜΕΩΝ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ (υπεύθ.), ΑΝΝΑ ΚΑΡΑΜΑΝΙΔΟΥ, ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΛΑΜΠΡΟΥ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΡΝΑΚΗΣ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΑΛΑΜΠΟΥΝΗ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΔΑΦΝΗ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	5
ΥΜ105	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ	π. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΝΑΣΣΗΣ	5
ΥΜ106Α	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΑΖΑΜΙΑ	5
ΥΜ106Β	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ	5
ΥΜ106ΓΕ	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΑΓΝΗ ΔΑΦΦΑ	5
ΥΜ106ΕΛ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ	5
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ECTS
ΥΜ201	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΡΝΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΔΑΦΝΗ	5
ΥΜ202	ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ 5 ^ο ΕΩΣ ΤΟΝ 8 ^ο ΑΙΩΝΑ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΙΠΤΑΡΑΣ	5
ΥΜ203	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ	5
ΥΜ204	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ: ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΥΓΕΝΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ	5
ΥΜ205	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	π. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΝΑΣΣΗΣ	5

ΥΜ206	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΡΙΒΥΖΑΔΑΚΗ	5
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ECTS
ΥΜ301	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ, ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΛΗΨΗ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΑΛΑΜΠΟΥΝΗ	5
ΥΜ302	ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ 9 ^ο ΩΣ ΤΟΝ 15 ^ο ΑΙΩΝΑ	ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΛΑΜΠΡΟΥ	4
ΥΜ303	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΡΑΛΙΔΗΣ	5
ΥΜ304	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ	π. ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΙΩΤΗΣ	4
ΥΜ305	ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΓΚΟΣ	4
ΥΜ306	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΖΙΝΗΣ	4
ΥΜ307	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ	ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ	4
Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ECTS
ΥΜ401	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΡΝΑΚΗΣ	5
ΥΜ402	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΧΡΟΝΩΝ	ΑΝΝΑ ΚΑΡΑΜΑΝΙΔΟΥ	4
ΥΜ403	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΕΠΕΣ	5
ΥΜ404	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ	4
ΥΜ405	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ Ι. ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΙΑΓΚΟΥ	5
ΥΜ406	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΚΟΣ	4
ΥΜ407	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	π. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΤΑΜΚΟΠΟΥΛΟΣ	4

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΕΤΟΥΣ

ΔΜ = Διδακτικές μονάδες
ECTS = Ευρωπαϊκές πιστωτικές μονάδες
Υ = Υποχρεωτικό

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Με απόφαση της Συγκλήτου (συνεδρίαση αριθμ. 3134/31-8-2023), μετά από πρόταση του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών έχει αναμορφωθεί. Το νέο πρόγραμμα ισχύει για τους εισαχθέντες του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024.

Κωδικός:	[ΥΜ101]	Τίτλος μαθήματος:	Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ		
Διδάσκουσα: Αικατερίνη Τσαλαμπούνη					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 5	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
ΘΕΩΡΙΑ Το μάθημα παρέχει α) βασικές πληροφορίες για το κείμενο της Καινής Διαθήκης και την ιστορία του, για τη συγκρότηση του κανόνα της Καινής Διαθήκης, για τις εκδόσεις και τις μεταφράσεις της, β) μία σύντομη εισαγωγή στα επιμέρους βιβλία της Καινής Διαθήκης (σχεδιάγραμμα και περιεχόμενο, ιστορικοφιλολογικά και ερμηνευτικά ζητήματα, θεολογική διδασκαλία του κάθε βιβλίου) και γ) ένταξη των κειμένων της Καινής Διαθήκης και των πρώτων αναγνωστών της στο πολιτισμικό και ιστορικό πλαίσιο της εποχής τους. ΑΣΚΗΣΗ (ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ) Στην άσκηση του μαθήματος παρουσιάζεται η ιστορία της χειρόγραφης παράδοσης του κειμένου της Καινής Διαθήκης, οι κυριότεροι μάρτυρες του κειμένου, αρχαίες και νέες μεταφράσεις και διδάσκονται στοιχεία της κριτικής του κειμένου στο συγκεκριμένο παράδειγμα της κριτικής έκδοσης της Κ.Δ. από το Ινστιτούτο Nestle-Aland στο Münster της Γερμανίας. Τέλος η ιστορία της χειρόγραφης παράδοσης του κειμένου συνδέεται με τις πρακτικές γραφής και διάδοσης των ιδεών του αρχαίου κόσμου.					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
ΘΕΩΡΙΑ 1. (α) Εισαγωγικά στο μάθημα «Η Καινή Διαθήκη και ο κόσμος της» - ιστορία και περιεχόμενο του μαθήματος, στόχοι, τρόποι αξιολόγησης κτλ. (β) Τι είναι η Καινή Διαθήκη και από ποια βιβλία συναρτίζεται, (γ) Πριν από το κείμενο της Κ.Δ.: η Παλαιά Διαθήκη ως Γραφή της πρώτης Εκκλησίας και οι προφορικές παραδόσεις για τον Ιησού, (δ) Σκοπός και ρόλος των κειμένων της Καινής Διαθήκης στη ζωή της Εκκλησίας και στην ιστορία του πολιτισμού. 2. (α) Ο κανόνας της Καινής Διαθήκης: η ιστορία και η θεολογική του σημασία, (β) Τα εξωκανονικά («απόκρυφα») κείμενα και τα «άγραφα» λόγια του Ιησού. 3. Το ευαγγέλιο ως νέο φιλολογικό είδος – Ο Ιησούς και η Παλαιστίνη του 1 ^{ου} αι. μ.Χ. 4. Το συνοπτικό πρόβλημα. Τα ευαγγέλια κατά Μάρκον και το κατά Ματθαίον. 5. Το ευαγγέλιο κατά Λουκάν ευαγγέλιο. Το κατά Ιωάννην ευαγγέλιο. Σύγκριση του κατά Ιωάννην με τα συνοπτικά. 6. Πράξεις των Αποστόλων: Ο απόστολος Παύλος στις Πράξεις και στις επιστολές. Χρονολόγιο της ζωής και δράσης του Παύλου. Η ρωμαϊκή αυτοκρατορία κι η οργάνωσή της. 7. Α΄ και Β΄ επιστολές προς Θεσσαλονικείς. Το πρόβλημα της ψευδεπιγραφίας. Το εθνικό θρησκευτικό πλαίσιο των πρώτων χριστιανικών κοινοτήτων. 8. Προς Γαλάτας επιστολή. Προς Ρωμαίους επιστολή. Ο Ιουδαϊσμός της Διασποράς και η σχέση του με τις πρώτες χριστιανικές κοινότητες. 9. Α΄ και Β΄ Κορινθίους. Οι πρώτες χριστιανικές κοινότητες κι η οργάνωσή τους. 10. Επιστολές αιχμαλωσίας (Εφρεσίους, Φιλιπησίους, Κολοσσαείς και Φιλήμονα). Οι κοινωνικές σχέσεις στον αρχαίο κόσμο και το ζήτημα της δουλείας. 11. Ποιμαντικές επιστολές (Α΄ και Β΄ προς Τιμόθεον, προς Τίτον) : η δεύτερη γενιά των χριστιανών κι η σχέση τους με το εθνικό τους περιβάλλον. 12. Προς Εβραίους Επιστολή. Καθολικές επιστολές (Ιακώβου, Α΄ και Β΄ Πέτρου, Α΄, Β΄ και Γ΄ Ιωάννου, Ιούδα). Η δεύτερη γενιά των χριστιανών κι οι απαρχές της χριστιανικής παράδοσης. 13. Αποκάλυψη. Λατρεία του αυτοκράτορα / Αποκαλυπτική. ΑΣΚΗΣΗ 1. Εισαγωγή στο μάθημα της άσκησης – τεχνικές πληροφορίες του μαθήματος. Ιστορία του χειρόγραφου κειμένου: υλικά, τυπολογία χειρογράφων. Η θέση των χειρογράφων της Κ.Δ. στην αρχαία Εκκλησία. 2. Τα σημαντικότερα χειρόγραφα της Κ.Δ. Α΄: πάπυροι. 3. Τα σημαντικότερα					

χειρόγραφα της Κ.Δ. Β': μεγαλογράμματοι κώδικες σε περγαμινές (Σιναϊτικός, Βατικανός, Αλεξανδρινός, Βέζα, παλίμψηστος του Εφραίμ κ.ά.). Χρήση των σχετικών ιστοσελίδων (π.χ. Codex Sinaiticus Project). 4. Τα σημαντικότερα χειρόγραφα της Κ.Δ. Γ': οι μικρογράμματοι κώδικες. Κέντρα μελέτης των χειρογράφων της Κ.Δ. – Περιήγηση στις ιστοσελίδες των σχετικών προγραμμάτων (π.χ. CSNTM, Nestle-Aland Virtual Library κ.ά.). 5. Τα υλικά γραφής και η διαδικασία συγγραφής κειμένων στον αρχαίο κόσμο. 6. Αρχαία επιστολογραφία και επιστολές της Καινής Διαθήκης. 7. Το δίκτυο των χριστιανικών κοινοτήτων κι ο ρόλος των χειρογράφων ως μέσο συνοχής και στοιχείο ταυτότητας. 8. Αρχές της κριτικής του κειμένου της Καινής Διαθήκης. Ασκήσεις και παραδείγματα. 9. Τύποι του κειμένου της Καινής Διαθήκης. 10. Αρχαίες και σύγχρονες μεταφράσεις της Κ.Δ. - Μεταφράσεις της Κ.Δ. στη νεοελληνική. 11. Εκδόσεις του κειμένου της Καινής Διαθήκης στο εξωτερικό και στην Ελλάδα. 12. Εισαγωγή στο κριτικό υπόμνημα. Το παράδειγμα της 27^{ης} κριτικής έκδοσης Nestle-Aland. Ασκήσεις και παραδείγματα. 13. Άλλες κριτικές εκδόσεις και σύγκριση μεταξύ τους.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Ιωάννη Δ. Καραβιδόπουλου, *Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη*, εκδ. Ostrakon, Θεσσαλονίκη 2016.
Σ. Αγουρίδη, *Εισαγωγή εις την Καινήν Διαθήκη*, εκδ. Άρτος Ζωής, Θεσσαλονίκη 1991.

Κωδικός:	[ΥΜ102]	Τίτλος μαθήματος:	ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ – ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ		
Διδάσκοντες: Συμεών Πασχαλίδης, Γεωργία Χριστοδούλου					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 5	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
<p>Παρουσιάζεται το εισαγωγικό πλαίσιο για τις πατρολογικές σπουδές, με διεξοδική αναφορά στη διαμόρφωση του επιστημονικού κλάδου της Πατρολογίας στην Ελλάδα και στη Δύση. Παρέχονται στους φοιτητές οι πληροφορίες για τα instrumenta studiorum των πατρολογικών σπουδών τόσο στην έντυπη όσο και στην ψηφιακή μορφή τους. Διευκρινίζεται η χρήση του προσδιορισμού «πατήρ» και «οικουμενικός διδάσκαλος» της Εκκλησίας κατά τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες και διασαφηνίζεται το ιστορικό και θεολογικό πλαίσιο των διαφόρων πατερικών περιόδων. Εξετάζονται επίσης βασικά ζητήματα που αφορούν στην πατερική γραμματεία: το φαινόμενο της ανωνυμογραφίας και της ψευδεπιγραφίας, η μορφολογική και ειδολογική διάκριση των πατερικών κειμένων. Παρουσιάζεται επίσης με συστηματικό τρόπο η ιστορία, γραμματεία και θεολογία των Πατέρων και λοιπών χριστιανών συγγραφέων των τεσσάρων πρώτων αιώνων. Διασαφηνίζεται η βασική πατρολογική ορολογία και εξετάζεται το ιστοριογραφματολογικό πλαίσιο της ανάπτυξης της χριστιανικής γραμματείας από την μεταποστολική εποχή (Αποστολικοί Πατέρες) ως τα τέλη του 4^{ου} αιώνα (Ιωάννης Χρυσόστομος και λοιποί Αντιοχειανοί Θεολόγοι). Δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην εξέλιξη της πατερικής θεολογίας από την εποχή των αποστολικών πατέρων ως τους Καππαδόκες πατέρες, μέσα στο έργο των οποίων διαμορφώνεται με συστηματικό τρόπο η ορθόδοξη θεολογία και ανθρωπολογία.</p>					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
<p>1. Προεισαγωγικά στην επιστήμη της Πατρολογίας και τη σημασία της για την Ορθόδοξη Θεολογία. Η ιστορία των πατρολογικών σπουδών στην Ελλάδα. Η εμφάνιση και ανάπτυξη των πατερικών σπουδών στη Δύση. 2. Instrumenta Studiorum στις πατρολογικές σπουδές: Α) Έντυπες πατρολογικές εκδόσεις (και μεταφράσεις), Κλείδες, Σειρές, περιοδικά και βιβλιογραφικές βάσεις, Β) Η Πατρολογία στο Διαδίκτυο (ψηφιακές βάσεις, πατρολογικοί ιστότοποι και λοιπό ηλεκτρονικό υλικό). (Φροντιστήριο στο Αναγνωστήριο της Θεολογικής Σχολής) 3. Πατέρες της Εκκλησίας – Οικουμενικοί Διδάσκαλοι – Εκκλησιαστικοί Συγγραφείς. Το πολιτισμικό και πνευματικό πλαίσιο της «εποχής» των Πατέρων: Παιδεία, γλώσσα, φιλοσοφία. 4. Οι περίοδοι της πατερικής γραμματείας. Θεολογικός χαρακτήρας και λογοτεχνική διαίρεση των πατερικών κειμένων. Ανωνυμογραφία και ψευδεπιγραφία στη χριστιανική γραμματεία. 5. Το ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο ανάπτυξης του πρώιμου Χριστιανισμού. Πρώιμα είδη της εκκλησιαστικής γραμματείας (εκκλησιαστική ποίηση, αρχαίες εκκλησιαστικές διατάξεις, Σύμβολα πίστεως και λειτουργικά κείμενα). 6. Οι Αποστολικοί Πατέρες. 7. Οι αρχαίοι Απολογητές. Ελληνισμός, αίρεση και ορθοδοξία το 2^ο και 3^ο αιώνα: Χριστιανικά</p>					

απόκρυφα, Γνωστικισμός και αντιαιρετικοί θεολόγοι (Ειρηναίος Λυώνος και Ιππόλυτος Ρώμης). 8. Οι Θεολόγοι της Μικράς Ασίας, η Αντιοχειανή και η Αλεξανδρινή Σχολή. 9. Οι μεγάλοι Αλεξανδρινοί Θεολόγοι: Κλήμης Αλεξανδρεύς, Ωριγένης και Δίδυμος ο Τυφλός. 10. Αίρεση και Ορθοδοξία κατά τον 4^ο αιώνα: Ο Αρειανισμός και οι υπέρμαχοι του δόγματος της Νικαίας. 11. Οι Καππαδόκες Πατέρες (Α): Μέγας Βασίλειος και Γρηγόριος Νύσσης. 12. Οι Καππαδόκες Πατέρες (Β): Γρηγόριος ο Θεολόγος και Αμφιλόχιος Ικονίου. 13. Ιωάννης ο Χρυσόστομος και η Αντιοχειανή θεολογία.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Παναγιώτης Χρήστου, *Εκκλησιαστική Γραμματολογία*, τ. Α', εκδ. Κυρομάνος, 2005.

Κωδικός:	[ΥΜ103]	Τίτλος μαθήματος:	ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
Διδάσκοντες: Κωνσταντίνος Χρήστου, Παναγιώτης Τζουμέρκας					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 5	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
Παρουσίαση και ανάλυση της Εκκλησιαστικής ιστορίας της Ελλάδος και του ελληνισμού, με βάση τις πηγές (δημοσιευμένες και αδημοσίευτες) του 17 ^{ου} , 18 ^{ου} , 19 ^{ου} και 20 ^{ου} αιώνα.					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
1. Ανιχνεύσεις της ταυτότητάς μας στα μέσα του 17 ^{ου} αιώνα. (Από το χρονικό του παπά-Συνοδινού). 2. Οι αναζητήσεις του ελληνισμού στις παραδουνάβιες ηγεμονίες και στη δυτικοευρωπαϊκή διασπορά, κατά τα τέλη του 18 ^{ου} αιώνα. 3. Νεομάρτυρες της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, μεταξύ 17 ^{ου} και 19 ^{ου} αιώνα. Από τα μαρτυρολόγια. 4. Ορθόδοξη πίστη και Έλληνες στα συντάγματα της Ελληνικής επανάστασης. 5. Κοινοτικές διενέξεις στον 19 ^ο αιώνα. Από τα αρχεία. 6. Προέλαση στην Ανατολή από τους Συλλόγους του εθνικού μας κέντρου. Της Αθήνας. Από καταστατικά συλλόγων και αρχεία. 7. Σχέσεις αρχιερέων και προξένων στην Οθωμανική αυτοκρατορία στο τέλος του 19 ^{ου} και αρχές του 20 ^{ου} . Από αρχεία. 8. Η Επισκοπική Σύνοδος της Θεσσαλονίκης μέσα από τον συνοδικό κώδικα (1891-1923). 9. Η διαμόρφωση της Επισκοπικής Συνόδου στην Εκκλησία της Κρήτης. Από αρχεία και εφημερίδες. 10. Το Μητροπολιτικό ζήτημα στην Εκκλησία Κρήτης. Από αρχεία και εφημερίδες. 11. Οικουμενικοί Πατριάρχες στην Οθωμανική αυτοκρατορία τον 20 ^ο αιώνα. Από αρχεία και εφημερίδες. 12. Πολιτειοκρατία και συναλληλία στην Εκκλησία της Ελλάδος. Από τις συνοδικές πηγές, εφημερίδες και τη βιβλιογραφία. 13. Ελευθέριος Βενιζέλος και Ελληνορθόδοξη Εκκλησία. Από αρχεία και εφημερίδες.					
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ					
Α. Νανάκης, <i>Το Οικουμενικό Πατριαρχείο στην Ύστερη Οθωμανική Αυτοκρατορία</i> , εκδ. Μπαρμπουνάκης, Θεσσαλονίκη 2013.					
Β. Κουκουσάς - Δ. Βαλαής, <i>Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας Α'</i> , εκδ. Μπαρμπουνάκης, Θ					

Κωδικός:	[ΥΜ104]	Τίτλος μαθήματος:	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ		
Διδάσκοντες: Συμεών Πασχαλίδης (υπεύθ.), Άννα Καραμανίδου, Σουλτάνα Λάμπρου, Αθανάσιος Παπαρνάκης, Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, Ευαγγελία Δάφνη, Δημοσθένης Κακλαμάνος, Γεωργία Χριστοδούλου					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 5	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
Παρουσιάζεται σύντομα η ιστορία και η αδιάλειπτη συνέχεια της Ελληνικής γλώσσας, εστιάζοντας στην Κοινή Ελληνιστική και στη γλώσσα των Πατέρων και των εκκλησιαστικών κειμένων, και εκτίθενται ειδικότερα οι λόγοι που διαμόρφωσαν τη γλωσσική μορφή τους. Διδάσκεται η μορφολογία, η σύνταξη και το λεξιλόγιο της κλασικής Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας παράλληλα και συγκριτικά με τις μορφολογικές και σημασιολογικές ποικιλίες της μετακλασικής Ελληνικής, η οποία απαντά στα αρχαιοελληνικά κείμενα της βιβλικής και της χριστιανικής γραμματείας. Μελετώνται παραδείγματα αυτών των κειμένων με γραμματική, συντακτική και λεξιλογική ανάλυση. Παρουσιάζονται και αξιοποιούνται οι ηλεκτρονικοί πόροι και η χρήση τους στη μελέτη της ελληνικής γλώσσας. Επισημαίνονται τα διακριτά χαρακτηριστικά της γλώσσας των βιβλικών και των εκκλησιαστικών κειμένων και διδάσκεται η κατάλληλη γλωσσική προσέγγισή τους.					

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

1. Εισαγωγή στην έννοια της γλώσσας, της γραφής και της ιστορίας της γλώσσας. Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας. 2. Η κλασική ελληνική γλώσσα. Μορφολογία, σύνταξη και λεξιλόγιο. 3. Η Κοινή Ελληνιστική Γλώσσα των ελληνιστικών και αυτοκρατορικών χρόνων. Μορφολογία, σύνταξη και λεξιλόγιο. 4. Η γλώσσα της Καινής Διαθήκης. Μορφολογικά και συντακτικά γνωρίσματα. Παραδείγματα. Τύποι της γλώσσας των κειμένων της Καινής Διαθήκης. Ιδιώματα και λεξιλόγιο. Παραδείγματα. 5. Παραλλαγές της Κοινής Ελληνιστικής Γλώσσας. Παραδείγματα από θύραθεν κείμενα. Το φαινόμενο του αττικισμού και οι συνέπειές του. 6. Η γλώσσα της Μετάφρασης των Εβδομήκοντα. Χαρακτηριστικά μορφολογικά και συντακτικά γνωρίσματα. Παραδείγματα. Ιδιώματα και λεξιλόγιο των κειμένων της Μετάφρασης των Εβδομήκοντα. Παραδείγματα. 7. Η γλώσσα των θεολογικών κειμένων της πρώιμης χριστιανικής περιόδου. Παραδείγματα. Η γλώσσα των Καππαδοκών Πατέρων και του Ιωάννη του Χρυσοστόμου. Παραδείγματα. 8. Η γλώσσα των πατερικών και εκκλησιαστικών κειμένων της μεσοβυζαντινής περιόδου. Παραδείγματα. Η γλώσσα των πατερικών και εκκλησιαστικών κειμένων της υστεροβυζαντινής περιόδου. Παραδείγματα. 9. Η γλώσσα των πατερικών και εκκλησιαστικών κειμένων της μεταβυζαντινής περιόδου. Παραδείγματα. Η γλώσσα των πατερικών και εκκλησιαστικών κειμένων της νεότερης ελληνικής περιόδου. Παραδείγματα. 10. Η γλώσσα της Βυζαντινής Αγιολογίας. Γλωσσική ανάλυση επίλεκτων αγιολογικών κειμένων. Η γλώσσα της Βυζαντινής Υμνογραφίας. Γλωσσική ανάλυση επίλεκτων ύμνων. 11. Λόγια και δημώδης Μεσαιωνική ελληνική γλώσσα. Μορφολογία, σύνταξη και λεξιλόγιο. Η συμβολή της Ελληνιστικής Κοινής στη διαμόρφωση της εκκλησιαστικής ορολογίας. 12. Παραβολή και σύγκριση της γλώσσας των βιβλικών εκκλησιαστικών κειμένων με τη γλώσσα των κλασικών αρχαιοελληνικών κειμένων. Ασκήσεις. Συγκριτική εξέταση της γλώσσας των βιβλικών κειμένων και της γλώσσας των εκκλησιαστικών κειμένων. Ασκήσεις. 13. Η νέα Κοινή της Νεοελληνικής γλώσσας. Η διαμόρφωση και η σημασία της για τη μελέτη της Κοινής Ελληνιστικής της Καινής Διαθήκης. Παραδείγματα. Ανασκόπηση του μαθήματος.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

G. Horrocks, *Ελληνικά. Ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*, εκδ. Εστία, Αθήνα 2018.

Κωδικός:	[YM105]	Τίτλος μαθήματος:	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ		
Διδάσκων: π. Χρυσόστομος Νάσσης					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 5	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις λειτουργικές σπουδές και να τους μυήσει στον πλούτο και την αισθητική της ορθόδοξης Λατρείας.					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
1. Γενική εισαγωγή στην ορθόδοξη Λατρεία. 2. Σύντομη ιστορία της θείας Λατρείας. 3. Ο χριστιανικός ναός-λειτουργική και αισθητική θεώρηση. 4. Τα λειτουργικά σκεύη. 5. Τα ιερά άμφια. 6. Τα λειτουργικά βιβλία. 7. Ακολουθίες του νυχθημέρου- λειτουργική ορολογία. 8. Η Θεία λειτουργία του λόγου. 9. Η θεία λειτουργία των πιστών. 10. Η αισθητική της θείας λατρείας. 11. Η ευταξία της θείας λατρείας. 12. Η αισθητική του λειτουργικού λόγου. 13. Παράδοση και ανανέωση των λειτουργικών τεχνών.					
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ					
Π. Ευδοκίμφωφ, <i>Η προσευχή της Ανατολικής Εκκλησίας. Η Θεία Λειτουργία του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος</i> , Αθήνα 2019.					

Κωδικός:	[ΥΜ201]	Τίτλος μαθήματος:	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ
Διδάσκοντες: Αθανάσιος Παπαρνάκης (Τμήμα 1), Ευαγγελία Δάφνη (Τμήμα 2) ¹			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Εαρινή
		ECTS:	5
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Η γνωριμία με την Παλαιά Διαθήκη και ενημέρωση στα εισαγωγικά θέματα της σύνθεσής της (ιστορικά, φιλολογικά, γραμματολογικά) για το σύνολο της συλλογής και για καθένα από τα 49 της βιβλία ξεχωριστά. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο της Παλαιάς Διαθήκης: α) κατανόηση της θέσης και της αξίας της στη θεολογική επιστήμη και την εκκλησιαστική θεολογία, β) ενημέρωση στα βασικά επιστημονικά θέματα της μελέτης της, γ) κατανόηση των βασικών ερευνητικών προβληματισμών, δ) παρακολούθηση των βασικών σταθμών της πορείας της σύγχρονης επιστημονικής έρευνας σε αυτά και αξιολόγηση των πορισμάτων της, ε) γνώση και κατανόηση των βασικών στοιχείων της διαμόρφωσής της και του περιεχομένου της.</p>			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ			
<p>1. Εισαγωγικό. Ορολογία. Ορισμοί. Η επιστήμη της Εισαγωγής στην Π. Διαθήκη. Ιστορία του μαθήματος. 2. Γενική εισαγωγή: Η Παλαιά Διαθήκη ως ιστορία και αποκάλυψη 3. Η ιστορία του κανόνα της Παλαιάς Διαθήκης 4. Η ιστορία του κειμένου της Παλαιάς Διαθήκης. Αρχαίο κείμενο. 5. Η ιστορία του κειμένου της Παλαιάς Διαθήκης. Μεταφράσεις. Τα χειρόγραφα του Qumran 6. Η Μετάφραση των Ο΄: ιστορία, μέθοδος, σύγχρονη έρευνα 7. Ειδική εισαγωγή: Εισαγωγή στην Πεντάτευχο. Η σύνθεση της Πεντατεύχου 8. Τα βιβλία της Πεντατεύχου: συνθήκες συγγραφής, δομή, περιεχόμενο, διδασκαλία 9. Τα λοιπά ιστορικά βιβλία. 10. Τα ποιητικά βιβλία. 11. Τα προφητικά βιβλία I 12. Τα προφητικά βιβλία II 13. Τα προφητικά βιβλία III.</p>			
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ			
<p>Σ. Καλαντζάκης, <i>Επίτομη Εισαγωγή στην Παλαιά Διαθήκη</i>, εκδ. Γράφημα, Θεσσαλονίκη 2016. Α.Π. Χαστούπης, <i>Εισαγωγή στην Παλαιά Διαθήκη</i>, εκδ. Μπαλιάτσας Δημήτριος, 2017.</p>			

Κωδικός:	[ΥΜ202]	Τίτλος μαθήματος:	ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ 5^ο ΩΣ ΤΟΝ 8^ο ΑΙ.
Διδάσκων: Πιτταράς Θεόδωρος			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Εαρινή
		ECTS:	5
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Διδάσκονται ο βίος, τα έργα και η θεολογία των Πατέρων της Εκκλησίας που έζησαν από τον 5^ο μέχρι και τον 8^ο αιώνα. Παρουσιάζονται εισαγωγικά ιστορικογραμματολογικά στοιχεία για τον κάθε ένα από τους Πατέρες και του έργου τους. Επεξηγούνται και αναλύονται βασικές θεολογικές θέσεις της διδασκαλίας τους.</p>			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ			
<p>1. Εισαγωγικό μάθημα σχετικό με τη σκέψη και τη διδασκαλία των πατέρων αυτής της περιόδου. 2. Αντιοχειανοί συγγραφείς με ιδιαίτερη αναφορά στον Νεστόριο Κων/πόλεως 3. Πρόκλος Κων/πόλεως: Τα κυριότερα σημεία του βίου, της εργογραφίας καθώς και εκτενή παρουσίαση της διδασκαλίας του. 4. Κύριλλος Αλεξανδρείας: Παρουσίαση του βίου, των συγγραμμάτων και της διδασκαλίας του. 5. Θεοδώρητος Κύρου: Βιογραφικά στοιχεία, γραμματεία και θεολογία. 6. Διονύσιος Αρεοπαγίτης (Ψευδο-Διονύσιος): Συγγραφέας, συγγράμματα και διδασκαλία των αρεοπαγητικών κειμένων. 7. Λεόντιος Βυζάντιος: Εξέταση του βίου, των συγγραμμάτων και της θεολογικής διδασκαλίας του. 8. Αναστάσιος Σιναίτης: Παρουσίαση βίου, εργογραφίας και της διδασκαλίας των. 9. Μάξιμος ο Ομολογητής I: Κύρια σημεία του βίου, των έργων και της διδασκαλίας του. 10. Μάξιμος ο Ομολογητής II: Εκτενέστερη παρουσίαση της θεολογίας του μέσα από κείμενα του ιερού πατρός. 11. Σωφρόνιος Ιεροσολύμων: Ο βίος, το συγγραφικό έργο και η θεολογία του. 12. Θεολόγοι της εικονομαχικής περιόδου: Ειδικότερα, βιογραφικά στοιχεία,</p>			

¹ Η κατανομή φοιτητών στα δύο τμήματα θα γίνει με σχετική δήλωση των φοιτητών στο ηλεκτρονικό σύστημα δήλωσης μαθημάτων.

συγγράμματα και διδασκαλία του Ιωάννη Δαμασκηνού. 13. Ο βίος, το συγγραφικό έργο και η διδασκαλία του Θεοδώρου Στουδίτη.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Π. Χρήστου, *Ελληνική Πατρολογία*, τ. Ε΄, εκδ. Κυρομάνος, Θεσ/νίκη 1992.

Κωδικός:	[ΥΜ203]	Τίτλος μαθήματος:	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
Διδάσκων: Κωνσταντίνος Χρήστου			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Εαρινή
		ECTS:	5
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη και αξιολογούνται τα πιο σημαντικά γεγονότα που αφορούν στον ιστορικό βίο της Εκκλησίας και συνδέονται με τη φύση και την αποστολή της στον κόσμο, από το τέλος της Εικονμαχίας και εξής. Η βίος της Εκκλησίας του και η διαμόρφωση των σχέσεων με την πολιτεία. Η εξέλιξη του εκκλησιαστικού οργανισμού. Ο εκχριστιανισμός της Ευρώπης. Η διάσπαση του χριστιανικού κόσμου σε ανατολικό και δυτικό. Ο εσωτερικός βίος των Εκκλησιών. Οι σταυροφορίες. Οι απόπειρες επανένωσης.</p>			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ			
<p>1. Εισαγωγικά. 2. Παράγοντες σύγκρουσης μεταξύ των εκκλησιών Ανατολής και Δύσεως. Η εκλογή του ι. Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. 3. Η αποκατάσταση του Ιγνατίου και η σύνοδος της Κωνσταντινουπόλεως (869-870). 4. Η βυζαντινή ιεραποστολή στην Μοραβία. Κύριλλος και Μεθόδιος. 5. Ο εκχριστιανισμός των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. 6. Ο εκχριστιανισμός της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης. 7. Η Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως και η Ρωμαϊκή Εκκλησία έως τις αρχές του 11^{ου} αιώνα. 8. Σύγκρουση Ρώμης και Κωνσταντινουπόλεως και το σχίσμα του 1054. 9. Η εκκλησία της Δύσεως και ο «περί περιβολής» αγώνας του παπισμού εναντίον της αυτοκρατορικής εξουσίας. 10. Η Δυτική Εκκλησία. Εσωτερικός βίος. Οι Μεταρρυθμιστικές Σύνοδοι του 14^{ου} και του 15^{ου} αιώνα. 11. Η Ορθόδοξη Εκκλησία. Ανανέωση της Θεολογίας με τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά. 12. Σχέσεις των Ορθόδοξων με την Δυτική Εκκλησία. Ενωτικές απόπειρες. 13. Συμπεράσματα.</p>			
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ			
Βλ. Φειδάς, <i>Εκκλησιαστική Ιστορία Α</i> , Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος, Αθήνα 2002.			

Κωδικός:	[ΥΜ204]	Τίτλος μαθήματος:	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ: ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΥΓΕΝΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ
Διδάσκων: Παναγιώτης Τζουμέρκας			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Εαρινή
		ECTS:	5
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Η διαμόρφωση και εξέλιξη των εκκλησιαστικών διοικητικών θεσμών και της εκκλησιαστικής γεωγραφίας. Το Πατριαρχικό σύστημα διοίκησης της Εκκλησίας ως εξέλιξη του μητροπολιτικού και εξαρχικού συστήματος. Η θεωρία της «Πενταρχίας» των Πατριαρχών. Η ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, καθώς και των άλλων Πρεσβυγενών Εκκλησιών (Αλεξανδρείας, Αντιοχείας, Ιεροσολύμων και Κύπρου) καθώς και η ιστορία της Εκκλησίας στο Ανατολικό Ιλλυρικό και τον ευρύτερο ελλαδικό χώρο.</p>			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ			
<p>1. Εισαγωγή στη διοικητική οργάνωση του Ρωμαϊκού κράτους και της χριστιανικής Εκκλησίας. 2. Το Μητροπολιτικό σύστημα διοίκησης. Οργάνωση, πλεονεκτήματα, προβλήματα. 3. Το ενδιάμεσο σύστημα της «Εξαρχίας». Η περίπτωση της Εκκλησίας της Κύπρου. 4. Το «Πατριαρχικό» σύστημα διοίκησης. Η θεωρία της Πενταρχίας των Πατριαρχών. 5. Όρια και δικαιοδοσίες των εκκλησιαστικών διοικήσεων. 6. Αποστολικότητα Ανδρέου και Ιωάννου στον Θρόνο της Κωνσταντινουπόλεως. 7. Πρεσβεία του θρόνου Κωνσταντινουπόλεως. Ο 28^{ος} κανών της Χαλκηδόνας. 8. Η εκκλησιαστική γεωγραφία του Οικουμενικού Πατριαρχείου. 9. Η Εκκλησία Αλεξανδρείας από την Α΄ στην Δ΄ Οικουμενική Σύνοδο. 10. Η Εκκλησία Αντιοχείας κατά τους πέντε πρώτους αιώνες. 11.</p>			

Η διοικητική προαγωγή της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων σε «Πατριαρχείο». 12. Η ιστορία της Εκκλησίας στο Ανατολικό Ιλλυρικό. 13. Η ιστορία της Εκκλησίας στον ελλαδικό χώρο.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Ι. Μπάκας, Εκκλησία και χώρος στην Αίγυπτο: Προσέγγιση στην εκκλησιαστική γεωγραφία και διοίκηση της Αιγύπτου κατά τον 4^ο και 5^ο αιώνα, εκδ. Μπαρμπουνάκης, Θεσσαλονίκη 2019.

Ι. Μπάκας, *Η Εκκλησία πέρα από τον Ευφράτη. Ιστορία της εκκλησιαστικής οργάνωσης και διοίκησης της περιοχής κατά τον 5^ο αι.*, εκδ. Μπαρμπουνάκης, Θεσσαλονίκη 2015

Β. Κουκουσάς - Δ. Βαλαής, Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας, τ. Β, εκδ. Μπαρμπουνάκης, Θεσσαλονίκη 2011.

Κωδικός:	[ΥΜ205]	Τίτλος μαθήματος:	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ		
Διδάσκων: π. Χρυσόστομος Νάσσης					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Εαρινή		ECTS: 5	ΔΜ: 2
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
<p>Η συνολική παρουσίαση του ισχύοντος λειτουργικού συστήματος της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Γνωριμία με τη λειτουργική παράδοση των εκκλησιαστικών κέντρων που επηρέασαν τη διαμόρφωση του βυζαντινού λειτουργικού τύπου (Ιεροσόλυμα, Κωνσταντινούπολη, Άγιον Όρος). Περαιτέρω γνωριμία με τα εν χρήσει λειτουργικά βιβλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας και τη συγκρότησή τους. Σκιαγράφηση της διαχρονικής πορείας των τελετουργικών εξελίξεων της χριστιανικής λατρείας και μελέτη της ισχύουσας τάξεως των ακολουθιών του νυχθημέρου (ώρες, εσπερινός και όρθρος) και του λειτουργικού έτους.</p>					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
<p>1. Εισαγωγή. Οι λειτουργικοί τύποι της Ανατολής. 2. Ο βυζαντινός λειτουργικός τύπος. Καταβολές-σταθμοί-ιστορικές φάσεις. 3. Η λειτουργική κληρονομία του παλαιστινιακού μοναχισμού. Το Τυπικόν. 4. Ψαλτήριον – Ωρολόγιον. Συστήματα αρίθμησης. 5. Οκτώηχος – Πεντηκοστάριον. 6. Τριώδιον – Προφητολόγιον. 7. Μηναίον. 8. Ο εσπερινός. 9. Ο όρθρος. 10. Λειτουργικές ιδιαιτερότητες της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. 11. Πραξαπόστολος – Ιερόν Ευαγγέλιον. 12. Το Ευχολόγιον. 13. Ανακεφαλαίωση. Το ήθος της βυζαντινής λειτουργικής παράδοσης και της λειτουργικής πνευματικότητας.</p>					
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ					
Σημειώσεις					

Κωδικός:	[ΥΜ206]	Τίτλος μαθήματος:	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ		
Διδάσκουσα: Αγγελική Τριβυζαδάκη					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Εαρινή		ECTS: 5	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται τα μνημεία της βυζαντινής και χριστιανικής τέχνης από τους πρώτους μ.Χ. χρόνους έως και τη σύγχρονη εποχή. Παρουσιάζονται ακόμη τα ιστορικά και αρχαιολογικά δεδομένα που συγκροτούν την επιστήμη της Βυζαντινής και Χριστιανικής Αρχαιολογίας.</p>					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
<p>1. Εισαγωγή στη χριστιανική τέχνη 2. Χριστιανική ταφική τέχνη 3. Ναοδομία της παλαιοχριστιανικής περιόδου. Διαδικασία μετάβασης από την αρχιτεκτονική του ελληνορωμαϊκού κόσμου στην αρχιτεκτονική του χριστιανικού πολιτισμού. Μετάβαση από την εκκλησιαστική οικιακή αρχιτεκτονική στην χριστιανική ναοδομία. 4. Ζωγραφική της παλαιοχριστιανικής περιόδου 5. Η τέχνη της εικονομαχίας 6. Χριστιανική ναοδομία. Ο βυζαντινός ναός και η θεολογική ερμηνεία της δημιουργίας και της χρήσης του-Α΄. 7. Χριστιανική ναοδομία. Ο βυζαντινός ναός και η θεολογική ερμηνεία της δημιουργίας και της χρήσης του-Β΄. 8. Λειτουργικές κατασκευές εντός του ιερού ναού 9. Το εικονογραφικό πρόγραμμα του βυζαντινού ναού. Διαδικασία διαμόρφωσης και θεολογική τεκμηρίωση 10. Η χριστιανική τέχνη την εποχή της Τουρκοκρατίας-επιβίωση της βυζαντινής τέχνης 11. Νεοελληνική χριστιανική τέχνη-πρόσληψη της βυζαντινής τέχνης και ανάπτυξη-Α΄ 12.</p>					

Νεοελληνική χριστιανική τέχνη-πρόσληψη της βυζαντινής τέχνης και ανάπτυξη-Β' 13. Πρακτική άσκηση-επισκέψεις και περιηγήσεις σε βυζαντινούς ναούς, αρχαιολογικούς χώρους και Μουσεία της Ελλάδος.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Ι. Στουφή-Πουλημένου, *Χριστιανική και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη*, εκδ. ΕΝΝΟΙΑ, Αθήνα 2020.

Κωδικός:	[ΥΜ301]	Τίτλος μαθήματος:	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ, ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΛΗΨΗ		
Διδάσκουσα: Αικατερίνη Τσαλαμπούνη					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 5	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
<p>Το μάθημα της Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης πληροφορεί για το αντικείμενο, τη μεθοδολογία και τον σκοπό της επιστήμης της Ερμηνείας, διδάσκει τα βήματα ερμηνείας των καινοδιαθηκικών κειμένων (επιστολών και ευαγγελίων) και προτείνει τρόπους σύνδεσης της ερμηνείας με προβληματισμούς και προκλήσεις του σύγχρονου ανθρώπου. Διαιρείται σε δύο μέρη: α) Ερμηνεία Επιστολών της Καινής Διαθήκης, και β) Ερμηνεία Συνοπτικών Ευαγγελίων.</p> <p>ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ:</p> <p>Το πρώτο μέρος επικεντρώνεται στην προς Φιλιππησίους Επιστολή. Παρουσιάζονται τα εισαγωγικά θέματα της Επιστολής και τα κοινωνικο-ιστορικά δεδομένα της εποχής, στα οποία εντάσσεται η κατάσταση των παραληπτών και τα οποία σχετίζονται με τα θέματα της Επιστολής. Γίνεται εξήγηση του κειμένου και παράλληλα ερμηνεία και θεολογική ανάπτυξη των νοημάτων του, καθώς επίσης κι η σύνδεσή του με σύγχρονα ζητήματα. Για την ερμηνεία χρησιμοποιούνται η παραδοσιακή πατερική ερμηνευτική προσέγγιση σε συνδυασμό με σύγχρονες ερμηνευτικές μεθόδους, ανάλογα με την περίπτωση.</p> <p>ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ</p> <p>Το δεύτερο μέρος του μαθήματος επικεντρώνεται στην ερμηνεία επιλεγμένων περικοπών των συνοπτικών ευαγγελίων. Εξετάζονται συγκριτικά τα κείμενα προκειμένου να αναδειχθούν οι ιδιαιτερότητές τους (ως προς τη γλώσσα και το ύφος, τις παραδόσεις και κυρίως τα θεολογικά τους θέματα). Το μήνυμα των περικοπών αυτών, στη συνέχεια, συνδέεται με σύγχρονους προβληματισμούς της κοινωνίας και προκλήσεις της Εκκλησίας σήμερα. Κατά την ερμηνεία/εξήγηση αξιοποιούνται τα ερμηνευτικά εργαλεία κι οι κριτικές μέθοδοι ερμηνείας της σύγχρονης καινοδιαθηκικής έρευνας, ο διεπιστημονικός διάλογος με άλλες επιστήμες (κυρίως ανθρωπιστικές) καθώς επίσης και η μακρόχρονη ιστορία της πρόσληψης αυτών των κειμένων.</p>					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ:					
<p>1. Γενικά για το μάθημα της Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης. Η επιστολή ως γραμματειακό είδος. Εισαγωγικά ζητήματα των Παύλειων Επιστολών. 2. Εισαγωγικά ζητήματα της προς Φιλιππησίους Επιστολής. 3. Η επίσκεψη του Παύλου στους Φιλίππους σύμφωνα με τις Πράξεις των Αποστόλων και την προς Φιλιππησίους Επιστολή. 4. Φιλ. 1, 1-2: Χαιρετισμός. Τα συστατικά της εν Χριστώ κοινωνίας. 5. Φιλ. 1, 3-11: Ευχαριστία και προσευχή για τους Φιλιππησίους. Συμμετοχή στον κοινό αγώνα. 6. Φιλ. 1, 12-26: Οι συνθήκες φυλάκισης του αποστόλου. Χαρά μέσα στις θλίψεις. 7. Φιλ. 1, 27-2, 4: Προτροπές για ταπείνωση και ενότητα, ομοφροσύνη και αγάπη. Η πνευματική ζωή ως αγώνας και άθλημα. 8. Φιλ. 2, 5-18: Το παράδειγμα του Χριστού. Η ταπείνωση που υψώνει και ενώνει. 9. Φιλ. 2, 19-30: Το παράδειγμα του Τιμοθέου και του Επαφροδίτου. Διακονία και θυσία. 10. Φιλ. 3, 1-21: Οι κακοί εργάτες και το παράδειγμα του Παύλου. Αξίες υπαρξιακής καταξίωσης που κατακτώνται με αγώνα και αγγίζουν την εν Χριστώ τελειότητα. 11. Φιλ. 4, 1-9: Πρακτικές προτροπές για μία ζωή σύμφωνα με το ευαγγέλιο. Ο ρόλος των γυναικών στην εκκλησία. 12. Φιλ. 4, 10-20: Ευχαριστία του Παύλου για τη βοήθεια των Φιλιππησίων. Το δώρο και η κοινωνική θεολογία του δώρου. 13. Φιλ. 4, 21-23: Χαιρετισμοί. Η αδελφική αγάπη των χριστιανών.</p>					
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ:					
<p>1. Εισαγωγικά για την ερμηνεία των βιβλικών κειμένων - Βήματα ερμηνείας των ευαγγελικών περικοπών. 2. Οι πρόλογοι των συνοπτικών ευαγγελίων: η περίπτωση του κατά Μάρκον</p>					

ευαγγελίου. 3. Οι παραβολές στους τρεις συνοπτικούς: ιδιαίτερα γνωρίσματα, ιστορία της ερμηνείας, η δυνατότητα αξιοποίησής τους σήμερα. Το παράδειγμα της παραβολής του Σπορέως (Μκ 4:3-20 και παρ.). 4. Η Βασιλεία του Θεού ως δυναμική παρουσία μέσα στον κόσμο: παραβολή ζιζανίων (Μτ 13:24-43), παραβολή κόκκου σινάπεως και της ζύμης (Μκ 4:31-35). 5. Η Βασιλεία του Θεού ως κάλεσμα χωρίς κοινωνικές, θρησκευτικές και εθνικές διακρίσεις: η παραβολή του χαμένου προβάτου (Μτ 18:12-14 και παρ.), η παραβολή του Ασώτου (Λκ 15:11-32), η παραβολή του Καλού Σαμαρείτη (Λκ 10:25-37). 6. Η Βασιλεία του Θεού ως πρόκληση για ένα νέο ήθος ζωής: παραβολή των 10 παρθένων (Μτ 25:1-13), παραβολή της Τελικής Κρίσης (Μτ 25:31-46), παραβολή του κακού οφειλέτη (Μτ 18:23-35). 7. Η Βασιλεία του Θεού ως κατάφαση στον κόσμο: η παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου (18:9-14) και το περιστατικό της συνάντησης του Ιησού με τον Ζακχαίο (Λκ 19:1-10). 8. Τα θαύματα στη συνοπτική παράδοση: ιδιαίτερα γνωρίσματα και είδη. Θέματα και μοτίβα. Σύγκριση με τα θαύματα του κατά Ιωάννην. Προβλήματα ερμηνείας. 9. Ερμηνευτικά παραδείγματα θαυμάτων (1): εκδιώξεις δαιμονίων. Πολιτισμικό πλαίσιο και ερμηνευτικές/θεολογικές προκλήσεις για το σήμερα. 10. Ερμηνευτικά παραδείγματα θαυμάτων (2): θαύματα ανάστασης / θεραπειών - ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στο κατά Μάρκον. Ενδοκειμενικές συνδέσεις και θεολογικές προεκτάσεις του θέματος της ανάστασης. 11. Ερμηνευτικά παραδείγματα θαυμάτων (3): θαύματα δωρεάς και θαύματα σωτηρίας. Κοινωνικές προεκτάσεις. 12. Η επί του όρους ομιλία στο κατά Ματθαίον: οι μακαρισμοί (Μτ 5:1-11). Κοινωνικές και εκκλησιολογικές προεκτάσεις. 13. Το τέλος των τριών ευαγγελίων – Η περιγραφή του Πάθους και της Ανάστασης στους τρεις συνοπτικούς. Θεολογικά θέματα και εκκλησιολογικές προεκτάσεις.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Κ. Παπαδημητρίου, *Αριστεία στην προς Φιλιππησίους Επιστολή του αποστόλου Παύλου*, εκδ. Ostrakon, Θεσσαλονίκη 2023.

Κωδικός:	[ΥΜ302]	Τίτλος μαθήματος:	ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ 9^ο ΩΣ ΤΟΝ 15^ο ΑΙΩΝΑ		
Διδάσκουσα: Σουλτάνα Λάμπρου					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 4	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
Παρουσιάζονται ο βίος, τα συγγράμματα και η διδασκαλία των Πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων, που έδρασαν κατά την περίοδο από τον 9 ^ο μέχρι και τον 15 ^ο αιώνα, και αντιμετωπίζονται τα σχετικά φιλολογικά και θεολογικά προβλήματα. Πρακτική άσκηση στη χρήση των πηγών της Πατρολογίας με βάση τις κλείδες και τα άλλα βοηθήματα.					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
1. Εισαγωγικά της γραμματείας της περιόδου από τον 9 ^ο έως τον 15 ^ο αιώνα. 2. Μέγας Φώτιος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. 3. Συμεών Μεταφραστής, το αγιολογικό του έργο. Ιωσήφ ο υμνογράφος, Θεοφάνης ο Γραπτός, Κασσιανή η Υμνωδός και τα λατρευτικά τους κείμενα. 4. Μυστική Θεολογία: Συμεών ο Νέος Θεολόγος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Νικήτας Στηθάτος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. 5. Το Σχίσμα μεταξύ Εκκλησίας Ανατολής και Δύσεως. Μιχαήλ Κηρουλάριος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Θεοφύλακτος Αχρίδος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Το ερμηνευτικό του έργο. 6 Διαλεκτική και Θεολογία: Ιωάννης Μαυρόπουλος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Μιχαήλ Ψελλός, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Ιωάννης Ιταλός, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Ευστράτιος Νικαίας, Μύρων Συκιδίτης, Σωτήριχος Παντεύγενος: βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. 7. Δογματικοί της εποχής των Κομνηνών: Ευθύμιος Ζυγαβηνός, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Νείλος Δοξαπατρός, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Νικόλαος Μεθώνης, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. 8. Φιλολογία και Θεολογία κατά την εποχή των Κομνηνών: Ευστάθιος Θεσσαλονίκης, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Μιχαήλ και Νικήτας Χωνιάτες, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. 9. Θεολόγοι του 15 ^{ου} αιώνα: Νικηφόρος Βλεμμύδης, Θεόδωρος Β' Λάσκαρις, Ιωάννης Βέκκος, Γρηγόριος Β' Κύπριος: βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. 10. Μυστική θεολογία και ησυχασμός. Γρηγόριος Σιναΐτης, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Γρηγόριος Παλαμάς, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. 11. Ιωάννης Καντακουζηνός, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Φιλόθεος Κόκκινος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Νείλος Καβάσιλας, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Νικόλαος Καβάσιλας, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. 12.					

Αντισηχαστές θεολόγοι (Βαρλαάμ Καλαβρός, Γρηγόριος Ακίνδυνος, Νικηφόρος Γρηγοράς, Ιωάννης Κυπαρισσιώτης, Δημήτριος και Πρόχορος Κυδώνης, Μανουήλ Καλέκας: βίος - συγγράμματα-διδασκαλία). 13. Συμεών Θεσσαλονίκης, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Ιωσήφ Βρυέννιος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Μάρκος Ευγενικός, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία. Γεννάδιος Σχολάριος, βίος - συγγράμματα-διδασκαλία.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Π. Χρήστου, *Εκκλησιαστική Γραμματολογία*, τ. Β', εκδ. Κυρομάνος, Θεσσαλονίκη 2016.

Κωδικός:	[ΥΜ303]	Τίτλος μαθήματος:	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ		
Διδάσκων: Απόστολος Κραλίδης					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 5	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
<p>Το μάθημα παρουσιάζει α) την ιστορία και διδασκαλία των θρησκειών της Ευρώπης (αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή), της εγγύς Ανατολής (Μ. Ασία, Παλαιστίνη, Μεσοποταμία, Αίγυπτο) και της Ασίας (Βεδισμό, Ινδουϊσμό, Βραχμανισμό, Βουδισμό, Λαμαϊσμό, Κινεζικές και Ιαπωνικές θρησκείες) β) το Διαθρησκειακό διάλογο μεταξύ των θρησκειών (Ιουδαϊσμός, Χριστιανισμός, Ισλάμ, λοιπές θρησκείες) τόσο κατά το παρελθόν, όσο και σήμερα.</p>					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
<p>1. Η Ιστορία των Θρησκειών ως κλάδος της Θρησκειολογίας. Οι θρησκείες του κόσμου. Εισαγωγικά. 2. Οι θρησκείες της Αν. Μεσογείου α': Αρχαία ελληνική θρησκεία. Παρευξείνιος χώρος, Μ. Ασία, Μ. Ελλάδα. 3. Οι θρησκείες της Αν. Μεσογείου β': Ρωμαϊκή θρησκεία. Θρησκείες της Συρίας και Παλαιστίνης. Αιγυπτιακή θρησκεία. 4. Οι θρησκείες της Μεσοποταμίας. Ιρανικές θρησκείες. Μαγεία, Ζωροαστρισμός. 5. Ινδικά θρησκευόμενα α': Προβεδική, Βεδική θρησκεία. Πρώϊμος Ινδουϊσμός. Βισνουϊσμός, Σιβαϊσμός, Σακτισμός. 6. Ινδικά θρησκευόμενα β': Μεταγενέστερος και σύγχρονος Ινδουϊσμός. Γιόγκα. Τζαϊνισμός. 7. Βουδισμός. Οϊβητικός Βουδισμός. 8. Κινεζικές θρησκείες. Κομφουκιανισμός. Ταοϊσμός. Κινεζικός Βουδισμός. 9. Ιαπωνικές θρησκείες: Σίντο. Ιαπωνικός Βουδισμός. 10. Ισλάμ α': Μωάμεθ ο ιδρυτής και Προφήτης. Η περίοδος των κατακτήσεων. Το Κοράνι. Σουνιτικό και Σιιτικό Ισλάμ. 11. Ισλάμ β': Κορανική θεολογία και διδασκαλία. Θεοκρατία. Σαρία. Τζιχάντ. Σούφι. Σύγχρονη κατάσταση. 12. Διαθρησκειακός Διάλογος α': Ιστορική αναδρομή. Χριστιανισμός και Ιουδαϊσμός. Η πρώτη περίοδος του διαλόγου Χριστιανισμού και Ισλάμ (Βυζάντιο-Δύση). 13. Διαθρησκειακός Διάλογος β': Η σύγχρονη περίοδος του διαλόγου ανάμεσα στις τρεις μονοθεϊστικές θρησκείες. Ο Διάλογος μεταξύ και άλλων θρησκειών. Προοπτικές.</p>					
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ					
Σ. Παπαλεξανδρόπουλος, <i>Ανατολικές Θρησκείες</i> , εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.					

Κωδικός:	[ΥΜ304]	Τίτλος μαθήματος:	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ		
Διδάσκων: π. Χρήστος Φιλιώτης					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 4	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
<p>Η εποχή που ξεκινά από την αρχή του δευτέρου αιώνα μέχρι και το τέλος των οικουμενικών συνόδων είναι καθοριστική για την ανάπτυξη των χριστιανικών δογμάτων. Ειδικότερα, η διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος καλύπτει την εποχή μέχρι και την τέταρτη οικουμενική σύνοδο, εποχή κατά την οποία αναπτύχθηκαν κυρίως τα βασικά δόγματα, το τριαδολογικό και χριστολογικό σε μία αντιπαραβολή με τις μεγάλες αιρέσεις, όπως για παράδειγμα ο αρειανισμός και ο νεστοριανισμός. Τα δόγματα, καρπός κυρίως της συνοδικής πράξης της Εκκλησίας, αποσκοπούν στη διασφάλιση της σωτηρίας του ανθρώπου και του σύμπαντος κόσμου. Έχοντας ως προϋπόθεση τα κείμενα και τη διδασκαλία της Αγίας Γραφής, εξετάζεται το θρησκευτικό και πολιτιστικό περιβάλλον εντός του οποίου γεννήθηκε και αναπτύχθηκε η χριστιανική πίστη (Ιουδαϊσμός, ελληνική σκέψη, ρωμαϊκή αυτοκρατορία). Οδηγός για τη διδασκαλία αποτελεί αναμφίβολα η κειμενική παράδοση της Εκκλησίας, που εκκινεί από τα κείμενα της Παλαιάς και της Καινής</p>					

Διαθήκης, συνεχίζεται με τους αποστολικούς και τους απολογητές πατέρες, με τον άγιο Ειρηναίο, το Μ. Αθανάσιο, τους Καππαδόκες Πατέρες, τον Κύριλλο Αλεξανδρείας κ. α.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

1. Γενική εισαγωγή: α. ορισμός του δόγματος, β. έννοια, χαρακτήρας και μέθοδος της ιστορίας των δογμάτων. Το περιβάλλον στο οποίο αναπτύχθηκε η χριστιανική πίστη (Ιουδαϊκός κόσμος, ελληνική παράδοση, imperium romanum). 2. Χριστιανική Αποκάλυψη και Ιστορία. Αγία Γραφή, Εκκλησία, Παράδοση. 3. Το πρόσωπο και το κήρυγμα του Χριστού (Ιωάννης, Αποστολικοί Πατέρες, Απολογητές). 4. Πρώτες νοθεύσεις της χριστιανικής δογματικής διδασκαλίας (Γνωστικισμός και δυαρχικά συστήματα). Η θεολογική συμβολή του αγίου Ειρηναίου. 5. Το τριαδικό δόγμα κατά τους τρεις πρώτους αιώνες. Μοναρχιανισμός. Αντίδραση κατά του Μοναρχιανισμού - Ωριγένης. 6. Το φαινόμενο του Αρειανισμού. Η θεολογία του Αρείου. Διάσπαση του αρειανισμού. Πνευματομάχοι. 7. Εκκλησιαστική και θεολογική αντιμετώπιση του Αρειανισμού. Η τριαδολογία των πατέρων του τετάρτου αιώνα (Μ. Αθανάσιος-Καππαδόκες πατέρες). 8. Συνοδική πράξη της Εκκλησίας για την αντιμετώπιση του Αρειανισμού: Το σύμβολο Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως. 9. Το χριστολογικό δόγμα - Αντιοχειανός και Αλεξανδρινός χριστολογικός τύπος. Απολλινάριος. 10. Χριστολογία Θεοδώρου Μομφουεστίας και Νεστορίου. Γένεση της νεστοριανής έριδας. 11. Η Χριστολογία του αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας και η τρίτη Οικουμενική Σύνοδος. 12. Ο Μονοφυσιτισμός του Ευτυχούς και η αντιμετώπισή του. Η τέταρτη Οικουμενική Σύνοδος. 13. Όρος της Χαλκηδόνας και προεκτάσεις του χριστολογικού δόγματος.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Κ. Σκουτέρης, *Ιστορία Δογμάτων*, τ. Β', Αθήνα 2004.

Κωδικός:	[ΥΜ305]	Τίτλος μαθήματος:	ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ		
Διδάσκων: Βασίλειος Τσίγκος					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 4	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
Θεολογικές αρχές, μέθοδος, περιεχόμενο και ιστορική επισκόπηση της Δογματικής.					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
1. Έννοια, διαμόρφωση και ουσία του ορθοδόξου δόγματος. 2. Το ορθόδοξο δόγμα στην Εκκλησία και τη ζωή της. 3-4. Πηγές και θεμέλια του ορθοδόξου δόγματος. 5. Σύνδεση της Δογματικής με τη βιβλική μαρτυρία και την πατερική παράδοση, με το ήθος και τη λατρεία, με την θεωρία και πράξη της Εκκλησίας. 6-3827. Ερμηνευτικές αρχές και προϋποθέσεις, θεολογικά κριτήρια και κλειδιά της Δογματικής της Ορθοδόξου Εκκλησίας. 8. Μέθοδος της Δογματικής. Η διπλή θεολογική μέθοδος των Ελλήνων Πατέρων και οι συνέπειες εφαρμογής της. 9. Περιεχόμενο της Δογματικής: Θεός, κόσμος, άνθρωπος. 10. Ιστορική επισκόπηση της δογματικής θεολογίας κατά την πρώτη χιλιετία. 11. Ιστορική επισκόπηση της δογματικής θεολογίας κατά τη δεύτερη χιλιετία. 12. Η Δογματική της Ορθοδόξου Εκκλησίας τον εικοστό αιώνα. 13. Η πρόσληψη του ορθοδόξου δόγματος στη σύγχρονη θεολογική έρευνα.					
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ					
Β. Τσίγκος, <i>Περιχώρησις. Θεολογικό περιεχόμενο του όρου και εφαρμογές του κατά τη Δογματική της Ορθοδόξου Εκκλησίας</i> , εκδ. Ostrakon, Θεσσαλονίκη 2015.					

Κωδικός:	[ΥΜ306]	Τίτλος μαθήματος:	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
Διδάσκων: Κωνσταντίνος Μποζίνης					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Χειμερινή		ECTS: 4	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
Συστηματική παρουσίαση της εξέλιξης της φιλοσοφίας από τη γέννησή της στις ακτές της Μικράς Ασίας, τον 6° αιώνα π.Χ., μέχρι την ύστερη βυζαντινή περίοδο.					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
1. Εισαγωγή στη φιλοσοφία. 2. Η σχολή της Μιλήτου (Θαλής, Αναξίμανδρος, Αναξίμανης). 3. Πυθαγόρας και πυθαγόρειοι. 4. Το γίγνεσθαι του Ηράκλειτου και το είναι του Παρμενίδη. 5. Οι					

«πολυαρχικοί φιλόσοφοι» Εμπεδοκλής, Δημόκριτος, Αναξαγόρας. 6. Ο Σωκράτης και η σοφιστική κίνηση. 7. Πλάτωνας. 8. Αριστοτέλης. 9. Η ελληνιστική φιλοσοφία (Σκέψη, Στοά και Κήπος). 10. Νεοπλατωνισμός και Πλωτίνος. 11. Πρόσμειξη φιλοσοφικών ιδεών με το κήρυγμα των αποστόλων και των πατέρων της Εκκλησίας: οι απαρχές της βυζαντινής φιλοσοφίας. 12. Περίοδοι και κυριότεροι εκπρόσωποι της βυζαντινής φιλοσοφίας. 13. Πρωτοτυπία και ιδιότυπος χαρακτήρας της φιλοσοφίας τους αιώνες του Βυζαντίου.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Ν. Ματσούκας, *Ιστορία της Φιλοσοφίας, Αρχαίας Ελληνικής – Βυζαντινής-Δυτικοευρωπαϊκής με σύντομη εισαγωγή στη Φιλοσοφία*, εκδ. Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη 2016.

Κωδικός:	[ΥΜ307]	Τίτλος μαθήματος:	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ
Διδάσκων: Δημοσθένης Κακλαμάνος			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Χειμερινή
		ECTS:	4
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
<p>Παρουσιάζονται οι πηγές και τα είδη της βυζαντινής και μεταβυζαντινής Υμνογραφίας και η βασική υμνογραφική ορολογία. Γίνεται διεξοδική αναφορά στις κύριες περιόδους της λειτουργικής ποίησης. Εξετάζεται η προέλευση και η εξέλιξη της υμνογραφίας της αρχαϊκής Εκκλησίας, η γένεση και η εξέλιξη του Κοντακίου και του ασματικού Κανόνα. Παρουσιάζονται οι βασικότεροι υμνογράφοι της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου και επιχειρείται ιστορικοφιλολογική και θεολογική προσέγγιση επιλεγμένων υμνογραφικών κειμένων.</p>			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ			
<p>1. Εισαγωγικά για τον επιστημονικό κλάδο της βυζαντινής και μεταβυζαντινής Υμνογραφίας, τη θέση του στην επιστήμη της Θεολογίας και τη συνάφειά του με άλλες ανθρωπιστικές επιστήμες. Εργαλεία μελέτης της Υμνογραφίας (Instrumenta Studiorum). Εγχειρίδια και Κλείδες. 2. Πηγές: Χειρόγραφες και έντυπες υμνογραφικές Συλλογές. Υμνογραφικά είδη – υμνογραφική ορολογία. 3. Η Υμνογραφία της αρχαϊκής Εκκλησίας. Η πρώτη λειτουργική ποίηση. 4. Η ακμή της Υμνογραφίας. Το Κοντάκιο: Γένεση – Ονομασία – Δομή, Περιεχόμενο, Γλώσσα του Κοντακίου. 5. Ρωμανός ο Μελωδός: Βιογραφικά - Υμνογραφικό έργο. Ιστορικοφιλολογική και θεολογική ανάλυση επίλεκτων Ρωμανικών Ύμνων. 6. Ο Ακάθιστος Ύμνος: Ιστορικοφιλολογική και θεολογική προσέγγιση. 7. Η ποίηση των Κανόνων: Γένεση και ονομασία του Κανόνα – Περιεχόμενο και χαρακτήρας – Βιβλικές ωδές και δομή – Γλώσσα και μέτρο. Ο Μέγας Κανών: Ιστορικοφιλολογική και θεολογική προσέγγιση. 8. Υμνογραφικά κέντρα και ποιητές των Κανόνων I: Σαββαΐτες υμνογράφοι (Ανδρέας Κρήτης, Ιωάννης Δαμασκηνός, Κοσμάς ο Μελωδός). Στουδίτες Υμνογράφοι (Θεόδωρος Στουδίτης, Ιωσήφ Στουδίτης, Κλήμης Στουδίτης, Κυπριανός Στουδίτης). Ιστορικοφιλολογική και θεολογική ανάλυση επίλεκτων Κανόνων. 9. Υμνογραφικά κέντρα και ποιητές των Κανόνων II: Ιταλοέλληνες Υμνογράφοι (Μεθόδιος, Ιωσήφ ο Υμνογράφος, Γεώργιος, Θεοφάνης ο Γραπτός). Πατριάρχες και Επίσκοποι Υμνογράφοι: Γερμανός Α΄, Ταράσιος, Φώτιος, Γεώργιος Νικομηδείας, Ιωάννης Μαυρόπουλος. Μοναχοί Υμνογράφοι: Κασσιανή, Συμεών Μεταφραστής). Ιστορικοφιλολογική και θεολογική ανάλυση επίλεκτων Κανόνων. 10. Η παρακμή της Υμνογραφίας (14^{ος} αιώνας και εξής). 11. Υμνογράφοι της μεταβυζαντινής περιόδου I: Νικόλαος Μαλαξός, Μανουήλ Κορίνθιος, Μελέτιος Συρίγος. 12. Υμνογράφοι της μεταβυζαντινής περιόδου II: Αθανάσιος Πάριος, Νικόδημος Αγιορείτης, Χριστοφόρος Προδρομίτης. 13. Βυζαντινοί και μεταβυζαντινοί Σχολιαστές ύμνων.</p>			
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ			
Γ. Φίλιας, <i>Εισαγωγή στην ιστορία και θεολογία των εκκλησιαστικών ύμνων</i> , εκδ. Γρηγόρης, Αθήνα 2018.			

Κωδικός:	[ΥΜ401]	Τίτλος μαθήματος:	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
Διδάσκων: Αθανάσιος Παπαρνάκης			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Εαρινή
		ECTS:	5
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			

Το μάθημα περιλαμβάνει την ερμηνευτική ανάλυση εκλεκτών περικοπών από τα ιστορικά, διδακτικά και προφητικά βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης από την Μετάφραση των Εβδομήκοντα (Ο΄) σε σύγκριση προς το Μασωριτικό κείμενο της Εβραϊκής Βίβλου. Στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις παραδοσιακές και σύγχρονες εξηγητικές και ερμηνευτικές μεθόδους της Παλαιάς Διαθήκης, στην κατανόηση της ποικιλίας των ερμηνευτικών επιλογών και προσεγγίσεων και στην εξάσκησή τους σε αυτές.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

1. Εισαγωγικά I: Ιστορία της έρευνας και ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης. 2. Εισαγωγικά II: Σύγχρονη ερμηνευτική ορολογία και μέθοδοι ερμηνείας Π. Διαθήκης. 3. Εισαγωγικά III: εργαλεία, βασική βιβλιογραφία και πηγές (έντυπες και ηλεκτρονικές) ερμηνείας Π. Διαθήκης. 4. Το βιβλίο της Πεντατεύχου: Περιεχόμενα. Ιστορικά, φιλολογικά, ερμηνευτικά και θεολογικά ζητήματα. 5. Ερμηνεία της Εξόδου 20,1-17. (I) 6. Ερμηνεία της Εξόδου 20,1-17 (II). 7. Τα προφητικά βιβλία: Περιεχόμενα. Ιστορικά, φιλολογικά, ερμηνευτικά και θεολογικά ζητήματα. 8. Η κριτική της λατρείας του Θεού. Ωσηέ-Αμώς. 9. Η κριτική της λατρείας του Θεού. Ησαΐας-Ιερεμίας. 10. Ο έλεγχος των ψευδοπροφητών από τον προφήτη Ιερεμίας (I). 11. Ο έλεγχος των ψευδοπροφητών από τον προφήτη Ιερεμίας (II). 12. Η ευάρεστη στον Θεό λατρεία. Μιχ. 6,1-8 13. Ερμηνεία του Ιερεμίας 38,31-34.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Σ. Καλαντζάκης, Αθ. Παπαρνάκης, Από την Παλαιά στην Καινή Διαθήκη δια του Νόμου και των προφητών. Ερμηνεία του Δεκαλόγου και εκλεκτών περικοπών από τα προφητικά κείμενα, εκδ. Γράφημα, 2022.

Κωδικός:	[YM402]	Τίτλος μαθήματος:	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΧΡΟΝΩΝ		
Διδάσκουσα: Άννα Καραμανίδου					
Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό		Περίοδος τάξης: Εαρινή		ECTS: 4	ΔΜ: 3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
Οικείωση με την Εκκλησιαστική Γραμματεία της Μεταβυζαντινής περιόδου μέχρι σήμερα. Το μάθημα αποβλέπει στην εμπέδωση του βίου, του έργου και της διδασκαλίας των Πατέρων και των εκκλησιαστικών συγγραφέων της περιόδου μετά την Άλωση (από το 1453 και εξής). Διδάσκονται ο βίος, τα συγγράμματα και η διδασκαλία των Πατέρων και των εκκλησιαστικών συγγραφέων που έδρασαν στα μετά την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως χρόνια μέχρι σήμερα. Αντιμετωπίζονται τα σχετικά ιστορικά, φιλολογικά και κυρίως τα θεολογικά προβλήματα ανοίγοντας για την έρευνα νέες προοπτικές και σημαντικές αναθεωρήσεις. Επιχειρείται η εμπειριστατωμένη ανάλυση και ανατομία της σκέψης των πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων κάτω από την οποία αναπτύχθηκε η θεολογική σκέψη και η εξέλιξή της, σε σύγκριση με τους προγενέστερους πατέρες και εκκλησιαστικούς συγγραφείς.					
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ					
1. «Επόμενοι τοις θείοις Πατράσι». Εισαγωγή στη Χριστιανική Γραμματεία από το 1453 έως σήμερα. 2. Ομοιότητες και διαφορές της Χριστιανικής Γραμματείας της Τουρκοκρατίας σε σύγκριση με την ιστορία της υστεροβυζαντινής θεολογίας. 3. Η επιρροή της διδασκαλίας των προγενέστερων Πατέρων και του αγίου Γρηγορίου Παλαμά, στην Μεταβυζαντινή περίοδο. 4. Η ανάπτυξη της Χριστιανικής Γραμματείας της μεταρρυθμίσεως, της αντιμεταρρυθμίσεως, του ευσεβισμού και του διαφωτισμού. Εκπρόσωποι της Προτεσταντικής Θεολογίας (βίος – έργο – διδασκαλία). 5. Εκπρόσωποι της Ρωμαιοκαθολικής Θεολογίας (βίος – έργο – διδασκαλία). 6. Εκπρόσωποι του ευσεβισμού. Θεολογία των χρόνων του διαφωτισμού. 7. Ελληνική Θεολογία. Δογματικοί του ΙΣΤ΄ αι. (βίος – έργο – διδασκαλία). Ενωτικοί (βίος – έργο – διδασκαλία). 8. Ο αγώνας των Ομολογιών (1590-1752). Συγγραφείς των Ομολογιών (βίος – έργο – διδασκαλία). Εθναπόστολοι (βίος – έργο - διδασκαλία). 9. Οι από έδρας Θεολόγοι του ΙΖ΄ αι. (βίος – έργο – διδασκαλία). Ορθολογιστές ΙΣΤ΄ - ΙΘ΄ αι. (βίος – έργο – διδασκαλία). Αγιορείτες (βίος – έργο – διδασκαλία). 10. Ελληνική Θεολογία του ΙΘ΄ αι. 11. Ερμηνεία Πατερικών Κειμένων της Τουρκοκρατίας. 12. Ερμηνεία Πατερικών Κειμένων της Τουρκοκρατίας. 13. Ανακεφαλαίωση – Συμπεράσματα – Προοπτικές.					
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ					

G. Podskalsky, *Η ελληνική θεολογία επί Τουρκοκρατίας 1453-1821. Η Ορθοδοξία στη σφαίρα επιρροής των δυτικών δογμάτων μετά τη μεταρρύθμιση*, εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 2008.

Κωδικός:	[ΥΜ403]	Τίτλος μαθήματος:	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
Διδάσκων: Ευάγγελος Πεπέξ			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Εαρινή
		ECTS:	5
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
Στο μάθημα εξετάζονται θέματα Γενικής Παιδαγωγικής, που αφορούν στο ρόλο όλων των παραγόντων της αγωγής οι οποίοι συμβάλλουν στη θεμελίωση της προσωπικότητας του παιδιού και του εφήβου και στη γόνιμη ένταξή του στην κοινωνία. Στη διδασκαλία δίνεται έμφαση στις βασικές αρχές της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας και της Κοινωνικής Παιδαγωγικής, οι οποίες διευκολύνουν την επιστημονική προσέγγιση της έρευνας, της διδασκαλίας και της μάθησης, με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητριών/ών (ομάδες έρευνας, case studies).			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ			
1. Η ιστορία της αγωγής. Ο σκοπός και αναγκαιότητα της αγωγής 2. Μεθοδολογία της Κοινωνικής Έρευνας στην Παιδαγωγική Επιστήμη. 3. Κληρονομικότητα vs Κοινωνικοποίηση: αγωγή και περιβάλλον (οικογένεια, κοινωνία, εκκλησία, φορείς, διαπροσωπικές σχέσεις) 4. Προσωπική, γνωστική, κοινωνική και ηθική ανάπτυξη των παιδιών. 5. Νοημοσύνη 6. Κίνητρα και θεωρίες μάθησης, 7. Σχέσεις παιδαγωγού και παιδαγωγούμενου 8. Παιδαγωγικά προβλήματα (κοινωνικός αποκλεισμός, αναλφαριθμητισμός κ.ά). 9. Συμπεριφορά των μαθητών και διαχείριση της σχολικής τάξης 10. Σύγχρονες μέθοδοι και μέσα αγωγής. 11. Παιδαγωγική και Επιστήμες της Αγωγής 12. Κοινωνική Παιδαγωγική - Ετερότητα και αγωγή, 13. Η διά βίου μάθηση.			
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ			
Ιω. Κογκούλης, <i>Εισαγωγή στην Παιδαγωγική</i> , εκδ.Ζ' Δέσποινα Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2016.			

Κωδικός:	[ΥΜ404]	Τίτλος μαθήματος:	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ
Διδάσκων: Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Εαρινή
		ECTS:	4
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
Εννοιολογική ανάπτυξη της Επιστήμης της Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού. Σχέσεις Ακαδημαϊκής Θεολογίας και Κοινωνιολογίας. Η κοινωνική διδασκαλία του Χριστιανισμού και η στάση του στα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα. Κοινωνιολογία του δόγματος της ηθικής και της λατρείας της Εκκλησίας. Ο διαλογικός χαρακτήρας του χριστιανισμού σε Οικουμενικό επίπεδο.			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ			
1. Μεθοδολογικά Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού. 2. Κοινωνιολογία της Θείας Λατρείας. 3. Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός και Χριστιανισμός. 4. Νεοελληνικός Διαφωτισμός και Χριστιανισμός. 5. Ανθρώπινα δικαιώματα, Θρησκευτική ελευθερία και Φονταμενταλισμός. 6. Ορθοδοξία και Ευρώπη. 7. Σύγκρουση και διάλογος θρησκειών και πολιτισμών. 8. Παγκοσμιοποίηση και Χριστιανισμός. 9. Ορθοδοξία και Διεθνείς σχέσεις. 10. Χριστιανισμός και Πολιτική Οικονομία. 11. Πολιτική Κοινωνιολογία και Σχέσεις Εκκλησίας - Πολιτείας. 12. Εκκοσμίκευση, πολιτεία και θρησκεία. 13. Μεταμοντερνισμός, Θρησκεία και πολιτική.			
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ			
Κ. Κωτσιόπουλος, <i>Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού</i> , εκδ. Μυγδονία, Θεσσαλονίκη 2017			

Κωδικός:	[ΥΜ405]	Τίτλος μαθήματος:	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ Ι. ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ
Διδάσκων: Θεόδωρος Γιάγκου			
Είδος μαθήματος:	Υποχρεωτικό	Περίοδος τάξης:	Εαρινή
		ECTS:	5
		ΔΜ:	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
Οι φοιτητές διδάσκονται τα κεφάλαια που αναφέρονται στο γενικό μέρος του Κανονικού Δικαίου.			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

1. Η έννοια του Κανονικού Δικαίου. Σχέσεις Δικαίου και Θεολογίας. Το Κανονικό Δίκαιο στη σύγχρονη έρευνα. 2. Θεμελιώδεις πηγές του Κανονικού Δικαίου (Αγία Γραφή, Ιερά Παράδοση, Ιεροί Κανόνες). 3. Η συγκρότηση των πρώτων κανονικών συλλογών. Το corpus canonum της Εκκλησίας. 4. Οι νομοκανονικές συλλογές: Νομοκάνονας σε ν' τίτλους, Νομοκάνονας σε ιδ' τίτλους. 5. Συμπληρωματικές πηγές. Ενδημούσα Σύνοδος Κωνσταντινουπόλεως. 6. Τα ερμηνευτικά υπομνήματα. 7. Κανονικές αποκρίσεις 8. Εξομολογητάρια. 9. Υστεροβυζαντινές κανονικές πηγές 10. Κανονικές πηγές της Τουρκοκρατίας. Το κανονικό έργο των Κολλυβάδων. 11. Μοναστηριακά Τυπικά και Μοναχικοί Κανόνες. 12. Σύγχρονοι Καταστατικοί Χάρτες των Εκκλησιών. 13. Το Κανονικό Δίκαιο σε θέματα Πανορθόδοξου ενδιαφέροντος.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Παντελής Ροδοπούλου, Μητροπολίτου Τυρολόης και Σερεντίου, *Επιτομή Κανονικού Δικαίου*, εκδ. Μέθεξις, Θεσσαλονίκη 2023.

Κωδικός:	[YM406]	Τίτλος μαθήματος:	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
-----------------	---------	--------------------------	------------------------------

Διδάσκων: Ιωάννης Λιάκος

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό **Περίοδος τάξης:** Εαρινή **ECTS:** 4 **ΔΜ:** 3

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτητές θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις για στοιχεία της Ψαλτικής τέχνης της ορθόδοξης εκκλησίας σε επίπεδο ιστορίας, μορφολογίας, έργου των μεγάλων μελοποιών, χειρόγραφης και έντυπης παράδοσης των μελών, εξέλιξης της σημειογραφίας. Παράλληλα, σε κάθε ενότητα θα ασκούνται στην σταδιακή εκμάθηση της εν χρήσει μουσικής σημειογραφίας, των μουσικών γενών, κλιμάκων κ.λπ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

1. Εισαγωγικά ιστορικά και τεχνικά στοιχεία. Η θεολογική διάσταση της ψαλτικής. Πρώτη επαφή με την σημειογραφία. 2. Χειρόγραφη παράδοση, στοιχεία ρεπερτορίου, Βασικές Ψαλτικές συλλογές. Χαρακτήρες ποσότητας, διατονικό γένος. 3. Μελοποιοί και μελοποιήσεις Βυζαντινής εποχής. Ασκήσεις παραλλαγής. 4. Η Κωνσταντινούπολη και το Οικουμενικό Πατριαρχείο ως διαχρονικό κέντρο ανάπτυξης της Ψαλτικής. Ασκήσεις παραλλαγής, χαρακτήρες ποιότητας. 5. Η αγιορείτικη Ψαλτική παράδοση. Μελοποιοί και έργα, μορφολογία και επιρροές. Ασκήσεις παραλλαγής, και μέλος. 6. Το μεταίχμιο μεταξύ Βυζαντινής και μεταβυζαντινής εποχής. Οι τελευταίοι μαίστορες, χειρόγραφες Ψαλτικές συλλογές. Ασκήσεις παραλλαγής και μέλους. 7. Η Ψαλτική στην Κρήτη και σε άλλα περιφερειακά κέντρα. Το Αιγαίο πέλαγος και η καλλιτεχνική δημιουργία. Ήχοι διατονικοί. 8. Στοιχεία της διαχρονικής εξέλιξης της σημειογραφίας. Θεωρητικές συλλογές. Ασκήσεις σε μέλη του Αναστασιματαρίου. 9. Η μεταβυζαντινή Ψαλτική του 17^{ου} αιώνα. Ψαλτικές συλλογές, μελοποιοί και η δράση τους. 10. Η Ψαλτική του 18^{ου} αιώνα. Μεγάλοι μελοποιοί, Ψαλτικά βιβλία, το φαινόμενο των εξηγήσεων. 11. Η Ψαλτική τον 19^ο αιώνα. Η Νέα Μέθοδος (θεωρία και πράξη), οι συντελεστές της και η δράση τους. Η αρχή της μουσικής τυπογραφίας και η εξέλιξή της. Χρωματικό γένος. 12. Λόγος και μέλος: το συναμφοτερόν της ψαλτικής έκφρασης. 13. Η σύγχρονη μουσικολογική έρευνα στον τομέα της Ψαλτικής.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Μ. Αλεξάνδρου, *Εισαγωγή στη Βυζαντινή Μουσική*, εκδ. University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2016.

Κωδικός:	[YM407]	Τίτλος μαθήματος:	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
-----------------	---------	--------------------------	--

Διδάσκων: π. Γρηγόριος Σταμκόπουλος

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό **Περίοδος τάξης:** Εαρινή **ECTS:** 4 **ΔΜ:** 3

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρουσιάζει τις θεολογικές μεθόδους ερμηνείας της τεχνολογίας αλλά και πως ο πολιτισμός και οι θρησκείες διαμορφώνονται στο νέο ψηφιακό γίνεσθαι. Οι μέθοδοι ερμηνείας στηρίζονται στην Εκκλησιαστική αντίληψη για την ιστορία της τεχνολογίας από τις απαρχές της

ιστορίας του ανθρώπου μέχρι σήμερα. Κατά τη διάρκεια της ιστορικής αναδρομής μελετιούνται οι κατά περιόδους πολιτισμικές ιδιαιτερότητες με αποκορύφωση τη ψηφιακή τεχνολογία κατά τον τελευταίο αιώνα. Θέτονται και συζητιούνται ερωτήματα με τη χρήση εργαλείων από τη θεολογία και τη φιλοσοφία για ηθικά, γνωσιολογικά, θεολογικά και φιλοσοφικά, προβλήματα που απορρέουν από την εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

1. Ιστορία της τεχνολογίας. Βίβλος και τεχνολογία. Βυζάντιο και τεχνολογία. 2. Η αλλαγή της αντίληψης του ανθρώπου για την τεχνολογία και την επιστήμη κατά τον 20^ο αιώνα. 3. Σύγχρονες μορφές επικοινωνίας. Η διαμόρφωση των σύγχρονων κοινωνιών από την ψηφιακή επικοινωνία. 4. Γνώση, συνείδηση και η πληροφορία σαν μετρήσιμο μέγεθος. 5. Ψηφιοποίηση και εργαλεία ψηφιοποίησης. Γιατί όλα μετατρέπονται σε ψηφιακά; 6. Μηχανές αναζήτησης και ο ρόλος τους στη διαμόρφωση της σκέψης. 7. Εργαλεία αναζήτησης της πληροφορίας στη θεολογία και τον πολιτισμό. 8. Κοινωνικά δίκτυα και ο παγκόσμιος ιστός. 9. Εικονική πραγματικότητα, μηχανές και η προσφορά υπηρεσιών πληροφορίας. 10. Εκκλησία και ψηφιακή εποχή. 11. Εισαγωγή στην τεχνητή νοημοσύνη. Επίπεδα τεχνητής νοημοσύνης. 12. Ηθικές προεκτάσεις στη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης. Τα εργαλεία συγγραφής περιεχομένου. 13. Ανακεφαλαίωση – Συμπεράσματα.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

1. Γ. Κάλλας, Αναλύοντας τις κοινωνίες της πληροφορίας, εκδ. Προπομπός, Αθήνα 2019.
2. Στρ. Στυλιανίδης-Στ. Συλαίου, Τεκμηρίωση και ανάλυση Πολιτισμού, εκδ. Α. Τζιόλα, Θεσσαλονίκη 2023.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΙΚΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Οι Μικροδιδασκαλίες σε συνδυασμό με την Πρακτική Άσκηση των Φοιτητών σε σχολικές μονάδες πραγματοποιούνται, ως αυτόνομο μάθημα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

α. Μικροδιδασκαλίες

Οι Μικροδιδασκαλίες αποτελούν μία εργαστηριακή εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία υλοποιείται στο Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής με σκοπό τη βιωματική άσκηση των φοιτητών στη διδακτική πράξη. Έπειτα από την ταξινόμηση των φοιτητών σε ολιγομελείς ομάδες και την παρακολούθηση δειγματικής διδασκαλίας, τα μέλη κάθε ομάδας σχεδιάζουν και πραγματοποιούν διαδοχικά μία διδασκαλία διάρκειας δώδεκα (12) έως δεκαπέντε (15) λεπτών σε ιδανικές συνθήκες εργαστηρίου εναλλάσσοντας τους ρόλους του εκπαιδευτικού και του μαθητή. Τη διδασκαλία κάθε φοιτητή στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας ακολουθεί η αυτοαξιολόγηση από τον διδάσκοντα, η ετεροαξιολόγησή της από τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας που έχουν τον ρόλο των μαθητών καθώς και ο σχετικός παιδαγωγικός αναστοχασμός. Οι Μικροδιδασκαλίες αποτελούν απαραίτητο και θεμελιακό παράγοντα για την κατάρτιση και την προετοιμασία των Φοιτητών, προκειμένου να είναι σε θέση να διδάξουν, με όσο το δυνατόν εγγύτερη παιδαγωγική και διδακτική πιστότητα, σε μία πραγματική τάξη κατά την πραγματοποίηση της Πρακτικής τους Άσκησης στις σχολικές μονάδες.

β. Πρακτική Άσκηση

Η Πρακτική Άσκηση στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τους χώρους της μελλοντικής τους εργασίας, καθώς και την άσκησή τους σε θέματα παιδαγωγικού και διδακτικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, το Πρόγραμμα έχει ως στόχο να συμβάλει στην ουσιαστικότερη και ταυτόχρονα δημιουργικότερη σύνδεση της Δευτεροβάθμιας με την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, στο πλαίσιο της παιδαγωγικής και διδακτικής ανατροφοδότησης. Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης πραγματοποιείται σε συνεργασία με ένα δίκτυο πενήντα (50) περίπου Φορέων Υποδοχής, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται Πειραματικά, Επαγγελματικά, Εσπερινά, Εκκλησιαστικά και Διαπολιτισμικά Σχολεία, καθώς και ένα Σχολείο Ειδικής Αγωγής, της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης. Καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης συντάσσονται παιδαγωγικές εκθέσεις από τους ασκούμενους φοιτητές, τους θεολόγους εκπαιδευτικούς και τους διευθυντές/προϊσταμένους των συνεργαζόμενων Φορέων Υποδοχής.

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης υλοποιείται σε τέσσερις (4) ως εξής:

Κατά την πρώτη φάση του οι φοιτητές κατανέμονται σε ομάδες δύο ή τριών (2-3) ατόμων και εντάσσονται σε Φορέα Υποδοχής εκπαιδευτικού προσανατολισμού με την ευθύνη του Εργαστηρίου Παιδαγωγικής - Χριστιανικής Παιδαγωγικής του Τμήματος.

Κατά τη δεύτερη φάση του Προγράμματος οι ομάδες Φοιτητών μεταβαίνουν στον Φορέα Υποδοχής και ενημερώνονται τόσο για την παιδαγωγική λειτουργία όσο και για τις επιμέρους παραμέτρους του διδακτικού και ευρύτερα παιδαγωγικού έργου του, ενώ παράλληλα παρατηρούν συστηματικά την παιδαγωγική διαδικασία και τις επιμέρους πτυχές της. Ειδικότερα, οι ασκούμενοι κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στους εκπαιδευτικούς φορείς έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν τον τρόπο εφαρμογής και λειτουργίας στην εκπαιδευτική

πράξη βασικών παιδαγωγικών αρχών καθώς και διδακτικών μεθόδων και στρατηγικών όπως η λειτουργία των κινήτρων στη διδακτική διαδικασία, οι στρατηγικές ενεργοποίησης των μαθητών, ενίσχυσης του μαθησιακού κλίματος και της αυτενέργειάς τους, οι διδακτικές μέθοδοι και στρατηγικές καθώς και τα εφαρμοζόμενα μοντέλα αξιολόγησης των μαθητών, η ανάπτυξη και λειτουργία των διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολικό περιβάλλον, η διαχείριση κρίσεων κ.ά. Κατά την τρίτη φάση του Προγράμματος, οι ομάδες Φοιτητών, υπό την καθοδήγηση των εποπτών τους, των διευθυντών και των θεολόγων Εκπαιδευτικών, εντάσσονται πλήρως στο σχολικό περιβάλλον και προσφέρουν, στην πράξη, έργο σχετικό με τη διοίκηση και τη λειτουργία των Σχολείων και των λοιπών Φορέων Υποδοχής (γραμματειακή υποστήριξη, συμμετοχή στην οργάνωση και υλοποίηση σχολικών δραστηριοτήτων, εορτών, εκδρομών, αρχειοθέτηση, οργάνωση και λειτουργία βιβλιοθήκης, σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων κλπ). Ταυτόχρονα, οι φοιτητές παρακολουθούν, υπό την ευθύνη και την εποπτεία του θεολόγου εκπαιδευτικού, τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών αποκτώντας παιδαγωγική και διδακτική εμπειρία.

Κατά την τέταρτη φάση του Προγράμματος οι φοιτητές σχεδιάζουν δύο (2) διδασκαλίες, αξιοποιώντας σύγχρονα παιδαγωγικά εργαλεία και διδακτικές μεθόδους με τη βοήθεια και εποπτεία των επιστημονικών συνεργατών του Εργαστηρίου Παιδαγωγικής. Ακολουθώντας διδάσκουν τις προσχεδιασμένες ενότητες σε τάξεις των Σχολικών Μονάδων που έχουν ενταχθεί. Μετά την πραγματοποίηση των διδασκαλιών, αξιολογούν από κοινού με τους θεολόγους εκπαιδευτικούς και τους επόπτες τα αποτελέσματα της διδασκαλίας τους.

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης: Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής

Ώρες λειτουργίας για τους φοιτητές: 09.30 – 15.00

4ος όροφος κτιρίου Θεολογικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ

τηλ: 2310997103, email: plab@past.auth.gr

<https://past.auth.gr/ereyna-kai-efarmoges/ergastiria/ergastirio-paidagogikis-christianikis-paidagogikis/>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ

Η Πρακτική Άσκηση εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ.», χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και συγχρηματοδοτείται από Εθνικούς Πόρους μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία" του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2014-2020, με ενδιάμεσο φορέα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και δια Βίου Μάθηση". Το Πρόγραμμα υλοποιείται από το Εργαστήριο Παιδαγωγικής – Χριστιανικής Παιδαγωγικής του Τμήματος σε συνεργασία με ένα δίκτυο πενήντα (50) περίπου σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικών φορέων.

Στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος μέσω ΕΣΠΑ:

1. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι φοιτητές/τριες που βρίσκονται στο Η΄ ή μεγαλύτερο εξάμηνο σπουδών.
2. Οι φοιτητές/τριες κατατάσσονται αξιολογικά με βάση τον αριθμό των μορίων που προκύπτει από τη σχέση:

$$M = [0,5 * (\text{Αριθμός επιτυχώς εξετασθέντων μαθημάτων}) + 2 * (\text{Μέσος όρος βαθμολογίας})] * \text{Συντελεστής εξαμήνου}$$

όπου ο συντελεστής εξαμήνου δίνεται από τον παρακάτω τύπο ανάλογα με το εξάμηνο που βρίσκεται ο/η φοιτητής/τρια:

$$\text{Συντελεστής εξαμήνου} = 0,9n-7$$

- Αν ο φοιτητής βρίσκεται στο Ζ' (7ο) προς Η' (8ο) Εξάμηνο Σπουδών, ο Συντελεστής εξαμήνου = 1, καθώς n=7.
- Αν ο φοιτητής βρίσκεται σε > Ζ' (7ο) Εξάμηνο Σπουδών: Συντελεστής = 0,9n-7, όπου n είναι το εξάμηνο φοίτησης του φοιτητή μετά από το Ζ'.

Σημειώνεται ότι όσον αφορά στον αριθμό των μαθημάτων θα λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός εκείνων στα οποία έχουν εξεταστεί οι φοιτητές/τριες επιτυχώς έως και την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου του αμέσως προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους από το ακαδημαϊκό έτος στο εαρινό εξάμηνο του οποίου (Η' ή μεταγενέστερο) αιτούνται θέση Πρακτικής Άσκησης. Το ίδιο ισχύει και για τον Μέσο Όρο.

Ο δείκτης αξιολογεί την πορεία της περάτωσης των σπουδών, δίνει προτεραιότητα στους φοιτητές/τριες του Η' Εξαμήνου, εν συνεχεία στους φοιτητές/τριες μεγαλύτερων εξαμήνων και επιβραβεύει την καλή επίδοση. Οι συντελεστές 0,5 και 2 τίθενται για να καταστήσουν περίπου ισομεγέθεις τους δύο παράγοντες.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας προηγείται ο/η φοιτητής/τρια με τα περισσότερα επιτυχώς εξετασθέντα μαθήματα και στη συνέχεια με τον μεγαλύτερο Μ.Ο. βαθμολογίας.

Σημειώνεται ότι τα ως άνω κριτήρια ισχύουν και κατά την αξιολόγηση αιτήσεων των φοιτητών/τριών για την ένταξη τους στο Φορέα Υποδοχής, όπου θα υλοποιήσουν την Πρακτική τους Άσκηση.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα, οι φοιτητές έρχονται σε φυσική επαφή με το σχολικό περιβάλλον, γνωρίζουν τη διοικητική, οργανωτική και παιδαγωγική λειτουργία της Σχολικής Μονάδας και λαμβάνουν μέρος στις δραστηριότητες της. Παράλληλα, παρακολουθούν τις διδασκαλίες του Μαθήματος των Θρησκευτικών στις σχολικές τάξεις, προετοιμάζονται με εικονικές διδασκαλίες εντός του Εργαστηρίου Παιδαγωγικής στο πλαίσιο των Μικροδιδασκαλιών και προβαίνουν στην πραγματοποίηση δύο (2) διδασκαλιών ενώπιον των μαθητών, ενώ στα επόμενα μαθήματα ελέγχουν τα αποτελέσματα των διδασκαλιών τους. Το σύνολο των δραστηριοτήτων της Πρακτικής Άσκησης καταγράφεται και ταξινομείται σε σειρά εντύπων που συμπληρώνουν όλοι οι εμπλεκόμενοι παράγοντες της (Φοιτητές, Θεολόγοι, Διευθυντές Σχολείων, Επόπτες, Επιστημονικός Υπεύθυνος) και αποτελεί, αφενός παραδοτέο υλικό προς τους αρμόδιους Φορείς, και αφετέρου αντικείμενο ερευνητικής επεξεργασίας από τους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές και τους Επιστημονικούς Συνεργάτες του Εργαστηρίου, με σκοπό την εξαγωγή επιστημονικών δεδομένων και την εν γένει βελτίωση της Πρακτικής Άσκησης.

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης: Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής

Ώρες λειτουργίας για τους φοιτητές: 09.30 – 15.00

4ος όροφος κτιρίου Θεολογικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ

τηλ: 2310997103, email: plab@past.auth.gr

<https://past.auth.gr/ereyna-kai-efarmoges/ergastiria/ergastirio-paidagogikis-christianikis-paidagogikis/>

2. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ

Κάθε Πέμπτη πρωί (8.00-10.00 π.μ.) στον ναό της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ (4^{ος} όροφος) πραγματοποιείται υποχρεωτικό Φροντιστήριο Λειτουργικής (πρακτική άσκηση στη λατρεία, το κήρυγμα και την ψαλτική τέχνη), ενταγμένο στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και των δύο Τμημάτων της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ. Το Φροντιστήριο τελεί υπό την διεύθυνση, οργάνωση και επίβλεψη των αρμοδίων καθηγητών του Τομέα Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης, σε συνεργασία με ομότεχνους συναδέλφους του Τμήματος Θεολογίας. Στην εβδομαδιαία αυτή λατρευτική σύναξη δίδεται πρωτίστως η ευκαιρία σε όλα τα μέλη της Σχολής (καθηγητές, φοιτητές, διοικητικό και λοιπό προσωπικό), αλλά και, ευρύτερα, στο σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας, να βιώσουν εμπειρικά τη ζώσα λειτουργική παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας και να συνέρχονται «επί το αυτό» ενώπιον του εν Τριάδι Θεού σε κοινή προσευχή και ευχαριστία. Ταυτοχρόνως το Φροντιστήριο στοχεύει να δώσει την κατ' εφαρμογή εποπτεία των τριών υποχρεωτικών μαθημάτων της Λειτουργικής (Εισαγωγή και πηγές, Ιστορία και Θεολογία, Βυζαντινή λειτουργική παράδοση), ως επίσης και των συναφών μαθημάτων του προγράμματος (Ομιλητική, Εκκλησιαστική Μουσική-Υμνολογία, Αγιολογία-Εορτολογία). Το Φροντιστήριο αποτελεί λοιπόν φυτώριο και συνάμα πρότυπο για την ακριβή και εύτακτη τέλεση και μετοχή στην Ορθόδοξη λατρευτική πράξη, αλλά συγχρόνως και χώρο αφόρμησης εξειδικευμένου ερευνητικού προβληματισμού.

Ειδικότερα, το πρόγραμμα του Φροντιστηρίου περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Την τέλεση των εν χρήσει Λειτουργιών του βυζαντινού λειτουργικού τύπου (Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου, του ιερού Χρυσοστόμου, Προηγιασμένη).
2. Την ανάδειξη των αρχαίων Λειτουργιών (α) του δυτικού συριακού και (β) του αλεξανδρινού λειτουργικού τύπου (α. Λειτουργία και Προηγιασμένη Ιακώβου του Αδελφοθέου, Λειτουργία των «Αποστολικών Διαταγών» και β. Λειτουργία του αγίου Μάρκου και του Γρηγορίου του Θεολόγου).
3. Την γνωριμία με τις ασματικές και μοναχικές ακολουθίες (α) του νυχθημέρου και (β) του λειτουργικού έτους (α. Όρθρος, Ώρες, Εσπερινός, Μέγα και Μικρόν Απόδειπνον, Παννυχίς, Τριθέκτι και β. Μέγας Κανών, Παρακλητικοί Κανόνες, Χαιρετισμοί, Μεγάλη Εβδομάς του αγίου Δημητρίου).
4. Την μετ' επιγνώσεως μέθεξη στα Ιερά Μυστήρια και τις Ιεροπραξίες (Ευχέλαιο, Μικρός Αγιασμός, Μνημόσυνο).
5. Την επαφή με τη λειτουργική πράξη άλλων χριστιανικών κοινοτήτων στους χώρους λατρείας τους (Ρωμαιοκαθολική και Αρμενική παράδοση), με συνοδεία καθηγητών.
6. Τη συμμετοχή των φοιτητών στην αντιφωνική και καθ' υπακοήν ψαλμωδία και στην ψαλμώδηση ύμνων, συντόμων ή αργών, εκ του κλασσικού και νεωτέρου ρεπερτορίου, όλων των ειδών και γενών (παπαδικού, στιχηραρικού, ειρμολογικού).
7. Κήρυγμα από τους φοιτητές του τελευταίου έτους σπουδών, όλων των ομιλητικών ειδών (κατωτέρα ομιλία, ανωτέρα ομιλία, λόγος) και όλων των

θεμάτων (περικοπές της Αγίας Γραφής, του λειτουργικού έτους, τις ακολουθίες κ.τ.λ.).

Οι Ακολουθίες, οι Λειτουργίες, τα Ιερά Μυστήρια και οι Ιεροπραξίες τελούνται βάσει των φυλλάδων της σειράς «Κείμενα Λειτουργικής» του μακαριστού καθηγητή της Λειτουργικής του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, Ιωάννου Φουντούλη. Η σειρά αριθμεί 20 φυλλάδες ως ακολούθως:

1. Τριθέκτη
2. Παννυχίς
3. Θεία Λειτουργία του αποστόλου Μάρκου
4. Χειροτονία πρεσβυτέρου
5. Θεία Λειτουργία Ιακώβου του Αδελφοθέου
6. Μοναχικός εσπερινός
7. Τάξις γινομένη επί θεμελίω εκκλησίας
8. Λειτουργία προηγιασμένων δώρων
9. Μεγάλοι ώροι της παραμονής της αγίας Πεντηκοστής
10. Μοναχικός Όρθρος
11. Ακολουθία του Μικρού Αγιασμού
12. Βυζαντινά θεία Λειτουργία Βασιλείου του Μεγάλου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου
13. Θεία Λειτουργία των «Αποστολικών Διαταγών»
14. Ακολουθία εις φόβον σεισμού
15. Ακολουθία του ευχελαίου
16. Εικοσιτετράωρον Ωρολόγιον
17. «Μεγάλη Εβδομάς» του αγίου Δημητρίου
18. Θεία Λειτουργία της Αρμενικής Εκκλησίας
19. Λειτουργία προηγιασμένων δώρων Ιακώβου του Αδελφοθέου
20. Ακολουθία του μνημοσύνου

Οι φυλλάδες της σειράς «Κείμενα Λειτουργικής» έχουν εκδοθεί κατά ενότητες και σε τρία τεύχη-τόμους ως εξής:

1. ΤΕΥΧΟΣ 1: Ακολουθία του νυχθημέρου (φυλλάδες: 1, 2, 6, 9, 10, 16 και 17).
2. ΤΕΥΧΟΣ 2: Θέματα Ευχολογίου (φυλλάδες: 4, 7, 11, 14, 15 και 20).
3. ΤΕΥΧΟΣ 3: Αι θεία Λειτουργία (φυλλάδες: 3, 5, 8, 12, 13, 18, 19).

Επιστημονικά Υπεύθυνος:

- πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, αναπλ. καθηγητής

3. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΨΑΛΤΙΚΗ-ΧΟΡΩΔΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Η Βυζαντινή Χορωδία της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης απαρτίζεται από ταλαντούχους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψηφίους Διδάκτορες του τομέα Βυζαντινής Μουσικολογίας και Ψαλτικής Τέχνης, οι οποίοι ασκούνται στη Βυζαντινή Εκκλησιαστική και Παραδοσιακή Μουσική και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της Σχολής και του Πανεπιστημίου ψάλλοντας υποδειγματικά τους ύμνους των αρχαϊκών και βυζαντινών Λειτουργιών και Ακολουθιών στο Φροντιστήριο Λειτουργικής και Ψαλτικής της Θεολογικής Σχολής.

Η Χορωδία παρουσιάζει σε διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, κατά τρόπο πρότυπο και σύμφωνο με τις αρχές της παράδοσης της Λειτουργικής μουσικής, βυζαντινά και μεταβυζαντινά μελουργήματα μεγάλων εκκλησιαστικών

συνθετών. Συμμετέχει σε επετειακές εορτές και εκδηλώσεις ιδρυμάτων, σε επιστημονικά συνέδρια της Θεολογικής Σχολής και του Πανεπιστημίου γενικότερα.

Τα τελευταία δέκα χρόνια, έδωσε περί τις 60 συναυλίες, σε διάφορες πόλεις της Ελλάδος, με σκοπό τη προβολή και συνάμα την οικονομική και ηθική στήριξη ιδρυμάτων και πολιτιστικών οργανισμών της πόλης μας, με ομολογημένη επιτυχία.

- Συνέδραμε επίσης στην παρουσίαση συναυλιών στις ΗΠΑ (Boston, NewYork), Κύπρο και Κωνσταντινούπολη. Η Χορωδία έχει δεχθεί τον έπαινο και την επιβράβευση του Οικουμενικού Πατριάρχου, των Πατριαρχών Ιεροσολύμων, Αλεξανδρείας, των Αρχιεπισκόπων Αμερικής, Αλβανίας, Αθηνών και πολιτικών αρχόντων σε ιστορικές τελετές και εκδηλώσεις.
- Η εργώδης δραστηριότητα της Χορωδίας έχει ως στόχο να προβάλλει στην Ελλάδα και στο εξωτερικό το θησαυρό της σπουδαίας και μεγάλης πολιτισμικής δημιουργίας του ελληνορθόδοξου κόσμου, τον μακροβιότερο στον κόσμο (2500 ετών) γραπτό μουσικό μας πολιτισμό.
- Η Χορωδία έχει θέσει ως στόχο της την συστηματική έρευνα, παρουσίαση και μουσικολογική ανάλυση άγνωστων μελουργημάτων της παράδοσής μας. Στο ρεπερτόριό της περιλαμβάνονται έργα των Μεγάλων Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών μελουργών, (περιοχών Μακεδονίας, Θράκης, Πόντου, Αγίου Όρους, κ.ά), όπως των Ιω. Κουκουζέλη, Νικ. Ηθικού, Ιω. Κλαδά, Ξένου Κορώνη, Μαν. Χρυσάφη, Γερμανού Νέων Πατρών, και πολλών άλλων, καθώς και Χορικά αρχαίων τραγωδιών, και Δημοτικά τραγούδια. Συνεργάστηκε με Χορωδίες της Βοστώνης, του Βελιγραδίου, της Κωνσταντινούπολης κ.ά.
- Η Χορωδία παρουσιάζεται συχνά στις Αίθουσες Τελετών του Α.Π.Θ., και σε διακεκριμένους χώρους, όπως τους Ι. Ν. Αγίας Σοφίας, Αγ. Δημητρίου, Αγ. Γεωργίου Ροτόντα, Παναγίας Δεξιάς, κ.ά, το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, κ.ά. Έχει μαγνητοσκοπήσει διάφορες συναυλίες με έργα Βυζαντινών συνθετών για την TV 4E, ET3, TV 100. Εξέδωσε σε δίσκους ακτίνες ύμνους της Οκτωήχου, παλαιά βυζαντινά και μεταβυζαντινά μελουργήματα των Χριστουγέννων, Μελωδήματα για την άλωση της Πόλης. Η Χορωδία έχει τακτική παρουσία στα Δημήτρια και μια καλλιτεχνική δημιουργία, αφιερωμένη στον φίλο, διδάσκαλο, και συμπολίτη μας, Άγιο Δημήτριο, όπως είναι η έκδοση επιλεγμένων ύμνων από την ακολουθία και από τη μεγάλη Εβδομάδα του πολιούχου, πολλών εξ αυτών ερμηνευθέντων για πρώτη φορά, στα 1700 χρόνια από το μαρτύριο του Μεγαλομάρτυρα.
- Οι πρόβες της χορωδίας γίνονται κάθε ΠΕΜΠΤΗ ή ΚΥΡΙΑΚΗ, ώρα 20.00 - 22.00 σε αίθουσα της Σχολής, νέα μέλη γίνονται δεκτά μετά από ακρόαση.

Χοράρχης: Ιωάννης Λιάκος, επίκ. καθηγητής, τηλ.: 2310.99.66.72

e-mail: liakos@past.auth.gr

4. ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

Οι «Ασκήσεις της Ποιμαντικής» πραγματοποιούνται στο Β΄ κύκλο σπουδών του νέου ΠΠΣ και είναι η πρακτική άσκηση των φοιτητών στο μάθημα της Ποιμαντικής και Χριστιανικής Συμβουλευτικής με την ευθύνη του π. Αθανασίου Γκίκα. Περιλαμβάνουν επισκέψεις (10 περίπου κάθε χρόνο) σε ενορίες, προσκυνηματικούς ναούς, μονές, ιδρύματα, νοσοκομεία, φυλακές και γενικά σε τόπους όπου επιτελείται ποιμαντικό έργο. Σ' αυτές συμμετέχουν περίπου 100 φοιτητές.

Η άσκηση περιλαμβάνει επίσκεψη στους προαναφερθέντες χώρους, όπου γίνεται, από τους υπευθύνους, ενημέρωση για το επιτελούμενο έργο και ακολουθεί συζήτηση με ερωτήσεις των φοιτητών για διευκρίνιση των θιγομένων θεμάτων. Οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με Μητροπολίτες και κληρικούς γενικότερα, γιατρούς, κοινωνικούς λειτουργούς, υπευθύνους των ιδρυμάτων υγείας και περίθαλψης προσώπων με ειδικές ανάγκες και γενικά πρόσωπα που υλοποιούν την κοινωνική διακονία που προέρχεται από τον εκκλησιαστικό χώρο.

Ο στόχος των ασκήσεων είναι να έλθουν σε επαφή οι φοιτητές με το ποιμαντικό έργο στην πράξη. Να γνωρίσουν τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν οι ενορίες ανάλογα με την κοινωνική ταυτότητα κάθε περιοχής. Να αποκτήσουν επίσης γνώση της ποικιλίας των θεμάτων που καλύπτει το ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας και να τους δοθούν κίνητρα: α) για εξειδίκευση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο και β) για τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό.

Στο πλαίσιο της άσκησης συντάσσεται υποχρεωτικά από όλους τους φοιτητές μια εργασία με χρήση βιβλιογραφίας ποιμαντικής, αναφερόμενη στα θέματα που συζητούνται και αναπτύσσονται κατά τη διεξαγωγή των επισκέψεων-ασκήσεων. Η εργασία αυτή συνεκτιμώμενη με την παρουσία του φοιτητή στις ασκήσεις και την προφορική εξέταση επί του θέματος της εργασίας δίδει την τελική βαθμολογική του αξιολόγηση.

5. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΛΑΤΡΕΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Χριστιανικής Αρχαιολογίας και Τέχνης, πραγματοποιούνται επισκέψεις και ξεναγήσεις σε ναούς-μνημεία, μόνες και αρχαιολογικούς χώρους για την άσκηση των φοιτητών.

6. ΑΣΚΗΣΗ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ-ΑΓΙΟΓΡΑΦΕΙΟ

Στόχος και περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης στην Αγιογραφία είναι η ενημέρωση των φοιτητών στις τεχνικές και τις βασικές αρχές της αγιογραφικής τέχνης, η οποία επιτυγχάνεται με τη σπουδή στο σχέδιο, το χρώμα, καθώς και τη μελέτη εικονογραφικών συνόλων εξεχόντων μνημείων και διακεκριμένων αγιογράφων της Εκκλησίας μας. Προβληματισμός και μελέτη επίσης των σύγχρονων ζητημάτων εξέλιξης της αγιογραφίας.

Στο Τμήμα έχει οργανωθεί εργαστήριο αγιογραφίας, στο οποίο οι φοιτητές ασκούνται στην εκμάθηση της Ζωγραφικής της Ορθόδοξης Παράδοσης. Το μάθημα είναι οργανωμένο σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. Στο πρώτο επίπεδο διδάσκεται η θεωρία της Αγιογραφίας και ο τεχνικός προβληματισμός, ενώ οι φοιτητές ενημερώνονται για τις τάσεις της σύγχρονης Αγιογραφίας και κάνουν τα πρώτα μαθήματα σχεδίου. Στο δεύτερο επίπεδο, διδάσκονται την τεχνική της φορητής εικόνας και της τοιχογραφίας.

Στο εργαστήριο εκπαιδεύονται περίπου 30 φοιτητές. Στο νέο ακαδημαϊκό έτος θα προστεθεί και εργαστήριο ψηφιδωτού και ξυλογραφίας-χαρακτικής.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Αγιογραφείου:

<https://past.auth.gr/ereyna-kai-efarmoges/efarmoges/agiografeio/>

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

1. Κέντρο Αγίου Δημητρίου και Αγίου Γρηγορίου Παλαμά

Το Κέντρο Αγίου Δημητρίου και Αγίου Γρηγορίου Παλαμά (Συνεδρία Συγκλήτου αρ. 2849/29-8-2012) εξυπηρετεί εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες στα επιστημονικά πεδία της Αγιολογίας, της Υμνολογίας, της Χριστιανικής Γραμματείας, της Βυζαντινής Θεολογίας και της Χριστιανικής Τέχνης, τόσο σε πανεπιστημιακό επίπεδο, στην Ελλάδα αλλά και στον διεθνή χώρο, όσο και σε ευρύτερα εκπαιδευτικό.

Το Κέντρο στοχεύει στην έρευνα και μελέτη της πλούσιας και μοναδικής, ακόμη και από ιστορικής απόψεως, γραμματείας που παρήχθη από την πρωτοβυζαντινή ως και τη μεταβυζαντινή περίοδο, πεζής και έμμετρης για να τιμήσει έναν από τους πλέον λαοφιλείς αγίους του Βυζαντίου, προστάτη της Θεσσαλονίκης αλλά και του βυζαντινού στρατού. Στο σύνολο αυτής της γραμματείας διακριτή θέση κατέχουν και οι ποικίλες μεταφράσεις αυτών των έργων που εκπονήθηκαν καθόλη τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο τόσο στη Δύση, όπου μεταφέρθηκε η τιμή προς τον Άγιο Δημήτριο. Η γραμματεία αυτή παραμένει ως τις μέρες μας σε ένα μέρος της ανέκδοτη ή ελλιπώς εκδεδομένη και απαιτεί τη συστηματική διερεύνηση τόσο της χειρόγραφης παράδοσης της Δημητρείου γραμματείας όσο και την προετοιμασία νέων κριτικών εκδόσεων όλων των κειμένων. Το προοιμιακό αυτό έργο είναι απαραίτητο για τη συστηματική μελέτη της ογκωδέστατης σε έκταση δεξαμενής κειμένων που σχετίζονται με τη διαμόρφωση και εδραίωση της Θεσσαλονίκης ως «πόλης του Δημητρίου» και την καθιέρωσή της μεταξύ των μεγάλων προσκυνημάτων του χριστιανικού κόσμου κατά το βυζαντινό και δυτικό μεσαίωνα, στοιχείο που επιβιώνει και κυρίως αναβιώνει στις μέρες μας με την ανάπτυξη του προσκυνηματικού τουρισμού και προς τη Θεσσαλονίκη, με κέντρο το ναό του μυροβλύτη Αγίου. Επίσης, στο Κέντρο οργανώνεται η έρευνα και μελέτη του έργου και της θεολογικής σκέψης του μεγάλου Πατέρα του Βυζαντινού Ησυχασμού και αρχιεπισκόπου της Θεσσαλονίκης κατά τον 14^ο αιώνα, Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά. Το Παλαμικό έργο βρίσκεται και σήμερα στο επίκεντρο της διεθνούς θεολογικής και φιλοσοφικής σκέψης, με αφετηρία την κριτική έκδοσή του που ξεκίνησε πριν από μισό αιώνα στη Θεολογική Σχολή του ΑΠΘ, γεγονός που κατέστησε τη Θεσσαλονίκη διεθνώς κέντρο των Παλαμικών σπουδών. Η ολοκλήρωση αυτής της εκδοτικής εργασίας και η συστηματοποίηση της έρευνας και μελέτης των Παλαμικών και εν γένει Ησυχαστικών έργων αποτελεί desideratum, που πρόκειται να θεραπεύσει το Κέντρο Γραμματείας Αγίου Δημητρίου και Αγίου Γρηγορίου Παλαμά.

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δράσεων του Κέντρου Αγίου Δημητρίου και Αγίου Γρηγορίου Παλαμά οργανώνεται και το μεταπτυχιακό σεμινάριο «**Colloquium Αγιολογίας**». Στο Colloquium πραγματοποιούνται τρεις ανά εξάμηνο διάλέξεις από διακεκριμένους επιστήμονες με συναφές προς το αντικείμενο του Κέντρου ερευνητικό έργο για μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψηφίους διδάκτορες, προκειμένου να ενημερωθούν για τις διάφορες τάσεις στη σύγχρονη Αγιολογική έρευνα.

Διευθυντής: Δημοσθένης Κακλαμάνος, αναπλ. καθηγητής Αγιολογίας - Υμνολογίας

+302310 996966
Κτίριο Θεολογικής Σχολής
e-mail : dkaklama@past.auth.gr
<https://stdemetrios-palamascentre.web.auth.gr/>

2. Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής

Το **Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής** ιδρύθηκε το 2009 με τη με αριθμό 35962/Β1/09.04.2009 απόφαση ΥΠΕΠΘ (ΦΕΚ Β' 661/09.04.2009). Λειτουργεί στον τέταρτο όροφο του κτιρίου της Θεολογικής Σχολής από το 2010, οπότε και εγκρίθηκε και κατασκευάστηκε ο χώρος όπου εδρεύει σήμερα και ολοκληρώθηκε ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός που απαιτείται για την εκπλήρωση των σκοπών του και των αναγκών της λειτουργίας του.

Σκοποί του Εργαστηρίου, με βάση την ιδρυτική πράξη και τον κανονισμό του, είναι μεταξύ άλλων οι εξής:

1. Η εξυπηρέτηση εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών στο πεδίο της αγωγής των παιδιών και των εφήβων, η ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση και Πρακτική Άσκηση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος, καθώς και άλλων Τμημάτων στα γνωστικά αντικείμενα της Παιδαγωγικής – Χριστιανικής Παιδαγωγικής και της Διδακτικής των Θεολογικών μαθημάτων με χρήση Πολυμέσων, νέων μεθόδων και Τεχνολογιών σε συνεργασία με την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
2. Η τεκμηρίωση, η έρευνα και η μελέτη στα πεδία των θεωρητικών Επιστημών και ιδιαίτερα των Επιστημών της Αγωγής, σε συνάρτηση με τις εφαρμογές τους σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, καθώς επίσης και η σύλληψη και η εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων αντίστοιχου περιεχομένου.
3. Η κάθε μορφής συνεργασία με την Εκκλησία, με Κέντρα Ερευνών, Ινστιτούτα, Εργαστήρια και με Πανεπιστημιακά Τμήματα ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον συμπύπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται οι επιστημονικοί τους στόχοι με εκείνους του Εργαστηρίου.
4. Η διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων με τη συμμετοχή Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημόνων, καθώς και η διάδοση των ερευνητικών πορισμάτων τους μέσω δημοσιεύσεων και εκδόσεων.
5. Η παροχή ερευνητικών και επιστημονικών υπηρεσιών που σχετίζονται με θέματα αγωγής, σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που εκδηλώνουν αντίστοιχο ενδιαφέρον.

Το Εργαστήριο έχει υλοποιήσει μέχρι σήμερα σειρά δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο των παραπάνω σκοπών του. Ειδικότερα, οι δράσεις του Εργαστηρίου συνοψίζονται σε: α) ευρωπαϊκά προγράμματα (1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (ΕΣΠΑ): (Πράξη 04.05.06.72.31.01 «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ και 2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (ΕΣΠΑ): (Πράξη 04.05.06.72.31.01 «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»), β) πρακτική άσκηση σε σχολικές μονάδες, γ) εργαστηριακές ασκήσεις παιδαγωγικής, δ) μικροδιδασκαλίες, ε) επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες, στ) επιστημονικές εκδηλώσεις και διαλέξεις, ζ) εκπαιδευτικές εκδρομές, η) πρόσθετη υποστήριξη εργαζόμενων φοιτητών.

Διευθυντής: Ευάγγελος Πεπές, επίκ. καθηγητής

Μέλη:

Γιολάντα Σίσκου, ΕΔΙΠ

Βασιλική Σγουρνιού, ΕΤΕΠ

Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής

Ώρες λειτουργίας για τους φοιτητές: 09.30 – 15.00

4^{ος} όροφος κτιρίου Θεολογικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ

τηλ: 2310997103, email: plab@past.auth.gr

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του εργαστηρίου

<https://past.auth.gr/ereyna-kai-efarmoges/ergastiria/ergastirio-paidagogikis-christianikis-paidagogikis/>

3. Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών

Το **Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών** του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε με το ΦΕΚ, τ. Β, 3060/26-09-2016 και εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα των βιβλικών σπουδών, και ειδικότερα στη μελέτη της Αγίας Γραφής, Παλαιάς και Καινής Διαθήκης, και των σχετικών με αυτήν πεδίων.

Συγκεκριμένα, το Εργαστήριο θεραπεύει τη θεωρητική και πρακτική υποστήριξη και ενίσχυση της διδασκαλίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, καθώς και την υποστήριξη και ενίσχυση της ακαδημαϊκής έρευνας και της συνεργασίας κάθε μορφής με ερευνητικούς φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, στα εξής γνωστικά αντικείμενα:

- α) Εισαγωγή στην Παλαιά και στην Καινή Διαθήκη
- β) Ερμηνεία και Θεολογία της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης
- γ) Ερμηνευτική των βιβλικών κειμένων και Θεωρίες ερμηνείας
- δ) Γλώσσες των βιβλικών κειμένων και Ελληνιστική Κοινή
- ε) Γραμματεία της εποχής της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης
- στ) Βιβλικά κείμενα και Πολιτισμικές Σπουδές
- ζ) Ιστορία χρόνων και Αρχαιολογία Παλαιάς και Καινής Διαθήκης
- η) Κριτική κειμένου και έκδοση Παλαιάς και Καινής Διαθήκης, και
- θ) Μεταφρασεολογία και μετάφραση της Αγίας Γραφής.

Το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών περιλαμβάνει στις εκπαιδευτικές και τις ερευνητικές δράσεις του τα εξής:

1) Το «**Exegeticum Σεμινάριο Ορθοδόξου Ερμηνευτικής Θεολογίας**», που απευθύνεται κυρίως στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τομέα Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας, ενώ είναι ανοιχτό σε κάθε ακαδημαϊκά ενδιαφερόμενο. Σκοπός του σεμιναρίου είναι η επιστημονική ενημέρωση και συζήτηση με βάση τις τρέχουσες εξελίξεις στη διεθνή έρευνα για τις βιβλικές σπουδές, ο οποίος θεραπεύεται κυρίως με την πρόσκληση ακαδημαϊκών δασκάλων και ερευνητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

2) Το σεμινάριο «**Σημειωτική και Βίβλος**», το οποίο διεξάγεται σε συνεργασία με το Κέντρο Ανάλυσης Θρησκευτικού Λόγου (CADIR) του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών, και από το ακαδ. έτος 2016-17 σε συνεργασία, επίσης, με το Εργαστήριο Σημειωτικής SemioLab της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ.

Το Σεμινάριο εγκαινιάσθηκε το 2014-15, με επιστημονική υπεύθυνη την καθηγήτρια Κυριακούλα Παπαδημητρίου, και έχει ήδη διοργανώσει 9 σεμινάρια. Περισσότερες λεπτομέρειες για αυτά υπάρχουν στην ιστοσελίδα του εργαστηρίου:

<https://websites.auth.gr/biblicalstudieslab/σημειωτικη-και-βιβλος/>

3) Το Πρόγραμμα «**Η Κοινή Ελληνιστική γλώσσα της Αγίας Γραφής και η πολιτισμική της διάσταση**», το οποίο λειτούργησε ως Διά Βίου Μάθησης Πρόγραμμα σε

τρεις κύκλους, κατά τα έτη 2018-19, 2019-20 και 2020-21 το οποίο μελετά και διδάσκει στους εκπαιδευόμενους τη γλώσσα των ελληνικών βιβλικών κειμένων και, ευρύτερα, την Κοινή Ελληνιστική γλώσσα, η οποία αποτελεί σημαντικό κρίκο μέσα στην αδιάλειπτη συνέχεια της Ελληνικής γλώσσας μέχρι σήμερα. Στα πλαίσια του Προγράμματος, από το 2019 ε.ε., με επιστημονική υπεύθυνη την καθηγήτρια Κυριακούλα Παπαδημητρίου, έχει συσταθεί μία **ερευνητική ομάδα από γλωσσολόγους, φιλόλογους, ιστορικούς και βιβλικούς θεολόγους**, που διερευνά την Κοινή Ελληνιστική γλώσσα με μία πρωτότυπη προσέγγιση, διεπιστημονικά και εστιάζοντας στην πολιτισμική της διάσταση. Λεπτομέρειες για το πρόγραμμα υπάρχουν στην εξής σελίδα:

<https://websites.auth.gr/biblicalstudieslab/κοινη-ελληνιστικη/>

4) Τη διοργάνωση επιστημονικών συναντήσεων και διαλέξεων για την εμπάθυνση και προώθηση των βιβλικών σπουδών με προσκεκλημένους ειδικούς επιστήμονες.

Τέλος, στις ερευνητικές δράσεις του Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών συμπεριλαμβάνεται το **Κέντρο Αποστόλου Παύλου**, το οποίο μελετά ειδικά το πρόσωπο και το έργο του αποστόλου Παύλου, καθώς και την επίδραση που άσκησε στη Θεο-λογία, στην Ιστορία και στον Πολιτισμό. Το Κέντρο Αποστόλου Παύλου κατά την τριετία 2013-2016, λειτούργησε ως ερευνητικό και εκπαιδευτικό κέντρο του Τμήματος, μέσα στα πλαίσια του θεματικού δικτύου για την Κειμενική και Ερμη-νευτική Εκκλησιαστική Παράδοση (ΚΕΕΠ), υπό τη διεύθυνση της καθηγήτριας Κυριακούλας Παπαδημητρίου. Μετά την ίδρυση του Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών (2016) απορροφήθηκε εξ ολοκλήρου από αυτό και εντάχθηκε μέσα στο θεσμικό πλαίσιο του Εργαστηρίου, καθόσον το γνωστικό αντικείμενο του Κέντρου επικαλύπτεται πλήρως από τα αντικείμενα του Εργαστηρίου (βλ. Πρα-κτικά Συνέλευσης Τμήματος αρ. 667/23-07-2020). Έκτοτε, αποτελεί ερευνητική δράση του Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών και υπάγεται στην αρμοδιότητα του Διευθυντή του Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών.

Περισσότερες πληροφορίες για το σκοπό, τις δράσεις και τα συνέδρια που διοργανώθηκαν από το Κέντρο Αποστόλου Παύλου υπάρχουν στον εξής σύνδεσμο:

<https://websites.auth.gr/biblicalstudieslab/κεντρο-αποστολου-παυλου/>

Διευθύντρια: Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, καθηγήτρια

Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών

Γραφείο 414^β, 4^{ος} όροφος κτιρίου Θεολογικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ

☎: 2310991161, email: etsala@past.auth.gr

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του εργαστηρίου

<https://websites.auth.gr/biblicalstudieslab/>

4. Εργαστήριο Ιστορίας, Πολιτικής, Διπλωματίας και Γεωγραφίας της Εκκλησίας

Το **Εργαστήριο Ιστορίας, Πολιτικής, Διπλωματίας και Γεωγραφίας της Εκκλησίας - Laboratory of History, Policy, Diplomacy and Geography of the Church, (EUSEBIUS LAB)**, ιδρύθηκε με το υπ. αριθμ. ΦΕΚ3486/31-10-2016, τεύχ. Β', με σκοπό να εξυπηρετήσει τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

- α) Πηγές της Εκκλησιαστικής Ιστορίας
- β) Εκκλησιαστική Ιστορία

γ) Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση των Σλαβικών και λοιπών Ορθόδοξων Εκκλησιών

δ) Ιστορία των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων

ε) Ιστορία του Βυζαντινού Πολιτισμού και του Νέου Ελληνισμού

στ) Ιστορία της Αρχαίας και Βυζαντινής Φιλοσοφίας

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή:

1. Τη συνεργασία, κάθε μορφής, με κέντρα και ινστιτούτα ερευνών, ακαδημαϊκά και εκκλησιαστικά ιδρύματα, ακαδημίες, εργαστήρια, μουσεία, φορείς, οργανισμούς ως και βιβλιοθήκες της ημεδαπής και της αλλοδαπής, εφόσον οι στόχοι συμπέτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του Εργαστηρίου.
2. Την εκπαίδευση επιστημόνων στα γνωστικά αντικείμενα που καλύπτει το Εργαστήριο και προβλέπεται από το Νόμο (37006 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Τεύχος Β' 3657/11.11.2016).
3. Τη συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα ημεδαπής και αλλοδαπής εφόσον οι στόχοι συμπέτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του Εργαστηρίου.
4. Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένου κύρους επιστημόνων.
5. Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 (ΦΕΚ 53/τ.Α'/27-4-1984): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».
6. Η σύνταξη εκθέσεων και την παροχή γνωμοδοτήσεων (σε δικαστήρια, εκκλησιαστικούς φορείς κτλ.) σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Εργαστηρίου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
7. Τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διάθεση δεδομένων.
8. Την ανάληψη συμβουλευτικών ή αναπτυξιακών έργων και μελετών με σκοπό την ικανοποίηση των αναγκών της κοινωνίας.
9. Την έκδοση περιοδικών.
10. Την επιστημονική συνεργασία και έρευνα με Ορθόδοξες Εκκλησίες, Ιερές Μητροπόλεις, Ιερές Μονές και Ενορίες, με αναγνωρισμένες χριστιανικές ομολογίες και δόγματα, καθώς και με άλλες θρησκείες. Επιπλέον, τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου, των ΟΤΑ και του ιδιωτικού τομέα, με ΜΚΟ, με αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, με κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς και οργανώσεις της Ελλάδας και του εξωτερικού, σε θέματα που αφορούν στα αντικείμενα του Εργαστηρίου.

Studium Historicorum

Το Studium Historicorum είναι κοινό Μεταπτυχιακό Σεμινάριο Εκκλησιαστικής Ιστορίας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ και του Τμήματος Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ξεκίνησε το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 ως πρωτοβουλία του Ιωάννη Παναγιωτόπουλου, επίκ. καθηγητή της Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής Αθηνών. Από το

ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εντεύθεν το Σεμινάριο διεξάγεται με συνδιοργανωτή τον Ιστορικό κλάδο του Τομέα Ιστορίας, Δόγματος, Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών σχέσεων του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ., με υπεύθυνο έως το 2019 τον Βασίλειο Κουκουσά, καθηγητή των Πηγών της Εκκλησιαστικής Ιστορίας και στη συνέχεια τον Ιωάννη Μπάκα, αναπλ. καθηγητή της Ιστορίας των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων. Από το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 το Studium Historicorum της Θεσσαλονίκης αποτελεί δραστηριότητα του Εργαστηρίου Ιστορίας, Πολιτικής, Διπλωματίας και Γεωγραφίας της Εκκλησίας «EUSEBIUS LAB».

Το Studium Historicorum έχει ως στόχο τη δημιουργία φυτωρίου νέων επιστημόνων που διακρίνονται για το ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους στο γνωστικό αντικείμενο της Εκκλησιαστικής Ιστορίας. Παράλληλα, επιθυμεί να εμψυχήσει πνεύμα συνεργασίας μεταξύ των μεταπτυχιακών φοιτητών και να τους παραχωρήσει βήμα, στο οποίο να μπορούν να ανακοινώνουν τα πορίσματα των ερευνών τους.

Η ετήσια Διεθνής Συνάντηση-Σεμινάριο της Ανάφης είναι μια από τις δράσεις του Studium Historicorum. Οργανώθηκε για πρώτη φορά 27 -30 Οκτωβρίου 2011 στην Ανάφη υπό την αιγίδα της Ιεράς Μονής Προφήτου Ηλίου Θήρας. Το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 πραγματοποιήθηκε το έβδομο κατά σειρά σεμινάριο. Σε όλες τις συναντήσεις συμμετείχε μεγάλη ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών των δύο Τμημάτων καθώς και πανεπιστημίων του εξωτερικού, οι οποίοι επιθυμούν να εμβαθύνουν σε θέματα έρευνας και μελέτης στο γνωστικό αντικείμενο της Εκκλησιαστικής Ιστορίας.

Οι Διεθνείς Συναντήσεις-Σεμινάρια του Studium Historicorum:

- Α΄ Συνάντηση της Ανάφης, «Αγίου Διονυσίου Αρεοπαγίτου οδοί» (Asking for St. Dionysius Areopagite), Πέμπτη 27 - Κυριακή 30 Οκτωβρίου 2011, Μονή Παναγίας Καλαμιώτισσας (Μονή Ζωοδόχου Πηγής Ανάφης).
- Β΄ Συνάντηση της Ανάφης, «Αγία Μαρία Μαγδαληνή: Βίος και Παράδοση», 10-12 Ιουλίου 2012, Μονή Παναγίας Καλαμιώτισσας (Μονή Ζωοδόχου Πηγής Ανάφης).
- Γ΄ Συνάντηση της Ανάφης, «Μάρτυρες και Άγιοι του Βυζαντίου», 27-29 Αυγούστου 2013, Μονή Παναγίας Καλαμιώτισσας (Μονή Ζωοδόχου Πηγής Ανάφης).
- Διεθνής Συνάντηση της Χάλκης, «Μάρτυρες και Άγιοι του Βυζαντίου», 1-2 Δεκεμβρίου 2013, Μονή Αγίας Τριάδος Χάλκης - Ιερά Θεολογική Σχολή Χάλκης.
- Δ΄ Διεθνής Συνάντηση της Ανάφης, «Η Σικελία των Ελλήνων (Άγιοι και Εκκλησιαστικές προσωπικότητες)», 29-31 Αυγούστου 2014, Ιερά Μονή Παναγίας Καλαμιώτισσας (Μονή Ζωοδόχου Πηγής Ανάφης).
- Διεθνές Συνέδριο της Ρώμης, «Στην Πρεσβυτέρα Ρώμη των Ελλήνων», 12-14 Δεκεμβρίου 2014, Sant' Egidio και Palazzo Leopardi, Trastevere, Rome.
- Ε΄ Διεθνής Συνάντηση της Ανάφης, «Η Μεγάλη Ελλάδα: Καλαβρία - Απουλία - Καμπανία», 28-30 Αυγούστου 2015, Μονή Παναγίας Καλαμιώτισσας (Μονή Ζωοδόχου Πηγής Ανάφης).
- ΣΤ΄ Διεθνής Συνάντηση της Ανάφης, «Ραβέννα· ανάμεσα στη Δύση και την Ανατολή», 27-30 Αυγούστου 2016, Μονή Παναγίας Καλαμιώτισσας (Μονή Ζωοδόχου Πηγής Ανάφης).

- Διεθνές Συνέδριο, «Ιστορία και Ορθοδοξία: μεθοδολογικά κριτήρια και εκκλησιαστική συνείδηση στην αντιμετώπιση κρίσεων», 28-31 Οκτωβρίου 2016, Ησυχαστήριο Τιμίου Προδρόμου Ακριτοχωρίου Σερρών.
- Διεθνές Συνέδριο, «Χριστιανική Θράκη», 9-11 Ιουνίου 2017, Μονή Οσίου Μαξίμου Καυσοκαλυβίτου (Παπίκιον Όρος-Ροδόπη).
- Ζ΄ Διεθνής Συνάντηση της Ανάφης, «Το Ρωμαϊκό Μιλάνο των Χριστιανών», 23-27 Αυγούστου 2017, Μονή Παναγίας Καλαμιώτισσας (Μονή Ζωοδόχου Πηγής Ανάφης).

Διευθυντής: Παναγιώτης Τζουμέρκας, αναπλ. καθηγητής

Εργαστήριο Ιστορίας, Πολιτικής, Διπλωματίας και Γεωγραφίας της Εκκλησίας
Γραφείο 202, 2^{ος} όροφος κτιρίου Θεολογικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ
☎ +302310 996686
e-mail : tzoumerkaspast.auth.gr

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του εργαστηρίου
<https://eusebiuslab.past.auth.gr/>

5. Εργαστήριο Λειτουργικών Μελετών

Το **Εργαστήριο Λειτουργικών Μελετών** (ΦΕΚ ίδρυσης: 2668/31-7-2017, τεύχ. Β΄) εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα της Λειτουργικής και των συναφών κλάδων, όπως αυτά θεραπεύονται στον Τομέα Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ. Ειδικότερα, η Λειτουργική αποτελεί την επιστήμη που μελετά την ιστορία, θεολογία, τελεστική πράξη, λειτουργική ευταξία και τις πηγές της λειτουργικής παραδόσεως της Ορθόδοξης Εκκλησίας, από την αποστολική εποχή έως σήμερα, και εκτείνεται στους συναφείς κλάδους της αγιολογίας, της υμνολογίας, της χριστιανικής αρχαιολογίας και τέχνης, της αισθητικής της λατρείας, της ομιλητικής, της βυζαντινής μουσικολογίας και ψαλτικής και της διαχείρισης πολιτισμικού, εκκλησιαστικού αγαθού (ναοδομία, αγιογραφία, συντήρηση).

Το Εργαστήριο καλύπτει, επικουρικά, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, τις διδακτικές, φροντιστηριακές και ερευνητικές ανάγκες του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού και των άλλων Τμημάτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε θέματα που εμπíπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του Εργαστηρίου. Έχει δε ως αποστολή:

1. Την, μέσω προγραμμάτων διά βίου μάθησης και παρεμφερών δράσεων, εκπαίδευση (θεωρητική και πρακτική άσκηση) ειδικευμένων επιστημόνων, επαγγελματιών, δημοσίων λειτουργών και εθελοντών (θεολόγων, κληρικών, φιλολόγων, μουσικολόγων, αρχαιολόγων, ιστορικών της χριστιανικής τέχνης, ξεναγών, ψαλτών, κατηχητών κ.ά.) στα επί μέρους γνωστικά αντικείμενα του Εργαστηρίου, όπως προβλέπεται από τον νόμο και τις δομές του Πανεπιστημίου.
2. Την προώθηση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στους επιστημονικούς κλάδους της Λειτουργικής, της Αγιολογίας, της Υμνολογίας και των εκκλησιαστικών τεχνών, όπως αυτοί ορίζονται διεθνώς.
3. Τη συνεργασία, κάθε μορφής, με κέντρα και ινστιτούτα ερευνών, ακαδημαϊκά και εκκλησιαστικά ιδρύματα, ακαδημίες, εργαστήρια, μουσεία, φορείς, οργανισμούς ως και βιβλιοθήκες της ημεδαπής και της

αλλοδαπής, εφόσον οι στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του Εργαστηρίου.

4. Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων (όπως η Ετήσια διάλεξη εις μνήμην Ιωάννου Μ. Φουντούλη), ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένου κύρους ειδικών επιστημόνων.

5. Την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες και οργανισμούς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 (ΦΕΚ 53/τ.Α΄/27.4.1984): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».

6. Την παροχή γνωμοδοτήσεων σε θέματα που άπτονται του γνωστικού αντικείμενου του Εργαστηρίου.

7. Τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διάθεση δεδομένων.

8. Την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων, μεταφράσεων και εκδόσεων δελτίων, επιστημονικών περιοδικών και σειρών.

Διευθυντής: πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, αναπλ. καθηγητής

Εργαστήριο Λειτουργικών Μελετών

Κτίριο Θεολογικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ

 +302310 997095

e-mail : nassis@past.auth.gr

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του εργαστηρίου

<https://elm.past.auth.gr/>

ΝΗΣΙΔΑ Η/Υ

Από το ακαδ. έτος 2004-2005 στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού λειτουργεί για τους φοιτητές και ερευνητές του Τμήματος Νησίδα Η/Υ, που καθιστά δυνατή την πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές και στα ηλεκτρονικά περιοδικά στα πλαίσια όχι μόνο της έρευνας, αλλά και της διδασκαλίας. Ήδη η αξιοποίηση των πληροφορικών συστημάτων γίνεται ορατή στην οργάνωση των ερευνητικών προγραμμάτων του Τμήματος και στην προσαρμογή του στις σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους.

Υπεύθυνος νησίδας

Δρ **Ευστράτιος Μουρατίδης**, Ε.Δι.Π.

e-mail: stmour@past.auth.gr

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα – Παρασκευή 11.00-14.00

☎ +302310 997289

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΠΘ

Πρύτανης Α.Π.Θ.	99.6701-2
Γραμματεία Πρυτανείας	99.6703-4
Αντιπρυτάνεις	99.6711, 99.6712
Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής	99.6699
Γραμματεία Κοσμητείας	99.6698
Πρόεδρος Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας & Χριστιανικού Πολιτισμού	99.7020
Γραμματεία Τμήματος	99.6681- 84
Προϊσταμένη Γραμματείας Τμήματος	99.6680
Αίθουσα Συνεδριάσεων	99.6696
Νησίδα Η/Υ Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας & Χριστιανικού Πολιτισμού	99.7289
Βιβλιοθήκη Θεολογικής Σχολής	99.6690, 99.6691, 99.6694
Εργαστήριο Παιδαγωγικής - Χριστιανικής Παιδαγωγικής	99. 7103, 99.6974
Κεντρική Βιβλιοθήκη	99.5323
Θυρωρείο Θεολογικής Σχολής	99.6999
Πανεπιστημιακή Φοιτητική Λέσχη	99.2671
Κυλικείο Θεολογικής Σχολής	99.6995
Σύλλογος φοιτητών Θεολογικής Σχολής	99.7110

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ & ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

	Τηλέφωνο Γραφείου	email
Αγγελοπούλου Αναστασία (ΕΔΙΠ)	99.6685	tessa@past.auth.gr
Αντωνοπούλου Ελένη (ΕΔΙΠ)	99.6678	eantonop@past.auth.gr
Βάντσος Μιλτιάδης (καθηγητής)	99.7163	mvantsos@past.auth.gr
Βαφειάδου Ευτέρπη (υπάλλ. Γραμμ.)	99.6683	evafeia@past.auth.gr
Γαβριηλίδου Γεωργία (διδ. Ελληνικής)	99.7575	ggavrili@smg.auth.gr
π. Γεωργόπουλος Βασίλειος (αναπλ. καθηγητής)	99.6949	georgopv@past.auth.gr
Γιάγκου Θεόδωρος (καθηγητής)	99.6675	giagou@past.auth.gr
Γκαβαρδίνας Γεώργιος (αναπλ. καθηγητής)	99.1347	ggavard@past.auth.gr
π. Γκίκας Αθανάσιος (καθηγητής)	99.6676	agikas@past.auth.gr
Δάφνη Γ. Ευαγγελία (αναπλ. καθηγήτρια)	99.6963	edafni@past.auth.gr
Δάφφα Αγνή (διδ. Γερμανικής)	99.7391	agndaffa@lance.auth.gr
Καζαμία Βασιλεία (διδ. Αγγλικών)	99.5989	vkazamia@lance.auth.gr
Κακλαμάνος Δημοσθένης (αναπλ. καθηγητής)	99.6966	dkaklama@past.auth.gr
Καραμανίδου Άννα (καθηγήτρια)	99.6945	annakarm@past.auth.gr
Κουκουσάς Βασίλειος (καθηγητής)	99.7482	vkukusas@past.auth.gr
Κραλίδης Απόστολος (καθηγητής)	99.7020	akralid@past.auth.gr
Κυρατζή Έφη (υπάλλ. Γραμμ.)	99.6682	ekyratz@past.auth.gr
Κωτσιόπουλος Κωνσταντίνος (καθηγητής)	99.6515	kkotsiop@past.auth.gr
Λάμπρου Σουλτάνα (καθηγήτρια)	99.6943	slabrou@past.auth.gr
Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Ελπιδοφόρος Λαμπруνιάδης (καθηγητής)	99.6846	lambriiadis@past.auth.gr
Κοπαΐλα Ζωή (προϊσταμένη Γραμματείας)	99.6680	zoikopaila@past.auth.gr
Λιάκος Ιωάννης	99.6672	liakos@past.auth.gr

(επίκ. καθηγητής)		
Χαρίκλεια Χατζημιχαήλ (διδ. Γαλλικών)		harahatzimihail@frl.auth.gr
Ματσούκας Μιλτιάδης (υπάλλ. Γραμμ.)	99.6648	mmatsouk@past.auth.gr
Μουρατίδης Ευστράτιος (ΕΔΙΠ)	99.6671	stmour@past.auth.gr
Μποζίνης Κωνσταντίνος (αναπλ. καθηγητής)	99.6953	cbozinis@past.auth.gr
π. Νάσσης Χρυσόστομος (αναπλ. καθηγητής)	99.7095	nassis@past.auth.gr
Νικολακάκης Δημήτριος (καθηγητής)	99.6697	dnik@past.auth.gr
Παπαδημητρίου Παρασκευή (ΕΔΙΠ)	99.7059	parpapadim@past.auth.gr
Παπαρνάκης Αθανάσιος (καθηγητής)	99.7119	apaparna@past.auth.gr
Πασχαλίδης Συμεών (καθηγητής)	99.6964	spaschal@past.auth.gr
Πεπές Ευάγγελος (επίκ. καθηγητής)	99.6968	pepes@past.auth.gr
Πιτταράς Θεόδωρος (καθηγητής)	99.6986	pittaras@past.auth.gr
Σαρηγιαννίδης Ιωάννης (ΕΔΙΠ)	99.7059	isarigiannidis@past.auth.gr
Σγουρνιού Βασιλική (ΕΤΕΠ)	99.6974	vasosg@past.auth.gr
Σίσκος Γεώργιος (ΕΔΙΠ)	99.6984	gsiskos@past.auth.gr
Σίσκου Γιολάντα (ΕΔΙΠ)	99.7103	gsiskou@past.auth.gr
Σκύφτας Κωνσταντίνος (ΕΤΕΠ)	99.6687 99.6684	kskyftas@past.auth.gr
Σουκαρά Αλεξία (υπάλλ. Γραμματείας)	99.6681	alexias@past.auth.gr
π. Σταμκόπουλος Γρηγόριος (αναπλ. καθηγητής)	99.6966	telem@past.auth.gr
Συμεωνίδου Ζαχαρένια (προϊσταμένη Κοσμητείας)	99. 6698	srenia@theosch.auth.gr
Τζουμέρκας Παναγιώτης (αναπλ. καθηγητής)	99.6686	tzoumerkass@past.auth.gr
Τριβυζαδάκη Αγγελική (επίκ. καθηγήτρια)	99.1383	atrivyza@past.auth.gr
Τσαλαμπούνη Αικατερίνη (καθηγήτρια)	99.1161	etsala@past.auth.gr
Τσίγκος Βασίλειος (καθηγητής)	99.6962	vtsigkos@past.auth.gr
π. Φιλιώτης- Βλαχάβας Χρήστος (αναπλ. καθηγητής)	99.6673	filiotis@past.auth.gr
Χαραλαμπίδης Στυλιανός, (επίκ. καθηγητής)	99.6672	charalas@past.auth.gr

π. Χατζηγηγορίου Στυλιανός (ΕΔΙΠ)	99.6677	stylxatz@past.auth.gr
Χρήστου Κωνσταντίνος (καθηγητής)	99.6656	konchris@past.auth.gr
Χριστοδούλου Γεωργία (ΕΤΕΠ)	99.6946	gechrist@past.auth.gr
Χρυσάφη Ελένη (ΕΔΙΠ)	99.6673	echrys@past.auth.gr